DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 189. SZÁM. *Debrecen, 1937 augusztus 22 vasárnap* ÁRA: 24 FILLÉR.

A közalkalmazottak fizetésrendezése

Napirendre kell hozni ezt a kérdést.

Hivatalos jelentés számol be arról, hogy az állam bevételei örvendetesen emelkednek és a költségvetésben előirányzott összegeket jelentősen tulhaladják. Kétségtelenül része van ebben annak a ténynek, hogy a gazdasági élet végre elhagyta a mozdulatlanság állapotát, itt is, ott is a javulás jelei mutatkoznak.

Az állam pénzügyi helyzetének örvendetes javulásában pedig legérdekesebb az, hogy a bevételek fokozódása állandó, vagyis nemcsak egy, két hónapi kiugrásról van szó hanem rendszeres emelkedésről. Ugyhogy komolyan lehet gondolkozni arról, hogy a bevétel-többlet révén a kormányzat milyen irányban tegyen könnyítéseket, mit alkosson, mit csináljon a rendelkezésre álló ama összegekkel, melyek a költségvetési tételeket tulhaladták.

Bizonyos, hogy sok a tennivaló, minden irányban felmerül kívánság. Az adóterhek könnyítése régen esedékes, de azonkivül — hogy népiesen fejezzk ki magunkat —, minden pengőnek, minden fillérnek volna helye. Annyiféle kívánság merül fel az állammal szemben, hogy legjobb, ha magában a közvéleményben tisztázódnak előbb a kérdések, a sürgősség, a megvalósulás sorrendje tekintetében.

Anélkül, hogy más kívánságok jogosságát tagadni, vagy háttérbe szorítani akarnók, rá kell mutatni arra, hogy **a közalkalmazottak fizetésrendezése erősen időszerűséget kapott, nemcsak a teljesítés lehetőségével, hanem sok más oknál fogva is.**

Tudni kell, hogy az 1931. évben kimélyült gazdasági válságnak az árát leginkább megadták a közalkalmazottak. **Négyszer csökkentették illetményeiket.** Ez a csökkentés a tényleges szolgálatban állóknál 1931. évben **huszonhat, a nyugdíjasoknál** 32 százalékat ért el.

Ugyancsak leszállították a családi pótlék mértét, melyet csak most állított vissza a nagyobb családúaknál némi részben a kormány. A korpótlék megszorítása is tulajdonképpen fizetéscsökkentést jelent, mert hiszen régebben a korpótlék kárpótolta a régebben szolgáló tisztviselőt az előmenetel elmaradásáért. Mindehez járul a lakáspénz csökkentése és a különféle kedvezmények megszorítása vagy elvonása.

Mindezzel szemben pedig áll a **közszükségleti cikkek árának emelkedése.** Egy év alatt huszonöt százalékot ért el a legfontosabb élelmicikkekben az áremelkedés. Hogy csak egy példát vegyünk: a búza ára **13—14** pengőről 20 pengőre emelkedett — Minden közalkalmazott tulajdonképen két malomkő közé került. **A lecsökkentett fizetés mellett a magasabb létfenntartási költségek kétszeresen sújtják.**

Mindenkinek többé, kevésbbé módja és alkalma van az emelkedő árakat áthárítani, illetve kiharcolni, hogy keresete is emelkedjék, ha a közszükségleti cikkek ára emelkedik. A termelő rétegek átvihetik a több terhet, az ipari munkásság, mint éppen napjainkban látjuk, még a sztrájk fegyverével is kivivja, hogy a munkabéreket emeljék, mert minden drágult. Az iparügyi minisztérium bevezette a **minimális bérmegállapítás** rendszerét, melynél a döntő tényező a megélhetés indexszáma. A magánalkalmazottakról **szóló törvény hasonló intézkedéseket statuál,** melyek révén a magántisztviselőknek is módjuk és alkalmuk lesz megfelelő megélhetési nívó biztosítására.

Mindezek az eszközök nem állanak a közalkalmazottak rendelkezésére. A kiváló magyar köztisztviselői kar soha sem gondolt és nem is gondolhat erőszakos eszközökre kívánságai alátámasztására, viszont olyan törvényes rendelkezések, melyek legutóbb az ipari munkásoknak és a magántisztviselőknek biztosíttattak, köztisztviselők részére nem biztosíttatott. Az ipari munkás kérheti a minimális munkabér felemelését azon a címen, hogy az élelmiszer és általában a közszükségleti cikkek ára egy év óta huszonöt százalékkal emelkedett, de nem kérheti ugyanezt a köztisztviselő, nem lévén hasonló szerv, mint már több iparágban, vagy lett a magánalkalmazottaknak.

A minimális munkabér rendszerét helyeseljük, sőt számtalanszor sürgettük, hogy minden iparágban kivétel nélkül be kell vezetni. Ám hogyha egyik társadalmi réteg kell védelmet kap minden áremelkedéssel szemben, **jogos és indokolt, hogy a nemzet életében oly fontos szervet betöltő közalkalmazottak osztálya is megkapja azt az életnívót, mely joggal megilleti.**

Már pedig láthatjuk, hogy a lecsökkentett fizetések és az emelkedő árak mellett a közalkalmazottak nagyrésze, különösen az alacsonyabbb, de a közép fizetési osztályokban levők is, állandóan kénytelenek igényeiket redukálni és **hovatobább olyan helyzetbe jutnak, mely már komoly aggodalomra ad okot.**

A gondoskodás, mely a kormányzat részéről megnyilvánul különböző törvényes rendelkezésekben — a magántisztviselőkkel és az ipari munkássággal szemben — kell, hogy **kiterjedjék a közalkalmazottakra is.** Nem gondolunk itt vélük kapcsolatban külön szervek létesítésére, mert hiszen ez felesleges volna. **A kormánynak módja van a közalkalmazottak fizetését rövid úton megfelelő nívóra emelni, olyanra, mely megfelel az általános drágulás ellensulyozására.**

Most, amikor az államháztartás javuló helyzete megengedi, elmaradhatatlan lépés a közalkalmazottak fizetésének rendezése, illetve emelése Ebben a tekintetben pedig **érvényesíteni lehetne a szociális szempontokat,** értvén alatta, hogy az alacsonyabb kategóriáknál visszakellene állítani a régi fizetéseket teljes mértékben, a magasabb osztályokban pedig fokozatosan. A kisfizetésü családok háztartásában minden filléres áremelkedés már komoly gondot okoz, bár még az aránylag nagyobb fizetésü tisztviselők is megérzik, hogy minden drágul.

Egyensulyba kell tehát hozni a közalkalmazottak járandóságát a közszükségleti cikkek árával. Nem szabad megengedni, hogy az a komoly, nemzetfenntartó réteg anyagi bajok hinárjába kerüljön. Az állam, mikor **pénzügyi helyzete 1931. évben megkövetelte,** nyomban a **közalkalmazottak fizetéséhez nyult** abból vett el jelentős hányadot. Most, hogy örvendetesen **javul a pénzügyi helyzet, vissza kell adni az elvett hányadokat.** Hisz még a magángazdaságban, a magánvállalkozásban is az az elv, **ha jól prosperál valamely vállalkozás, javítják az alkalmazottak járandóságát** Mennyivel indokoltabb ez a közületek életében. Hiszen a közérdek követeli, hogy ne gondoktól terhelt, anyagi bajokkal küzdő emberek végezzék nagy érdekeket érintő munkát a közhivatalokban és az állami igazgatás sok más ágazatában, vasútnál, postánál stb.

De meg a közalkalmazottak fizetésének emelése ujabb lökést adna a gazdasági helyzet javulásának. **A nagyobb fizetés a belső fogyasztást, a belső forgalmat emelné. A közalkalmazottnak jutó fizetéstöbb letből jutna az iparosnak, kereskedőnek, gazdának egyaránt, sőt a fogyasztási adók révén jelentős rész ugyis visszakerülne az állam kasszájába.**

Ime tehát **több szempont szól amellett, hogy a közalkalmazottak fizetésrendezését napirendre kell tűzni és méltányosan megoldani.**

Kina tiz éves nemzeti háborura készül

Ágyutövés érte a Sanghaiban horgonyzó Auguszta amerikai hadihajót — Ágyuharc és gyalogsági roham Sanghai lángoló uccáin

Sanghai, augusztus 21. Csenge-Siliang tábornok, a Sanghaiban állomásozó kínai haderő főparancsnoka ujságirók előtt kijelentette, hogy *a kínai csapatok legközelebb minden erejüket latba vetik a Hongkinban tartózkodó japán katonaság elűzésére. Kina most nemzeti háborút folytat s ha ez a háború tiz évig is tart, abból Kina kerül ki győztesen — mondotta a tábornok.*

Newyork, augusztus 21. *Az amerikai közvéleményben nagy felháborodást keltett a sanghai kikötőben horgonyzó Auguszta amerikai hadihajó ellen elkövetett támadás. Az amerikai hajót légelhárító ágyú lövedékei érték. A hajó legénységének egy tagja meghalt, 18 megsebesült.* Egyelőre nem tudják kideriteni, hogy japán, vagy a kínai hadsereg légelhárító tüzérsége lőtt e az amerikai hadihajóra. Amerikai hivatalos körök a megtörtént dolgot szerencsétlen incidensnek minősítik.

Sanghai, augusztus 21. Reggel 5 óra óta egyre hevesebb lett az ágyúharc a Tongsan és a Broadway háztöbjei között, majd a gyalogos csapatok rohamai következtek. Kinai forrásból eredő jelentések azt állítják, hogy *a kínai csapatok tért nyertek, de egyben elismerik, hogy a folyó felől, Hongkui és a Vanggpo között a japánok vannak fölényben.* Az ágyúzás hatalmas tüzeket okozott, a Tangsan út és a Vangpo között *egész háztömbök állanak lángokban.*

A küzdelem kétségbesett. Putung felől 20 kínai katona átúszta a Vangpot, gépfegyvert vittek magukkal, amelyet a másik parton az angol tulajdonban levő hajógyárban állitottak fel és onnan tüzeltek a japánokra.

Japán repülőgépek 250 bombát vetettek Csapeira. Több bomba felszakította a Sanghaiból Nanking felé vezető vasútvonal sinjeit. *Csapeiban kigyulladt a vízmüvek gépháza és a lángok észak felé terjednek. A tűznek nem lehet gátat vetni.*

A déli órákban japán repülők légitámadást intéztek a Jangcepo negyedben lévő kínai ágyútüegekre. *Négy japán bomba célt tévesztett és a Szent Szív kórházra esett, amelyet francia misszios nővérek és szerzetesek vezetnek. Egy kínai ápolóapáca és három szerzetes megsebesült, a 400 beteg közül is sokan megsérültek.*

— **Dugulás és aranyeres bántalmak, különféle gyomor- és bélzavarok, máj és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltolódása, hát- és derékfájás ellen** a régbevált természetes **Ferenc József** keserűvíz kisebb adagokban elosztva, s naponta többször bevéve, hathatós segitséget nyujt. Az orvosok ajánlják.

A francia hatóságok ennek következtében elrendelték, hogy a 33 francia ápolóapáca hagyja el a kolostort. Az engedményes francia terület rendőreinek oltalma alatt a francia missziós nővérek a Vangpohoz mentek és egy ott horgonyzó francia hajóra szálltak.

Tokió, augusztus 21. A Domei iroda jelentése szerint a Peking—Sankao közti vasútvonal mentén, Riangaziengnál vívott csata a japánok győzelmével végződött. A japánok erős tüzérségi előkészítés után rohammal foglalták el a lolipi állásokat. A kínai csapatok a paotingi területre vonultak vissza. A sanghai japán csapatok közlik, hogy az Auguszta amerikai cirkáló fedélzetén felrobbant gránát feltétlen kínai eredetű.

Sanghai, aug. 21. **A tüzek óráról órára nagyobb területen pusztitanak. Vangkaui árok mellett kb. 1 négyzet km-nyi területü városrész lángokban áll. Putungban több helye ntört ki nagy füz. A tüzoltóság ne mtud menteni, mert időközben ágyuzzák a lángokban álló városrészeket.**

A japán hadihajók szombaton este hevesen lőtték Kianguan környékét. Fél 9 órakor a japán konzulátus épülete mögött nagy tüz támadt.

Torokgyulladás zavarta meg Horthy kormányzó gyógyulását

Horthy Miklós kormányzó betegségéről pénteken a hivatalos orvosi jelentés a következőkben számolt be:

A kormányzó úr őfőméltóságának hőmérséklete tegnap este 39.1 fokig emelkedett. Az éjszakát nyugodtan töltötte. Péntek reggeli hőmérséklete 37.8 fok. Közérzése lényegesen javult. A betegség egyébként normális lefolyású. Dr Szőllőssy egészségügyi főtanácsos.

Szombaton délelőtt újabb hivatalos jelentést adtak ki a kormányzó állapotáról:

A kormányzó úr őfőméltóságának gyógyulását egy tegnap délután fellépett torokgyulladás zavarta meg. Hőmérséklete ennek következtében 39.1 fokig emelkedett, mindazonáltal az éjszakát nyugodtan töltötte. A szombat reggeli hőmérséklet 37.3, érverés 64, közérzet kielégitő. Dr Szőllőssy egészségügyi főtanácsos.

Egyre közelednek a nemzetiek Santander felé

Salamancából jelentik: A santanderi harctéren a nemzeti csapatok elfoglalták Fisuraut és Selajat. Szombaton ujabb állások kerültek birtokukba.

Santander, aug. 21. A nemzetiek ma Stanandertől délre huzódó arcvonalukat jelentékenyen előretolták. A kormánycsapatok fejvesztetten állandóan hátrálnak. A spanyol legionista csapatok **600 foglyot ejtettek.**

Santanderi harctér: A nemzeti csapatok előretolt hadállásai délelőtt **Santandertől 26—36 km-nyire voltak.** Balszárnyon a nemzeti csapatok előnyomulásukat a hegyeken át folytatják. **Molledo községet már messze tulhaladtak a nemzeti hadak.**

Bayonne, aug. 21. Az egyik amerikai gőzösön Santanderből 400 sebesült spanyol köztársasági katona érkezett Bayonne kikötőjébe. **Csaknem valamennyien balkezükön sebesültek meg, amiből arra következtetnek, hogy a spanyol milicisták öncsonkitást követtek el.** Igy akarják elkerülni haretérre való vezénylésüket. Hire terjedt, hogy Santanderben járvány tört ki. A francia hatóságok bekötözték a spanyol katonákat, majd később a San San Cristopheba szállitották őket.

Legolcsóbb
füszer és gyarmatáru
beszerzési forrás
Grünberger és Glück
füszer és gyarmatáru nagykereskedés
Debrecen, Csapó u. 18. szám.
Telefon 24-75.

Változatlanul áll az épitőipari sztrájk

A malomsztrájkban megegyezés várható, a festőknél még nincs döntés

A debreceni sztrájkfronton szinte változatlan a helyzet. A legnagyobbarányú az épitőipari sztrájk, melynek ügyében az iparhatóság *megyezésre szólitotta fel a munkaadókat és a munkásokat.* A munkaadók kijelentették, hogy békülésről szó sem lehet, mert ők a törvényes alapon állanak, szerintük a munkások hágták át a törvényes kereteket akkor, amikor beszüntették a munkát.

Hangoztatták a munkaadók, hogy a bérmegállapító bizottság felemelte a munkabéreket, de az újabb bérek csak akkor lépnek érvénybe, mikor a miniszter rendeletileg kötelezővé teszi. Itt tehát nincs más megoldás, mint megvárni a miniszter döntését. Legfeljebb sürgethetik a főispán és a polgármester útján a döntést. Addig azonban a munkaadók magasabb munkabéreket nem fizethetnek. Egyébként a sztrájkoló épitőipari munkások a munkaadóktól megkapták a csonka hétről járandóságukat. A sztrájk ügyében döntés valószinűleg csak csütörtökön lesz.

A festő és mázolómunkások sztrájkra egyelőre holtpontra jutott. A munkaadók gyülése csak hétfőn ad választ a munkások második beadványára. Ez a válasz, értesülésünk szerint, olyan lesz, mely nagyrészt megnyugtatja a munkásságot s utat fog nyitni a teljes megegyezés felé.

A malommunkások sztrájkja pár napon belül befejeződik. A munkaadók olyan ajánlatot tettek a malommunkásoknak, melyet valószinűleg elfogadnak s igy ebben a szakmában helyreáll a rend.

x Tündéri szép a nagyerdei csónakázó tó este ! Menjünk oda egy-egy órára evezni.

ISKOLACIKKEK

PAPIRÁRÚK
IRÓ-ÉS
RAJZSZEREK
OLCSÓN
BESZEREZHETŐK
VÁMOSI
PAPIRÜZLETÉSBEN
SZINHÁZ ÁTJÁRÓ

Gróf Bethlen István cikke a szentistváni állam feltámadásáról

Szent István-napjára gróf *Bethlen István* nagy cikket irt a Pesti Naplóba.

— Magyarország népe az utolsó húsz évben a legsúlyosabb megpróbáltatásokat élte át, súlyos gazdasági, pénzügyi, szociális nyavalyák törtek reánk — irja többek között — és ezek gyakran állitották egymással szembe az egyes társadalmi osztályokat, foglalkozási ágakat. Gyakran úgy látszott, hogy *a belső harcok erőt vesznek mirajtunk is.* És mégis, ezekből az elharapózó harcokból *a nemzeti szolidaritás érzete, az egymásrautalság gondolata mindig győztesen került ki.* Húsz év alatt bebizonyosodott, hogy *a nemzetnek nincs szüksége a diktatúra mankójára... Bebizonyosodott, hogy nem parancsoló führerekre, hanem a nemzeti demokráciát irányitani, minden társadalmi osztállyal együttdolgozni tudó, a nemzeti közvéleményt vezetni képes parlamenti és többségi vezérekre van csak szükségünk.*

— Ma éppen úgy, mint Szent István idejében — fejtegeti tovább Bethlen István — arról van szó, hogy a nagy európai közösségben a magunk helyét megkeressük, anélkül, hogy saját nemzeti önállóságunkat és külön lelkiségünket feladnánk. Szent István álma lelkük asszimilációjában kereste az itt élő népek összefogását. *A Dunamedence most rettentő feszültségeknek vált színterévé,* amelyek Európa békéjét minden pillanatban lángbaborítják. Európa rendezésének kulcsa a fegyverkező Anglia kezében van s az ő érdeke is az, hogy a Dunamedencében végleges és nyugodt állapotok alakuljanak ki. Uj rendezésre van szükség, amelynek vissza kell adni a Kárpátoktól övezett medence egységét, megadva minden itt élő népnek a magáét, összefogva őket a közös védelemre és a közös európai kultúrmunkára.

„Lelövök mindenkit" kiáltotta Hajdu István a költő a Munkás Otthonban

Az egyik cukrászdában pedig cukrászsüteményeket követelt, mint hazánk legnagyobb költője.

Hosszú időn át foglalkoztatta a debreceni hatóságokat **Hajdú István** „alanyi költő" ügye, aki különböző botrányi dolgokat csinált s több rendbeli lopást is elkövetet. Az orvosi vizsgálat annakidején megállapította Hajdúról, hogy elmebeteg s ideggyógyszanatóriumban helyezték el.

ünnen nem régen jött haza **Hajdú István,** aki az elmult napokban újabb botrányokozásért került a rendőrségre. A város több pontján felolvasásokat rendezett költeményeiből, mindanyiszor, hatalmas csődületet váltva ki

Pénteken délelőtt pedig berontott a Munkásotthonba s az ott békésen üldögélő szrtájkoló munkásokra— a zsebéből előrántva — ráfogott egy hatalmas kapukulcsot, amit első pillanatban mindenki revolvernek nézett és stentori hangon kiáltotta az emberekre :

— **Lelövök mindenkit !**

A munkások riadtan menekültek ki a helyiségből s rendőrrel állitották elő Hajdú Istvánt, akiről kiderült, — hogy ugyancsak pénteken másik botrányos esete is volt.

Megállapitották, hogy neki, mint Istvánnak, ezen a napon névnapja van.. Beállitott egy Kossuth uccai cukrászdába és a fenti jogcimen cukrászsütemányeket követelt.

— **Nekem most nevem napja van. Követelem hogy lássák el minden jóval az ország legnagyobb költőjét, kitalálta .**

Nagynehezen eltávolitották, de egy negyedóra mulva ismét visszatért s akkor már nemcsak süteményt hanem pénzt is követelt. Erőszakkal kellett a cukrászdából körülkeriteni.

A rendőrségen őrizetbe vették Hajdú Istvánt, pedig majd orvosi vizsgálat után átadták az elsőfokú közigazgatási hatóságnak, ideggyógyintézet be való elhelyezés végett.

Vígszinház
Ma 3—5—7—9 órakor,
holnap 5—7—9 órakor
legujabb háborus MAGYAR FILM:
Pergőtűzben
Eredeti harctéri felvételek!
Főszer. KISS FERENC
Egry Mária, Berky Lilv.

INTÉZETI
Fehérnemü
Takaró
Matrác
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

Anglia fegyverrel megvédi hajóit a Földközi tengeren

A minisztertanács utasítást adott az ellentámadásra az admiralitásnak

London, augusztus 21. A spanyol polgárháborúval kapcsolatos legutóbbi tengeralattjáró-támadások miatt egész Angliában egyre nagyobb az izgalom és hogy ebben a kérdésben néhány nappal ezelőtt a kormány nem hivatalos minisztertanácsra ült össze. A nem hivatalos tanácskozás eredményeképpen az admiralitás rádión a földközitengeri flotta valamennyi hajójának utasítást adott, hogy *tüzeljenek azokra a tengeralattjárókra vagy más hadihajókra, amelyek angol kereskedelmi hajókat figyelmeztetés nélkül megtámadnak.* A minisztertanácsról, amelyen ezt a rendelkezést elhatározták, a következő jelentést adták ki:

»A kormányt komolyan nyugtalanította a földközitengeri vizeken utóbbi időben történt támadások híre és *az a tény, hogy ezek a támadások a kereskedelmi hajók ellen egyre tágabb területen történnek.* A kormány ezért utasítást adott az admiralitásnak, hogy ha bármely angol kereskedelmi hajót valamely tengeralattjáró figyelmeztetés nélkül megtámadna, őfelsége hajójának joga van ellentámadást intézni a tengeralattjáró ellen.«

A *Daily Express* politikai tudósítójának információja szerint Franco tábornok hadereje egyre nyiltabban lép fel a földközitengeri kereskedelmi hajózással szemben. Az angol miniszterelnök úgy találta, hogy a helyzet sürgős intézkedéseket követel az angol kereskedelmi hajók ellen irányuló folytatólagos támadások megelőzésére.

Londoni jelentés szerint Franco tábornok jegyzéket intézett az angol kormányhoz s abban közli, hogy nyilt tengeren is elsüllyesztenek a spanyol hadihajók minden olyan hajót, amely spanyol köztársasági csapatoknak fegyvert és hadianyagot szállít.

Bel- és külföldi Női és férfi kerékpárok
jók, olcsón, nagy választékban
SOLTÉSZ-nál Kálvin-tér 2.

Mussolini nagy békeszózata

A nagy sziciliai hadgyakorlatot befejező hatalmas méretű katonai díszszemle után Mussolini a palermoi Italiai Forumon hatalmas beszédet mondott, melyben megemlékezett a jövő sziciliai tervekről, majd a következőket mondotta:

— Mindenki meggyőződhet arról, hogy a fasiszta Olaszország konstruktiv békepolitikát akar folytatni. Ezen irányelveknek alapján akarjuk megvitatni kapcsolatainkat különösen a szomszéd államokkal. Kétségtelen, hogy március óta Jugoszláviával kapcsolataink megjavultak. Ausztriával és Magyarországgal való viszonyunkat a római egyezmények hatják át. Ezek a legjobban beváltak, különösen a mély gazdasági válság idején. Svájccal kapcsolataink kitűnőek s Franciaországgal való viszonyunknál se lehet drámáról beszélni. Nagy-Britanniával az utóbbi két évben, elismerem, hogy, néhányszor nem értettük meg egymást. A januári egyezménnyel bekövetkezett a helyzet tisztulása. Tekintetbe véve a gyarmati határok közösségét, azt gondolom, hogy Angliával tartós és végleges megegyezésre juthatunk.

— Voltak, akik azt mondották, hogy a Népszövetség részéről az elismerést várjuk. *Mi nem kérjük a genfi anykaönyvi hivatal tisztviselőitől, hogy beirják a születéseket, de azt hisszük, elérkezett az ideje egy haláleset bejegyzésének. Tizenhat hónap óta rontja egy halott a levegőt s ha nem akarják eltemetni politikai komolyságból, temessék el legalább közegészségi okokból.*

— A másik valóság, amellyel számot kell vetni, a berlin—római tengely. *Nem lehet Rómába menni anélkül, hogy tudomást ne vennének Berlinről, vagy ellene tennének s megfordítva: nem lehet Berlinbe menni, hogy tudomást ne vennének Rómáról és ellene tennének valamit. A két rezsim között tevékeny összhang áll fenn.* Ez áll a spanyol kérdésre is s nem türjük a Földközi-tengeren a bolsevizmust és semmiféle hasonmását.

— Beszédemet békefelhivással fejezem be s ezt mindazokhoz az országokhoz intézem, amelyeknek partjait a Földközi-tenger mossa, ahonnan három kontinens merítette kultúráját.

Halálos repülőszerencsétlenség érte Hodossy nagybirtokost

Ujonnan vásárolt repülőgépével lezuhant, mert mindkét kezével búcsút intett

Kassáról jelentik, hogy Szentmihályfalva községnél szombaton déli féltizenkettőkor lezuhant egy magánrepülőgép, amelyet dr Hódossy nagybirtokos vezetett. Hódossy röviddel előbb Budapestről Zlinbe utazott, ahol 34 ezer cseh koronáért egy egyfedelű repülőgépet vásárolt. *Dr Hódossy kis magasságban elengedte a kormányt, hogy mindkét kezével búcsút intsen az embereknek, a repülőgép kormányzás híján elvesztette egyensúlyát és mintegy húsz méter magasságból lezuhant. A repülőgép teljesen összetört.* Hódossynak már csak a felismerhetetlenségig összezúzódott holttestét találták meg.

Három férfit őrizetbe vettek az Eötvös uccai trafik betörés gyanuja miatt

Az Eötvös uccán özv. Dári Istvánné trafikjában, mint ismeretes, szerdáról csütörtökre virradó éjszaka feszítővassal dolgozó betörők behatoltak s onnan 250 pengő értékű trafikárut és ruhaneműt magukkal vittek.

A tettesek egyike pénteken a lopott dohányt árusitgatni kezdte a városban s ezáltal gyanússá vált. A detektivek őrizetbe vették két társával együtt, akikről az a gyanú, hogy falazói voltak a betörés elkövetésénél. Az előállitottak tagadnak és ártatlanságukat hangoztatják, azonban olyan súlyos gyanúokok vannak ellenük, hogy a rendőrség mindhármójukat előzetes letartóztatásba helyezte.

Az a gyanú merült fel, hogy a három kézrekerült gyanúsitott személyében sikerült elfognia a rendőrségnek az utóbbi időben sorozatosan elkövetett betörések tetteseit. Az elmúlt éjszaka a detektívek helyszini szemlére vitték őket s további kihallgatásuk során tisztázást nyer a betörések ügye.

Kürthy sütemény és kenyér vezet!

Iskolatáskák, háti és kézitáskák, diákfelszerelések legjutányosabban
Kántor Ernő és Társánál
szerezhetők be.

Elkobozták az „Összetartás"-t

A rendőrség az *Összetartás* cimü lap vasárnapi számát a »Diktatúra árnyékában« cimü cikk miatt — amely kimeriteni látszik a BTK. 172. §-át — lefoglalta. A rendőrség a nyomdában már csak kevés lappéldányt talált. A talált példányokat elszállitották és a kéziratot magukkal vitték.

Darányi miniszterelnök Schuschnigg kancellárnál

Bécs, aug. 21. Sangilgenből jelentik, hogy Schuschnigg kancellár szombat délben az Excelsior szállóban reggelit adott Darányi Kálmán miniszterelnök tiszteletére, aki Rehrl dr tartományfőnök kiséretében gépkocsin érkezett Salzburgból a kancellár meglátogatására. Délután a miniszterelnök visszatért Salzburgba, hogy este meghallgassa a Faust előadást.

Hóman miniszter hazautazott

Bécs, augusztus 21. *Hóman Bálint* kultuszminiszter háromheti üdülésének befejeztével szombaton hazautazott Budapestre.

Csik ujabb győzelme

London, augusztus 21. Az uszóstadionban *Csik Ferenc* száz méteren 1 pere 06 másodperces idővel győzött karesapással az angol Williams előtt. Csik ideje az angol időmérés szerint 1 pere 3.5 másodpere volt.

Gazdasági értekezlet Röder miniszterelnökhelyettesnél

Tegnap délelőtt *Röder Vilmos* helyettes miniszterelnök elnöklete mellett miniszterközi gazdasági értekezlet kezdődött, amelyen résztvettek Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter, Bornemisza iparügyi miniszter, Imrédy Béla, a Nemzeti Bank elnöke, Marschall Ferenc földmüvelésügyi államtitkár és Kunder Antal, a Külkereskedelmi Hivatal elnöke.

— **Felavatása előtt meghalt Lipcsey Péter tiszafüredi földbirtokos Ludovikás fia.** Budapestről jelentik: Szent István-napja a Ludovika Akadémián ünnepélyes keretek között avatták fel hadnagyokká az akadémia végzett növendékeit. A szép ünnepség hangulatába szomorúság is vegyült. Felavatása előtt váratlanul, szerencsétlenség következtében meghalt Lipcsey Péter végzett akadémikus, Lipcsey Attila tiszafüredi földbirtokos fia. A tragikus halálesetről gyászjelentést adott ki a Ludovika Akadémia tanári kara és növendékei. Ebben a gyászjelentésben Lipcsey Péter már hadnagyként szerepel, mert kinevezését 18-án, halálának napján irta alá a kormányzó, s csupán a hadnaggyá avatás ünnepélyes aktus volt még hátra.

Nesze semmi, fogd meg jól

Hogy támogatja a város a kertészeti, gyümölcs- és borkiállítást

Az idén elmaradt a TIKÁV, az őszi idényben semmiféle megmozdulás nem kínálkozott arra, hogy az idegenforgalom emelésével a debreceni iparnak és kereskedelemnek is nagyobb forgalmat biztosítson.

Egyedül a Kertészeti Egyesület gondolt arra, hogy valamelyes megmozdulást teremtsen. Társegyesületével karöltve gyümölcs-, bor- és kertészeti kiállítás és vásár rendezését vette tervbe. Október 2-től 10-ig lesz a kiállítás, mely a tiszántúli gyümölcstermelés és a kertészeit remekeit mutatja be, azonkívül a borászati résszel felhívja az érdeklődést a tiszántúli bortermelés iránt. Remélhetőleg kellő érdeklődés nyilvánul meg a kiállítás iránt és mégis lesz egy kis megmozdulás, rendkívüli forgalom az őszi hónapokra.

Kézenfekvő, hogy egy ilyen kiállítás elősegítése elsőrendű közérdek. A város polgármestere meg is ígérte a legmesszebbmenő támogatást. Ezt a rendezők szépen tudomásul is vették. *Mégis mi történt?* A törvényhatósági közgyűlés határozatilag már azt mondta ki, hogy *a támogatást csak abban az esetben adja meg, ha a kiállítás veszteséggel zárul.*

Szóról szóra így hangzik a határozat:

»Kimondja a törvényhatósági bizottság, hogy arra az esetre, ha a kiállítás anyagi veszteséggel fog zárulni, úgy a veszteség 40 százalékának, legfeljebb háromezer pengőnek a rendezőség részére való megtérítését a város magára vállalja.«

Hát ez olyan nesze semmi, fogd meg jól és valóban furcsán hat, mikor viszont a határozat első része azt mondja: »*A törvényhatóság a kiállítás rendezését erkölcsileg és anyagilag is támogatni kívánja.*«

A »nagy« támogatás viszont csak arra az esetre szól, ha deficit lesz. Hát ezt semmiesetre sem lehet nevezni támogatásnak, inkább »kártalanításnak«, ha az említett eset bekövetkezne. *A közérdek szempontjából az lenne a fontos, hogy az effektiv támogatás révén a kiállítás és vásár keretei minél jobban kibővüljenek, hogy a város által nyújtott anyagi és erkölcsi támogatás segítségével itt egy nagyszabású megmozdulás történjen.*

Ez a »deficites« határozat azt mutatja, hogy *nálunk nehezen értik meg, hogy mit kell tenni gazdasági és idegenforgalmi akciók sikere érdekében. Mennyivel inkább észszerű lett volna a várostól, ha teljes erővel támogatja ténylegesen a készülő kiállítást,* nem pedig csak abban az esetben, ha deficittel fog záródni.

A gyümölcskiállítás rendezőitől a legnagyobb agilitást és ambiciót tételezzük fel, azonman mégis az helyzet, hogy az ilyen városi határozat más esetekben nagyon alkalmas az agilitás lehűtésére és könnyen azt a gondolatot ébreszti, hogy »*majd megfizeti a város*«, ha veszteség lesz.

Az ilyen határozatok okozzák, hogy a város idegenforgalma és gazdasági élete »veszteséggel zárul«.

— **Versenytárgyalási hirdetmény.** A debreceni ref. kollégium tápintézetének 1937 szept. 1.—1938 aug. 31-ig szállítandó tej, kenyér és fűszerszükségletére az ajánlatokat folyó év aug. 80-án déli 12 óráig lehet beadni a tápintézetbe. A részletes feltételek ugyanott megtudhatók. Igazgatóság.

Egy debreceni cipész Hajdúnánáson agitált a „Jehova tanui" érdekében és 35 hivet keresztelt

A hajdúnánási rendőrség megindította az eljárást és a debreceni ügyészségnek adta át az iratokat

Beszámoltunk már arról, hogy a »Jehova Isten tanui« néven ismert szekta Hajdú megyében is kezd nagyon terjedni, nemcsak Szabolcsban és Borsodban. A szekta vezetői ellen eljárást indítanak és a debreceni ügyészségen dr *Altdorfer István* ügyész már készíti a vádiratot a szekta 130 tagja ellen. Vallásfelekezetek elleni izgatás miatt folyik ellenük az eljárás, mert röpirataikban élesen támadják a keresztyén egyházakat.

Hírt adtunk arról, hogy Debrecenben is vannak hívei a szektának és a zavaros tanokat Horváth Gyula cipész is terjeszti, mint az ügyészség előtt lévő jelentések bizonyítják.

Ez a Horváth Gyula Debrecenből vidéki útra is indult és Hajdúnánáson is megjelent. A szekta szervezése olyan nagy arányban indult, hogy *az első alkalommal már 35 hívet kapcsolt be a mozgalomba és az egyik hajdúnánási tanyán megtartotta a keresztelést is Horváth Gyula.* A debreceni cipész működéséről és kereszteléseiről tudomást szerzett a rendőrség is és megindult az eljárás a szervezkedésben résztvevők ellen nemcsak izgatás, hanem tiltott gyűlésezés miatt is.

A hajdúnánási kapitányság részletes kihallgatást tartott az ügyben és a terjedelmes jegyzőkönyveket átadják a debreceni ügyészségnek. A rendőrség a jelentésben 36 nevet sorol fel. Első a debreceni cipészmester, utána következik Mirkó Péter, ifj. Mirkó Lajosné és a többiek, akik résztvettek a tanyai gyűléseken és keresztelésen.

A hajdúnánási jelentés szerint ez volt az első megmozdulás a környéken és az első perctől kezdve szemmel tartották. A szervezkedés minden résztvevőjének neve benne a rendőri jelentésben. Valószínű, hogy a hajdúnánási szektáriánusok ügyét csatolni fogják ahhoz a 130-hoz, kiknek ügyében már készítik a vádiratot.

Meghalt Fésüs Pál debreceni diák, akit durva támadás ért a balatonföldvári országúton

Hírt adtunk arról, hogy Fésüs Pál Tibor debreceni diák, ki egyik társával kerékpáros túrára indult, szerencsétlenség, illetve durva támadás áldozata lett. Fésüs Pál Tibor cserkészruhában társával kerékpáron rótta a balatonföldvári országutat, mikor velük szembe jött egy teherautó. *A kerékpárosok a teherautó mellett haladtak el, mikor a gépkocsin ülő kocsikísérő belerugott Fésüs Pálba.* A rugás következtében Fésüs Pál kerékpárja irányt vesztve egy útszéli fának zuhant és *a szerencsétlen fiatalember fején súlyos sérülést szenvedve, lebukott gépéről.* A teherautó elszáguldott.

Fésüs Pált társa beszállította a szekszárdi kórházba, hol koponyaalapitörést állapítottak meg nála. *A szerencsétlen fiatalember kétnapi súlyos szenvedés után belehalt sérülésébe.*

A tragikus sorsú diák Fésüs Pál debreceni pénzügyőri felügyelő, előadó egyetlen fia. Most érettségizett a böszörményi főgimnáziumban, mintegy tíz nappal ezelőtt indult el társával kerékpártúrára, hogy Szekszárdon lakó rokonait meglátogassa. *Fésüs Pált tegnap délután temették el nagy részvét mellett Szekszárdon.* Az ismeretlen brutális támadó kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult.

A balatonszabadi református temetőben tegnap temették el véglegesen Surgoth Jenő holttestét

A temetésen nem vett részt senkisem.

Tudvalevően a balatonszabadii zsidó temetőben helyezték el ideiglenesen Surgoth Jenő gazdasági főfelügyelő holttestét a megejtett exhumálás és boncolás után. Az elhunyt testvére, Surgoth Gyula képviselő az enyingi főszolgabirótól kérte, hogy a holttestet újra kihantolhassák és keresztény temetőbe temessék el.

Az elhunyt vallása körül azonban különböző bonyodalmak támadtak. Surgoth Gyula ugyanis katolikus vallásunak jelentette be tragikus módon elhunyt testvérét és **katolikus keresztlevelet** is mellékelt. Ezzel szemben a nyomozás megállapitotta, hogy Surgoth Jenő az utolsó **tiz éven át Debrecenben reformátusnak mondotta magát és fizette az egyházi adót.** Miután az elhunyt vallása megnyugtató módon megállapitást még nem nyert, a balatonszabadii plébános nem engedte eltemetni Surgoth Jenő holttestét a balatonszabadii katolikus temetőben. Közben a főszolgabiró, miután Surgoth Gyula a hiányzó iratokat pótolta, az ujratemetésre megadta az engedélyt.

Surgoth Jenőnek **második temetése mint Balatonszabadiból jelentik, szombaton délután hat órakor folyt le,** teljesen egyszerüen, minden kegyeletes aktus nélkül.

A református lelkész ugyanis megengedte, hogy Surgoth holttestét a református temetőben helyezzék el, de miután Surgoth római katolikusnak van bejegyezve, egyházi közreműködést nem nyujthatott.

— Hogy folyt le a temetés? — kérdeztük telefonon dr Horváth Miklós balatonszabadii körorvostól.

— Ugy történt, hogy **a temetkezési intézet emberei kiemelték a sirból és átvitték a református temetőbe, a másik sirba.**

— Hozzátartozói megjelentek a temetésen?

— **Senkisem.**

— Hatósági emberek résztvettek az aktusnál?

— Nem. Csupán a temetkezési intézet emberei voltak jelen és végezték el az áthantolást.

Igy folyt le Surgoth Jenő második temetése, amely szintén olyan szomoru volt, mint az első, ott sem voltak családtagok, rokonok és jóbarátok.

Bóni szőlő
kiváló minőségben megérkezett.
Bóni szőlő
minden jobb üzletben kapható.
Bóni szőlő
higénikus lezárt csomagolása következtében a fogyasztók egészségét óvja.
Nagybani eladás:
Veró Zoltán, Verbőczy u. 4.

Rendelet az árrombolás ellen

Az ipar és közigazgatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1936. évi VII. t.-c. 28. §-a, mint ismeretes, a kézművesiparban előforduló árrombolás leküzdését célozza. Ha valamely iparban a kézművesiparosok egy része az ipari készítmények árát, illetőleg a vállalt munkának díját az iparűzés tisztességét sértő egészségtelen versennyel olyan mélyre szorítja le, hogy emiatt az iparosság többi részének életfenntartását veszélyezteti, vagyis árrombolást követ el, az ipartestület előljárósága panasszal fordulhat az illetékes kereskedelmi és iparkamarákhoz. A törvény e rendelkezésének végrehajtását célozza az iparügyi miniszternek a Budapesti Közlöny vasárnapi számában megjelenő rendelete, amely az árrombolás miatt előterjesztett panaszok felett döntőbíróság szervezetét, eljárását, ügyrendjét szabályozza.

Még mindég nem tisztázódott a tiszacsegei marólugos rejtély

Hirt adtunk arról, hogy Tiszacsegén hirtelen meghalt Pece Gyula négyéves gyermek. A községi orvos azt állapította meg, hogy a gyermeket görcsök támadták meg és az okozta halálát. Ellentétes orvosi vélemények voltak és igy a gyermeket felboncolták dr. Zsögöd Jenő tanácselnök, vizsgálóbiró utasítására. A boncolás azzal a meglepő eredménnyel járt, hogy kétséget kizáróan megállapitották azt, hogy a halált marólúgmérgezés okozta.

A nyomozást azonnal megindították. A vizsgálóbiró előtt tett vallomásokból kitünt, hogy Pece Gyula, aki nyomorék, magával tehetetlen gyermek volt, a nagyanyja gondjaira volt bízva, míg szülei dolgozni mentek. A nyomorék gyerek nem is tudott járni és igy gyanussá vált, hogy milyen módon jutott marólúghoz. A házban kutatást tartott a vizsgálóbiró, átnézték még a padlást is, de nem találtak marólúgot, marólúgos edényt sehol sem.

Arra a kérdésre, hogy milyen módon kapott mégis a gyerek marólúgot, ha az egész házban nem találtak marólúgot, nem kapott választ a vizsgálóbiró.

A helyszini szemlén nem tudták megállapitani, hogy a gyermek hogyan jutott a marólúghoz és igy megbízta a vizsgálóbiró a csendőrséget, hogy bogozza ki a rejtélyt és tegyen sürgös jelentésst. Az esetnek már három hete és jelentést mégsem tettek a csendőrök, tehát nem sikerült még megállapitani, hogy a járni nem tudo nyomorék gyermek hogyan jutott a halálát okozó marólúghoz.

Ékes Sándor, aki fegyőr kiséretében jelent meg apja temetésén, zokogva borult a ravatalra

Hatalmas gyászoló tömeg kisérte utolsó útjára a MÁV. gépjavitóműhelyben történt szerencsétlenség áldozatát.

A MÁV. gépjavitóműhelyben szerdán történt borzalmas szerencsétlenség áldozatát, a tragikusan elhunyt Ékes Sándort, pénteken d. u. temették el a Köztemetőben

A temetésen a tragikusan sújtott család iránti részvétből hatalmas tömeg, többezernyi gyászoló közönség jelent meg. A Nyilastelep csaknem minden lakossa elment Ékes Sándor temetésére, akit szinte teljes számban elkisértek végtisztességére pályatársai, a MÁV. gépjavitóműhely alkalmazottai is.

Bár az özvegy nem akarta megmondani édesapja borzalmas halálát a Gerébi telepi gyilkosság bűnpörében elitélt s a fogházban lévő fiának, még is utóbb úgy határoztak, hogy közlik vele s engedélyt kérnek az ügyészségtől, hogy apja temetésén Ékes Sándor is megjelenhessen.

Ékes Sándor meg is jelent két óra után a Köztemető ravatalozojában fegyőr kiséretében. Apja ravatalára hangos zokogással borult a megtört ember. Hosszan, sokáig sírt a még nyitva levő koporsó mellett. Aztán valamivel három óra előtt, amikor a szertartás időpontja kezdődött, el kellett távoznia a ravatalozóból, mert az engedély szerint eddig maradhatott ott Ékes Sándor, aki aztán **el is hagyta az őrizetére kirendelt fogházőr kiséretében a temetőt s viszszatért cellájába.**

A temetési szertartáson Mezey Béla református lelkipásztor mondott lélekbemarkoló beszédet a sötét végzet által üldözött, szerencsétlen családot az isteni irgalom igéretével vigasztalva. Az özvegy és a koporsó mellett álló három gyermek zokogása közben helyezték Ékes Sándort örök nyugalomra.

Használt **tankönyvek félárban**

Iskolaszerek nagy választékban kaphatók

Bőhm István

Kossuth u. 2. (Városháza)

Salgótarjáni utazó autója elütötte Szegedy Lajos aljegyző feleségét

Szerencsés kimenetelü autókarambol a Piac uccán.

Tegnap délelőtt 11 órakor szerencsés kimenetelü autókarambol történt a Piac utcán a Bádogos utca kereszteződésénél.

Szegedy Lajosné, városi aljegyző 39 éves felesége, Nyil utca 33. szám alatti lakós a Bádogos utcából kijövet keresztül ment a Piac utca másik oldala felé. Ugyanakkor az állomás irányából a Nagytemplom felé tartott Atlasz József salgótarjáni kereskedelmi utazó BC 798 számú autója, melyet Uhlár Pál soffőr vezetett. Az autó 25 kilométeres sebességgel ment szabályosan, az út bal oldalán. Mikor azonban a Bádogos utca közelébe ért, kissé fel kellett kanyarodni az uttest közepére, mert a baloldalon egy autó és szekér haladt előtte. Ezeket előzni akarta, mikor Szegedy Lajosné hirtelen feltünt az úton A kocsivezető nyomban fékezett, azonban már késő volt, a gépkocsi sárhányója elkapta az úriasszonyt aki az ütés erejétől földre zuhant s az autó négy métert tolta még maga előtt.

A karambol szinhelyén pillanatok alatt óriási tömeg verődött össze. Deák Gábor rendőrőrmester csinált rendet s értesitették a mentőket és a rendőrséget. A mentők pillanatok alatt kiérkezve első segélyben részesitették az akkor már saját lábán álló Szegedy Lajosnét, aki mindössze könnyebb zuzódásokat szenvedett fején és karján. Majd beültették a mentőautóba az úriasszonyt s a mentőállomásra vitték további kezelés végett.

A rendőrségtől a helyszinre érkezett Szabó Gyula rendőrkapitány, a bünügyi osztály vezetője, Szinnyey Merse Miklós detektiv kiséretében. Megindították a vizsgálatot s tanukat hallgattak ki a karambol részleteire vonatkozólag Már az eddigiekből is megállapitható, hogy a karambol véletlen műve volt s a kocsivezetőt nem terheli felelősség.

Két évi fegyházra itélték a légtornász betörőt

Boros József 24 éves bagaméri napszámos, aki már többször volt elitélve vagyon elleni bünselekmények miatt ismét a biróság elé került. Dr. **Fövenyessy** Sándor tanácsa tárgyalta Boros ügyét, akit az ügyész azzal vádol, hogy a püspökladányi vendéglő kerítésén áttornászta magát és az ablakon át behatolt dr. Rónai Endre szobájába és onnan ellopott a szekrény felfeszitésével 25 pengőt, órát és kártyacsomagot.

Boros a tárgyaláson beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy nem volt pénze, munkát nem adtak neki Püspökladányban és

azért vállalta a vakmerő betörést, hogy annyi pénze legyen, hogy más vidékre tudjon menni pénzt keresni tisztességes munkával.

A bizonyitási eljárás befejezése után megállapitották a bűnösségét és tekintettel arra, hogy már büntetve volt, elitélték két évi fegyházra. Az itélet jogerős.

A téglási véres korcsmai harc szereplői a törvényszék előtt

Három évi fegyházra itélték, mert agyon szurta ellenfelét.

Ez év június 6-án a téglási Hangya kocsmában a külön szobában mulatozott **Juhász** András 25 éves juhászbojtár, vele együtt volt **Lévai** Sándor szabadságos tüzér. Sok bort megittak, Lévainak kötekedő kedve támadt s bement a nagyobb szobába, ahol többen daloltak. A szabadságos tüzér kifogásolta a mulatás módját, nem tetszett neki a nóta és annyira izgága volt, hogy **Gy Nagy** Lajos gazdalegény erőjesen rászólt, hogy menjen visz sza a kaszárnyába és ott parancsolgasson. Semmi köze ahoz, hogy ők hogyan szórakoznak.

A szabadságos tüzér felbőszült a rendreutasitáson és kardját kirántva rátámadt Gy Nagy Lajosra, aki nem tudott már menekülni s néhány ütést kapott a fejére és hátára.

Nagy riadalom támadt a kocsmában és többen előugrottak, hogy a vagdalózó tüzért megfékezzék és elvegyék a kardját, nehogy másokban is kárt tegyen.

Sigér Sándor földmíves hátulról akarta lefogni a részeg tüzért, de nem tudta ártalmatlanná tenni, mert

Juhász András, aki látta, hogy társa szorongatott helyzetbe került, rárohant és késével has baszúrta.

Sigér véresen esett össze és sérülése következtében meg is halt néhány napi betegeskedés után.

Juhász András ellen szándékos emberölés büntette miatt emeltek vádat. A tárgyaláson a vádlott azt hangoztatta, hogy ő nem akarta megölni Sigért, nem haragudott rá

de nem engedhette, hogy lefegyverezzék a tüzér barátját, mert igen nagy gyalázat lett volna, ha civilek kezébe került volna a kardja.

Részeg volt ő is, Lévai Sándor is, de ölni nem akartak.

Juhász András hangoztatta, hogy ő annyi bort ivott, hogy nem volt ura már az akaratának, nem tudott gondolkozni. A biróság megállapitotta, hogy a tanu vallomásból kiderült az, hogy italosak voltak, de nem annyira, hogy beszámithatatlanok lettek volna.

Bünösnek mondották ki a perbeszédek elhangzása után Juhász Andrást halált okozó testisértésben és ezért három évi fegyházra itélték. Az itélet jogerős.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: **HOLDFÉNY LOVASA.** Kisérő műsor. Zoro-Huruval: **KÉT LOVAG!** Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor!

Arany Bika fürdőben

szombatonként 50 filléres gőzfürdő

Kiszolgálás 10 f., tyukszemvágás 20 f.

A fürdő nyitva van: délelőtt férfiak részére,
délután ½7-ig nők részére,
délután ½7—9 óráig férfiak részére.

A windsori hercegi pár szeptemberben Magyarországra jön vadászni

Valószinüleg a Hortobágyra is kirándul vadászatra

A windsori herceg Heves megyében vadászterületet bérelt, ahol szeptember 5-től 15-ig fog tartózkodni.

A windsori hercegnek ez lesz negyedik magyarországi tartózkodása. Kétszer mint velszi herceg s egyszer mint angol király járt itt. Ezúttal szeptember 5-től 15-ig, tehát tíz napot fog a windsori herceg feleségével magyar földön tartózkodni.

A vadászterületet a hercegi pár számára Charles Beadaux newyorki mérnök, a herceg barátja bérelte, akinek condéi kastélyában volt a herceg esküvője. Egyik vadászati irodában *nyolc-tiztagú társaság számára vadászterületet bérelt*, ahol madarakra, főleg vadlibára és vadkacsára lehet vadászni. Ki is ment a vadásztársaság autóján a Heves megyében, Poroszló közelében kijelölt hires kétútközi vadászterülethez. *Ezenkivül a herceg valószinüleg a Hortobágyra is kirándul vadászatra.*

Mr. Beadaux szeptember 5-től kibérelte a vadászterületet a windsori herceg részére és csütörtökön már el is utazott Budapestről. Kétútközben pedig már lázban vannak. Készülnek a hercegi pár fogadtatására.

Huszezer pengős per a város ellen

Mayer Miklós kereskedő, aki tavaly a Csokonai viz árusitását intézte, pert indított a város ellen, mivel a város mással kötötte meg a Csokonai viz árusitásáról a szerződést és ő már nem kapja árusitásra hőforrásvizet. A várostól 20.000 pengőt követel Mayer Miklós. A 20.000 pengős perben a biróság előtt volt már egy tárgyalás, de azt elvesztette Mayer Miklós, ki most új alapokon adta be a pert a város ellen. A tárgyalást a napokban tartják meg.

SAKK

Az osztályozó verseny tanulságai

A Debreceni Sakk-kör husz résztvevővel két csoportban rendezett osztályozó versenyének nemcsak a közel jövőben lebonyolításra kerülő nemzetközi sakkverseny helyi résztvevőinek a megállapítása volt a célja, hanem egyúttal új tehetségek felkutatása is. Az első céllal kapcsolatban meg kell állapítani, hogy bár valóban a legjobb formában levő első osztályú játékosok fogják képviselni a debreceni sakkozó gárdát, a két és nem egy csoportban való játék a sorrend kialakulása szempontjából nem bizonyult megnyugtatónak. A sakkjátéknál a siker kialakulásában a tudás mellett főként a kitartásnak van döntő szerepe. Hosszabb versenyt egyenlő erővel végig küzdeni nem mindenki képes s lehet bármilyen kitűnő játékos valaki, ha nem bírja végig „idegekkel", könnyen elvérzik. Egészen bizonyos tehát, hogy ha az osztályozó verseny husz játékosa egy csoportban „futott" volna, az eredmény egészen másként alakult volna ki. Ezért a jövőre nézve feltétlenül szakítani kell a csoportos beosztással, amely végeredményben időbeli megtakarítást sem jelent, noha ez volna a célja. Ami új tehetségek feltűnését illeti, e tekintetben a verseny nem hozott meglepetést. Egy-két új erő bemutatkozott ugyan, de nem tudott feltörni a nagyok közé. Nem jelentkezett olyan üstökös, mint a tavalyi bajnoki verseny fiatal győztese: Németh Pál.

Másik tanulsága ennek a versenynek az, hogy a játékerő fejlesztése céljából célszerűbb a játékosokat legalább két osztályba sorozni. Ha a leggyengébb játékosnak is lehetővé teszik, hogy a nagyokkal egy csoportban küzdjön, úgy nem fogja ambicionálni, hogy magát elméletileg tovább képezze s évről évre csak a sereghajtó szerepét fogja betölteni. Ámde ha az első osztályba való feljutás bizonyos elért eredményekhez van kötve, arra fog törekedni, hogy szorgalmas továbbképzéssel a feljutás feltételeit megteremtse. Régebben az volt a gyakorlat, hogy csak az juthatott fel az első osztályba, aki már egy másodosztályú versenyt megnyert. Így jutott be pl. annak idején az első osztályba a mostani versenyen is első helyezést elért Vándor Ferenc is. Nézetünk szerint feltétlenül vissza kell térni, — ha módosított formában is, — ehhez a rendszerhez.

A jelenlegi, a mult évi és a régebbi versenyek alapján körülbelül a 16 játékost lehet első osztályú versenyzőnek tekinteni: Altmann Sándor, Ambrus Sándor, Brilla Sándor, Császár Imre, Dalmy Barna, Fehér György, Felkai Imre, Kiss Ernő, dr. Kocsis Sándor, Konya Kálmán, Nagy Endre, Németh Pál, dr. Szabados Sándor, Tamkó Árpád, Tóth Ernő és Vándor Ferenc. Ezek a játékosok valamennyien jogosultak bajnoki versenyeken való részvételre. A csoportba való bejutást pedig akként lehetne szabályozni, hogy a bajnoki versenyt mindig egy osztályozó verseny előzné meg, amelynek győztese, vagy egyenlő pontszám esetén győztesei, vagy minden további játék nélkül bejutnának az első csoportba, vagy a megelőző bajnoki verseny utolsó egy vagy két helyezettjével még mérkőzést játszanának s annak eredménye alapján jutnának fel illetve cserélnének helyet az első csoportbeli játékosokkal. Az első csoportbeli játékosok létszáma így nem változnék, viszont az utánpótlás kérdése is megoldódnék. Még jobban szolgálná a feljutók érdekeit, ha az első csoportból mindazok a játékosok kötelesek lennének az osztályozó versenyen indulni, akik a megelőző bajnoki mérkőzésen nem értek el 33 százalékos eredményt. Vagyis ezek kiesnének az első csoportból s csak úgy kerülhetnének vissza, ha a következő osztályozó versenyen megfelelő eredményt érnének el. Pl. kiesnék négy játékos s helyükbe lépne az osztályozó verseny négy első helyezettje. Ma már a sportnak csaknem minden ágában szabályozták a kieséses feljutás kérdését, nem helytelen tehát ezt a sakkjátéknál, ennél a népszerű szellemi sportnál sem bevezetni.

Gróf Szapáry Géza Debrecenben nyilatkozott a Tragédia tokiói előadásáról és a turáni himnusz sikeréről

Gróf Szapáry Géza Debrecenben nyilatkozott a Tragédia tokiói előadásáról és a turáni himnusz sikeréről.

Érdekes vendége volt a napokban Debrecennek. Itt tartózkodott gróf *Szapáry Géza* a feleségével és kis leányával. Gróf Szapáry Géza családjának neve ismert, hiszen apja és nagybátyja fiumei kormányzók voltak, a család többi férfi tagjai is a diplomácia szolgálatában állottak.

Gróf Szapáry Géza utazik állandóan és propagandát csinál a turáni eszmének. Erről beszél, ennek érdekében járja az országokat és

nincs olyan főváros, ahol ne lennének ismerősei és ne tudnának valamit a turáni gondolatról gróf Szapáry Géza előadásai alapján.

Az Angol Királynő asztalánál beszélt a gróf külföldi útjairól és igen érdekes dolgokat mondott. A beszélgetés során szóbakerült a szegedi szabadtéri előadás, az Ember tragédiájának nagy sikere a Dóm téren. Ezzel kapcsolatban közölte, hogy

a Tragédia Tokióban is színre kerül és a bukaresti japán követségtől kapott értesítés alapján, valószínűleg még a tokiói olimpiász évében bemutatásra kerül.

Az Ember tragédiáját egy marosvásárhelyi tisztviselő, *Várady* Gyula fordította le japán nyelvre és ő küldte ki a fordítást a bukaresti japán követség utján Tokióba. A fordítás igen jól sikerült és megnyerte a tetszését a tokiói Nemzeti Színház vezetőségének is. Kijelentették, hogy

elfogadják előadásra a darabot és értesítik, amikor műsorra tűzik.

A szindarab nagyon kedvező a japán szemléletnek, jelenetei sikeresen alkalmazhatók a japán színpadra.

Várady Gyula orosz hadifogoly volt és még a háboru első évében fogták el. Vladivosztokba került és ott dolgoztatták, de ő megszökött a táborból és eljutott Japánba.

Megtanulta tökéletesen a nyelvet és rövidesen már cikkeket írt a tokiói lapokba.

és jól fizették írásait. Szerette a japán nyelvet, ennek kifejező erejét jól tudta használni. Ez a készsége vitte rá arra, hogy Madách örökbecsü művét japán nyelvre forditsa le.

Elmondotta még gróf *Szapáry* Géza, hogy legutóbb Málta szigetén volt a feleségével és leánykájával. Bemutatta a »Turáni himnuszt«, melyet maga irt és a zene annyira megnyerte a tetszését X. M. *Hardey* zeneszerzőnek, hogy zenekarra irta át a darabot. Előadásra is került nagy sikerrel. Az angol szöveget a máltai tengernagy huga Miss *Domville* irta. — Máltában nagy sikere volt a »turáni himnusz«-nak.

Gróf Szapárynak, mint zeneköltőnek nemcsak külföldön vannak sikerei, hanem idehaza is, mert rádió is előadta egyik szerzeményét. A »Szigetvári induló« Budapesten jelent meg. Nagy sikerrel adták elő Tallinban az opera zenészei.

A gróf legtöbb idejét Párizsban tölti, ahol tagja a kritikai szindikátusnak. Felesége francia nő. — Báró Baude Ferenc leányát vette feleségül, aki annyira magyarbarát lett, hogy

egymásután irja cikkeit a magyar igazság mellett a legkülönfélébb külföldi lapokba.

A turáni eszme terjedéséről szólva, kijelentette a gróf, hogy az eszt miniszter *Posca* például két gyermekét már Árpád és Juliska névre keresztelteték.

(bem.)

A debreceni vadvizes területek lecsapolására készül a terv, melyet ötszázezerpengős költséggel valósitanak meg

A város vezetősége elé került ismét a város körüli vadvizes területek lecsapolásának ügye. Ismeretes, hogy évekkel ezelőtt elhatározták, hogy a vadvizes területek vizteleníté sére tervet készitenek és a kulturmérnöki hivatal utján felméretik a területet, hogy a vizszabályozási tervek elkészüljenek. A tervek elkészitése a kulturmérnöki hivatal feladata és

a város az előkészitő költségekre évente ad már 2500 pengő körüli összeget.

A tervek azonban még mindig nem készültek el egészen és ennek oka az, hogy igen nagy területet kell feldolgozni, mert a Tócó, Kondoros és Kösély vonalát követve, mindenütt biztositani kell a területeket a vizáradás ellen, melyek különösen a tavaszi időkben okoznak nagy károkat.

A vadvizek a város körüli településeknél is károkat okoznak, — nemcsak a termő földeken.

Az idén is a téglavetői árvíz több ház lerombolását eredményezte, és a védekezés, gátak épitése stb. több ezer pengőjébe kerültek a városnak.

A nagy szabályozási terv tökéletes végrehajtása azt eredményezné, hogy nem kellene tartani Debrecen környékén a vizáradástól, még a nagy hóolvadások idején sem és eltünnének a vadvizes területek. A Tócó körüli földek használhatóságát is nagyban emelné a sikerült szabályozás és nem fenyegetné árviz a Téglavető és környéke lakóit.

A tervek elkészitésénél számolnak azzal, hogy

nem szabad ugy elvezetni a vizet, hogy a környék sivataggá legyen a vizszabályozás után és amugy is száraz, poros Debrecen még kevesebb vizzel rendelkezzen.

Nem fogják bizonyára ugy szabályozni a Debrecen körüli vizeket, mint a Hortobágy folyót. Ott ugyanis, nemcsak a nádasok semmisültek meg a vizlevezetés következtében a Hortobágy medrében és közelében, hanem magából a mederből is eltünt a viz és csak a méteres csatornában a meder közelében folydogált a viz. A csárda környékén is, ahol nem is olyan régen még csónakáztak és halásztak, port kavart a szél a széles vizmeder helyén és a kilenc lábu hid a csárdánál nem viz fölött állt, hanem csak egy keskeny kis csatorna fölött, ami bizony igen komikus látvány olt. Egyszóval ugy a pásztorok, mint a vadászok szerint

sikerült még jobban kiszáritani a Hortobágyot a szabályozás révén. Eltünt a viz, de nem volt semmi haszon a nagy költséggel történő elvezetésben,

mert szárazság idején a vizes területek mentén legalább talált füvet a jószág, a vizlevezetés után azonban sehol sem volt a pusztán üde, zöld terület.

Szerencse, hogy megépitették a tároló medencét később és elzárták a Hortobágy folyót, hogy legalább viz legyen a széles mederben a csárdánál és ne menjen semmihasznára a Berettyó felé a meder közepére ásott csatornában.

A debrecenkörnyéki vizszabályozás terveiben az ilyen módon való vizelvezetés minden bizonnyal nem következik be. Tárolókat létesitenek majd, hogy felfogják a vizet, ha elvezetik a veszélyeztetett területekről.

Gyűjtik össze és nem elvezetik a sok hasznot jelentő vizet. Szó van arról, hogy a szennyvizszűrő közelében 20—24 holdas tárolóterület lesz.

Csinálnak más helyen is vízgyűjtőket.

A város vezetősége átirt a kulturmérnöki hivatalhoz, hogy adja rendelkezésre a már kész részletterveket, mert szükséges a munkálatok megkezdése legalább azokon a helyeken, ahol a szabályozás megkezdhető. Elsősorban fontos a Csónakázó tó környékénél és a Tócónál a szabályozás elvégzése.

Az egész szabályozási terv végre hajtása több év programja és teljes valóraváltása 450—500.000 pengőbe fog kerülni.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságkötések: Kerpely Dénes népjóléti mb.—Bakay Margit. Páváy Ferenc hentesmester—Szőke Juliánna. Szabó Gyula kereskedő—Barcza Ilona Kokas Imre kőművessegéd—Kecskés Sarolta. Bikszádi József hentes- és mészárossegéd—Takács Terézia. Ságl Lajos alkalmi munkás—Szabó Margit. Retezár Dezső cipészmester—Molnár Ilona. Madár István kőművessegéd—Gombosi Ágnes. Becskereki Gyula MÁV üzemi altiszt—Vásárhelyi Ilona.

Születések: Keszler Bernát hitoktató leánya Vera. Balogh Imre napszámos, fia Béla. Sárkány István bérlő, fia Gyula. Fischer Vilmos kereskedő, fia Tamás. Nagy József kőműves, leánya Erzsébet. Minya Gábor HÉV vágánytisztitó, fia Gábor. Papp Józscef gyári munkás—Leánya Katalin. dr Kubinyi Béla orvos leánya Olga.

Halálozások: Ékes Sándor ref. 45. éves, Arnold ucca 16. Szaniszló Imre rk, 11 hónapos, Bánk 101. Özv. Gelgóczy Jánosné rk. 76 éves, Csapó ucca 61 szám. Horváth András ref. 1 hónapos, Cserei ucca 15. Szontagh Lajos rk. 26 éves, Budapest, Özv. Oláh Andrásné ref. 88 éves, Boldogfalva ucca 10. szám. Gyurján János gk. 77 éves, Balmazujváros. Weisz Anna izr. 21 éves, Józsa. Török István ref. 35 éves, Oláh Károly ucca 21. Kovács Ferenc ref. 39 éves, Kossuth ucca 69. Wattay István ref. 55 éves, Nagyhegyes 49.

x Zeneszó mellett evezhet a nagyerdei csónakázó tavon! — Olcsó sport és szórakozás.

Már kétszáz évvel ezelőtt megvalósithatónak tartották a hajózható debreceni csatorna tervét

1727. évben a pozsonyi kamara megbizta a kérdés tanulmányozásával Ternyei Jánost, aki a terveket Lippert mérnökkel el is készitette. — A „Debreczen" tizenkét éve küzd a debreceni csatorna megvalósitásáért.

A tiszántúli öntözőművek létesitése immár a megvalósulás stádiumába jutott. Az már bizonyos, hogy az öntözőcsatorna Debrecen közelében fog elvezetni, de a kérdás **megoldásánál a város szempontjából rendkivül fontos, hogy a csatorna mennél közelebb létesüljön Debrecenhez és hogy hajózhatóvá tétessék. Fontos gazdasági érdekek füződnek ahhoz, hogy a kérdés Debrecen szempontjából minél kedvezőbben oldassék meg.**

Ezuttal a debreceni csatorna problémájával kapcsolatban érdekes visszaemlékezéseket közlünk. A kérdés nem új, merthisz már **kétszáz évvel ezelőtt is foglalkoztatta az illetékeseket.** A probléma azonban csak probléma maradt, megvalósulásig nem érkezett el. Az újabb időkben újra és újra felszinre került a kérdés, melynek előharcosa épen lapunk volt.

A „Debreczen" 1925-ben sürgeti a debreceni csatorna szükségességét

A »Debreczen« 1925. szeptember 20-iki számában már vezércikk hivta fel a figyelmet a hajózható csatornára. Dr. Schlotter Ferenc ügyvéd intézett nyilt levelet dr. Magoss György polgármesterhez. Több bek között ezeket irta.

»**Van egy dolog, mely minden fejlődésnek, sőt fennmaradási lehetőségünknek az alfája, ami nélkül e város sorsa kilátástalan és minek birtokában szinte hihetetlenül ragyogó jövő áll előttünk, ez a hajózható viz.** Hajózható csatornát Debrecennek! A multak mulasztása pótolva, a legfényesebb jövő biztositva van«. Rámutat azután a nyilt levél arra, hogy a debreceni hajózható csatorna a Hortobágy kérdését is megoldja. A kopár, terméketlen szikes Hortobágynak megadja a Tisza szabályozása folytán elveszitett nedvességet, visszaadja neki az életet. A kopár puszta ismét termőképes lesz, a polgárok a város és a nemzet vagyona óriási mértékben megnövekedik. A kopárság helyén termékenység, **a tunyaság helyett intenziv munka, a szegénység helyett gazdagság, az elmaradottság helyett ragyogó, büszkén mutogatható kultura, ezt jelenti ez a szó, debreceni csatorna.**

A nyilt levél ekkor még arra gondolt, hogy **a nemzetközi tőke figyelmét kell felhivni erre a tervre, még akkor nem volt arról szó hogy az állam veszi kezébe az öntözés ügyét.** A nyilt levél irója rámutat arra, hogy külföldön sokkal nagyobb csatorna problémákat oldottak meg és felhoz egy példát.

»Gondoljunk arra a hajózható csatornára, mely a tengeri hajók számára Délfranciaország közepét nyitja meg s melynek költségeihez viszonyitva a debreceni csatorna számba sem jöhet. Ezt a csatornát nem is a francia állam, még csak Marseille városa sem, hanem a marseillei kereskedelmi kamara épitteti. Ez a francia kamara aligha gazdagabb Debrecen városánál. Nem kell borzonganunk tehát a költségek nagyságától, az megszerezhető.

Kétszáz éves terv

A »Debreczen« 1925. október 11-iki számában újabb cikk szól arról, megvalósitható-e a debreceni csatorna. A következőket mondja a cikk:

»A debreceni csatorna megvalósitható, annak technikai akadálya nincs. Ez már az 1727. évben minden kétséget kizáró módon megállapittatott. **A csatorna közlekedési és kereskedelmi szükségességétől áthatva, a pozsonyi kamara 1727. évben megbizta a kérdés tanulmányozásával Ternyei Jánost, aki legelébb is Baranyai Mihállyal, Debrecen város akkori főbirájával lépett érintkezésbe. A debrecenieknek akkor nem tetszett a terv, féltek a költségektől és attól, hogy a Tisza elönti őket.** Ternyei János azonban nem csüggedt, **Nagybányáról lehivta Lippert Gábor mérnököt, aki a talajnivó meghatározása után a terveket elkészitette.**

A csatorna kiinduló pontja Tiszadobnál lett volna. Innen a Mille-(Mehi-) mocsáron keresztül az akkor még meglevő közbecső mocsarak felhasználásával majdnem egyenes irányban ment volna Szepesig, **ahol közvetlen Debrecen alatt lévő »Tócsa-mocsár«, továbbá a várostól délnyugatra vezető medrek felhasználásával a Berettyóba vezetődött volna le. A pozsonyi, brassói, sőt a bécsi udvari kamara is arra való tekintettel, hogy Tiszadobtól a Szepespusztáig, illetve a Berettyóig mocsarak húzódnak, melyeket csak mélyíteni kell és igy aránylag kevés költségbe került volna a kivitel, a csatorna tervét a legmelegebben pártolta.** A terv iránt a bécsi udvar is érdeklődött, de miután a magyar kancellária jelentése szerint fedezet nem állott rendelkezésre, a kivitel elmaradt és **a terv feledésbe merült az 1863-ik évi nagy szárazságig. Az egész országra kiható nagy szárazság figyelmeztetés volt Debrecennek, akkor felújitották a feledésbe merült eszmét, az akkori városi képviselőtestület is foglalkozott a kérdéssel, de aztán megint csak feledésbe merült.**

A magasabb szint nem képez akadályt

Érdekes, hogy ez a cikk is a továbbiakban hangsulyozza, hogy **nem képez akadályt ma már az, ha a csatorna szinvonala a Tisza szinvonala fölé is emelkedik, mert úgy a vizellátás, mint a hajózhatóság biztositva van. A tervezett csatorna eredetét Tiszadobnál ugyan célszerütlennek tartja, azt szerint lejjebb kell keresni. De hogy a magasabb szint nem képez akadályt, rámutat az 1838—53. években épült Rajna—Marne csatornára, melynek magassági adatai a következők.**

A kiindulási pont 135 méter, innen 81 zsilippel 285 méterig emelkedik, ettől kezdve 13 zsilipen át esik és 231 méter magasságban ömlik a Marne egyik mellékágába.

Olyan véleményt is halottunk, hogy egy esetleges Tisza áradás a csatornán keresztül veszélyeztetné Debrecent is. Mgnyugtathatom az aggódókat, hogy a város északkeleti határában lévő s a vizválasztóul szolgáló Nagyhát olyan akadály, mely áradás esetén nemcsak a Tiszával, hanem a föld bármely folyójával szemben is védelmet nyujtana. **A csatorna viszont közbeikta tott zsilipekkel annyira kormányozható, hogy annak mindenkori vizállását bármely viszonylatban is tetszés szerint szinte centiméternyi pontossággal lehet szabályozni.**

A kérdés pénzügyi oldalát tekintve ugyancsak biztatók a kilátások. A mü óriási jelentőségéhez képest a felmerülhető költségek szinte nevetségesek."

Mezőgazdasági szükségességek

Következő cikk a tizenkétévvel ezelőtt megjelent lapszámainkban a debreceni csatorna mezőgazdasági szükségességéről szól. Az érvek és argumentumok olyanok, melyek most is fennállanak, sőt sok tekintetben igazolják akkori álláspontunkat.

»Az utolsó **ötven év klimatikus viszonyait vizsgálva,** — irtuk akkor — **azt látjuk, hogy a Hortobágyon s környékén a legnagyobb a hőingadozás. Télen itt a legnagyobb a hideg, nyáron a legfullasztóbb a hőség.** Az egyes évszakok között nincs meg a kellő átmenet. Mig a közelmultban a Kárpátok közelségére való tekintettel a Hortobágy esőzési viszonyai a Nagyalföld egyéb helyeihez képest kedvezőbben alakultak, addig **az utolsó 20—25 évben itt is feltünő visszaesés állott be.**

A debreceni csatorna megépitése okszerü fásitás kapcsán az egész Tiszántul s az Alföld jelentős részének klimáját kedvezően befolyásolná. A Hortobágy termékenységét visszadaná és más óriási földterületek intenziv kihasználását is lehetővé tenné. **Az olcsó viziút a Tiszántul terményei s különösen élőállatai versenyképességét a külföldön nagymértékben növelné.**

De nem utolsó szempont, hogy **a terv kivitele a munkanélküliség kérdését általában, különösen pedig a mezőgazdaságban mutatkozó időszaki munkahiányt, ezt a sulyos szociális problémánkat, jó időre megoldja.**

És most . . .

Ime, amit már 12 évvel ezelőtt hangoztattunk, ma is fennáll, mint elsőrendű szükségesség. Szinte ugyanazon érvek szólanak ma is **a csatorna létesitése mellett.** Az csak örvendetes, hogy most nem kizárólag helyi jellegü csatorna építéséről van szó, hanem az egész Tiszántúlra kiterjedő öntözőmü létesitéséről, azonban **Debrecen joggal kivánhatja, hogy a speciális és jogos helyi érdekek érvényesülhessenek a nagy terv kivitele keretében.**

Füredi Szabó Lajos
ecetgyára
Debrecen, Széchenyi-u. 48.
MEGNYILT.
Ajánlja legjobb minőségü
ecetgyártmányait.

Baltazár püspök halálának évfordulója

A Kálvinisták Templomegyesülete kivonul a nagy püspök sirjához

Augusztus 25-én, szerdán lesz Baltazár Dezső püspök halálának első évfordulója. Ebből az alkalomból a református hivek kegyelettel emlékeznek meg a nagy püspökről. *A Kálvinisták Templomegyesülete szerdán délután öt órakor kivonul a köztemetőbe,* hogy boldog emlékü alapitójának sirjára letegye az emlékezés és el nem múló szeretet virágait. Képviseltetik magukat a Templomegyesület cserkészcsapatai is.

Felhivják a gyülekezet tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a kegyeletes aktuson. Gyülekezés délután négy órakor a Csapó uccai villamosmegállónál.

Ma lesz a választás Kemecsén

Eckhardt Tibor a kerületben

Ma, vasárnap lesz a választás a kemecsei kerületben. Szent István-napján Eckhardt Tibor a kerületben járt.

Eckhardt beszédeiben a titkos választójogról és a falusi nép sulyos gazdasági terheiről emlékezett meg. Hangsulyozta, túlsok kötelezettség mellett túlkevés állampolgári jog illeti meg az ország lakosait. Majd gazdasági kérdéseket fejtegetett, szóvátette az iparcikkek drága árait, majd arra kérte hallgatóságát, hogy a program mellett nézzék meg, kik azok az erők, akik bátran ki mernek állni a nép mellett. Az egyik párt már régen uralmon van és mégsem adta meg a népnek a jogot. A születőben levő párt külföldről hoz programot, mintha azt gondolnák, hogy a magyar népnek nem parancsolnának elegen. A magyar népnek nem parancsuralomra van szüksége, hanem több jogra becsületes kötelességteljesitése arányában.

Felfedező uton a Nyulason a háboru elesettjei között

Havi öt pengőtől 16 pengő nyugdijból tengetik életüket hadirokkantjaink, hadiözvegyeink. Segit sünk, míg nem késő.

Nyomorriportot irni sohse volt könnyü feladat. Panaszt hallani, nyomorszagot érezni, könnyes szemeket látni nem hálás feladat még a mindenhez szokott ujságirónak sem. De akikről az alábbiakban irunk, szinte hazafiui kötelesség, mert hadirokkantakról van szó, azokról a névtelen hősökről, akik látásukat, hallásukat, esetleg féllábukat vagy egészségüket hagyták ott, ahova a haza szent ügye szólitotta. Azokról lesz szó, akik a Kárpátok holepte bércein szembenéztek a gyilkos gránáttüzzel, vagy a Doberdó égbenyuló szikláival. Voltak, akik ottmaradtak, voltak olyanok is, akik hazajöttek családjukhoz.

A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége az elmult hetekben egy memorandumot nyujtott be Debrecen sz. kir. városhoz. A terjedelmes beadványban drámai hangon sorolja fel azokat a sürgős tennivalókat, melyekkel talán még lehet segiteni e hősökön és a hátramaradottaikon. Arról van szó röviden a beadványban, hogy egyes vigalmiadó alá eső szórakozójegyeket egy fillérrel adóztassák meg és az igy begyült összeget osszák szét az arra legjobban rászorultaknak. Ezzel egyidejüleg kérelmünkre eljuttatta hozzánk a legnagyobb nyomorban szükölködő hadigondozottak névsorát.

A NYULASON LAKIK A LEGTÖBB HADIGONDOZOTT

Doberdó ucca, Uzsok ucca, Hadik ucca. Ezek az uccák mind a Nyulason vannak. Itt laknak legtöbben a hadigondozottak. A környezet szép, egyik oldalon az üde zöld Nagyerdő, a másik oldalon a szép fás Böszörményi út. Az első, akit felkerestünk, Kutron Imre Görgey ucca 8. Sohase hittük volna, hogy ilyen ici-pici ház is van a világon. Négy méter hosszú és két méter széles az egész épület. Előtte bekerítetlen udvar, sok sok virággal. Kutron Imre 25 százalékos hadirokkant. A háború előtt ácssegéd volt. 1914-ben vonult be az orosz frontra, ahonnan már 1915-ben hazajött, mert lefagyott a lába. Felesége, két gyermeke van. Két pengő „nyugdíjat" kap havonta. Most fagylaltot árul, de mint mondja az idén nem lehetett keresni, mert hamar jött a dinnye és a szőlő. Kis kertjük van, de nincs benne köszönet, mert csupa kő- és tégladarabbal van tele a földje. Valamikor épület állt a kert helyén. Most elmegyek perecárusnak, hátha az jobban sikerül, mint a fagylalt.

A következő, akit felkerestünk özv. Rácz Sándorné. Nincs otthon, de mégsem üres a ház, mert az udvar tele van gyerekkel. Hat leány egy fiu. A legnagyobbik 17 éves. Elmondja, hogy az apja négy évig volt a fronton, ahonnan gerinclövéssel került haza a Doberdóról, mint 100 százalékos hadirokkant. Haláláig 80 pengő nyugdijat kapott, de két évvel ezelőtt meghalt. Azóta az özvegy 5 pengőt kap és minden gyermek után 2 pengő családi pótlékot. Egy kis házat épitettek fel FAKSz kölcsönből, amely kölcsönt havonta kellett visszafizetni 8.84 P-jével. Míg az apja élt, addig ment minden jól, de most megakadt a visszafizetés. Két hónappal ezelőtt kapott az özvegy egy kis trafikot a Kassa uton. Megérdemelte.

Bujdosó András Doberdó ucca 4. sz. alatt lakik egy kis fiával és feleségével. Éppen a kutat javitotta, amikor felkerestük. A szép kis virágos udvaron sirta el nyomoruságát. 50 százalékos rokkant, láblövéssel került orosz fogságba. Tizenhat pengőt kap havonta. Nyáron napszámra jár, télen minden hónapban „kényszermunkára" megy. Igy hivják a Nyulason az inségmunkát. Ő is szokott árulni fagylaltot, de az idén, mint mondja, ez sem sikerült, mert sok volt a zeső.

Uzsok ucca 7. sz. alatt egy alacsony nyomorék asszony fogad. Mátyus Gusztávnénak hivják. Az ura 50 százalékos rokkant 17.50 pengőt kap havonta, négy gyermekük van. Napszámos az ura, ő is szivesen elmenne dolgozni, de nem tud, mert gyermekszülésből kifolyólag nyomorék lett. Az ura az orosz fronton fogságba került súlyos sebesüléssel. A nyakán és arcán gránátszilánk érte. Az egyik szeme igy megbénult. Nyitott szemmel alszik, mert nem tudja behunyni. Csupa sirás és könny az életük. Utravalóul egy kis napraforgóval kinálnak meg. Két gyönyörü kis kutya játszik az udvaron, szeretettel simogatja a nyomorék asszony.

Vannak még sokan. Mindenütt ugyanaz a kép. A férfi otthon munka nélkül. Kicsi ház, melyet FAKSz kölcsönnel épitettek fel, de amit nem tudnak törleszteni. Mindenütt ápolatlan, ténfergő gyermekek, akik egész nap napraforgót majszolnak. Hideg a tüzhely mindenütt. Sehol sem lehet érezni ételszagot. Mindenik várja a jószerencsét, várja a kietlen telet amelyet még borzalmasabb elviselni, mint a nyarat.

Segítsünk rajtuk míg nem késő ...

Debreceni épitőmunkások dolgoznak a pécsi középitkezéseknél

„Nem tudjuk a munkát befejezni, mert nincs munkás", jelentik a pécsi mérnökök.

Olyan hirek jönnek a Dunántúlról, melyek arra engednek következtetni, hogy ebben az országban nagyobb eltérések vannak városok és városok között, mint bárhol talán földrészek között. A Tisza vonalánál kezdődik a szegénység, a munkanélküliség. Ezzel szemben Pécs azzal diesekedhet, hogy munkáshiány van. Az Ügyvédek Gyám és nyugdijintézete 300.000 pengős költséggel épiti bérházát, melyben 16 nagyobb lakás és üzlethelyiségek lesznek. A bérház november elsejére beköltözhető állapotban lesz.

Az OTI is nagyarányu épitkezést indit és 60.000 négyszög területen munkáskert várost épitenek. A tervek szerint 350 egy, két és háromszobás lakások épülnek. Még ebben az évben tető alá hoznak 50 lakást a kertvárosban. Ez a kertváros az OTI tulajdona marad és ő adja ki bérbe. Ez az épitkezés nagyban hozzájárul a munkanélküliség teljes megszüntetéséhez. Az OTI már átutalt Pécs városnak 150.000 pengőt, hogy abból a csatornázást, vizvezetéket, és burkolást készitsék el. Ebből csak 50 ezer pengőt használnak fel inségmunkára a burkolat készitésénél. Százezer pengő normál munkabérekre megy.

Jellemző a két város viszonyaira, hogy Pécsnek sokkal kedvezőbbek a lakásviszonyai és mégis ott épülnek tömegével a lakások és nem Debrecenben, ahol kevés a lakás és még kevesebb az egészséges jó lakás.

A kimutatások szerint Debrecenben 1936-ban 166 lakást épitettek, ezzel szemben Pécs 226 lakást.

Pécs elérte azt, hogy hogy a mérnökök azt voltak kénytelenek jelenteni, hogy nem tudják befejezni kivánt időre a munkát az egyik épitkezésnél, mert nincs munkás. Az, aki a napokban járt Pécs városában, azt tapasztalta, hogy debreceni épitőmunkások dolgoznak az állványokon. Vándorolni kell a debreceni munkásnak száz kilométereket, hogy dolgozni tudjon, pedig ebben a városban még több közmunkát kellene megindítani, mint a Mecsek alján épült városban.

Arra, hogy milyen módon lehet és kell a munkanélküliséget eltüntetni, jó példa Pécs. Arra pedig kiváló példa Debrecen, hogyan kell várni, tespedni, szegényedni.

Dr Erdőss Károly és dr Vasady Béla az oxfordi világkonferencián

A világ minden részéből összegyültek Oxfordba a keresztyén egyházak kiküldöttei, hogy a tanácskozások során megbeszéljék az égető problémákat. A német egyházak képviselői nem jelentek meg a világkonferencián. Nem mehettek el. A magyar református egyháznak két kiküldöttje vett részt a világkonferencián: dr *Erdőss Károly* és dr *Vasady Béla*. Dr Erdőss Károly, mint testvéréhez, dr Erdőss József kollégiumi ügyészhez irt levelében jelezte, háromszor is beszélt a bizottsági üléseken angol nyelven. A debreceni egyetemi tanár angolnyelvü beszédeire felfigyeltek és elfogadták észrevételeit.

Dr *Erdőss Károly* Oxfordban találkozott azzal a kinai protestáns lelkésszel, akivel annakidején együtt hallgatták a teológiai előadásokat az angol főiskolában. A magyar teológus és a kinai teológus már akkor barátkoztak és sokat beszéltek a kinai és a magyar nép sorsáról. A nem várt oxfordi találkozás nagy örömet okozott mindkettőjüknek.

A bünügyi eljárás izgalmai következtében meghalt csendőr

A debreceni törvényszék előtt tárgyalásra volt kitüzve Wrábel Henrik ny. csendőr bünügye, aki ellen kormányzósértés gyanujamiatt emelt vádat a debreceni ügyészség. A tárgyalást most tüzték ki harmadjára az ügyben, mert az előző tárgyalásokat nem tudták megtartani különféle okok miatt. A csendőr a harmadik idézést is megkapta, de tárgyalás nem már a ny. csendőr bünügyében, mert meghalt a gyanusitott.

A volt csendőrt nagyon megviselték az izgalmak, melyeket a váddal kapcsolatban átélt, félt nagyon a tárgyalástól, és azt mondják, hogy egészségét a bünperrel kapcsolatos izgalmak ásták annyira alá, hogy meghalt a harmadszorra kitüzött tárgyalás megtartása előtt.

A Fövényessy tanács előtt dr. Szőke védő jelentette, amikor a vádlottat szólitották, hogy a tárgyalás nem tartható már meg, — mert az Álmosdon lakott Wrábel Henrik meghalt. A bíróság a halotti anyakönyvi kivonat beszerzése után megszünteti az eljárást Wrábel Henrik ny. csendőr ügyében.

Augusztus 28.

Ez az egy dátum, amely alkalmat ad még Önnek arra, hogy

Abbaziába

ill. letve

Párisba

utazzon ebben az idényben, mert

társasutazásaink befejeződnek!

Árak: **Abbazia**
Vasuti jegy 46 pengő, egyheti ellátás 53 pengőtől.
Páris
vasuti jegy 5½ napi párisi tartózkodással Olaszországon keresztül
171 pengő.

Jelentkezés, részletes felvilágositás és prospektus: a **Magyarság Utazási Osztályánál** (IV., Eskü-ut 6. szám. Telefon: 188-866), valamint az **IBUSZ-MÁV hivatalos Menetjegyiroda** összes irodáiban.

Nyaraljunk a BALATONNÁL!

Magyar tenger pensioban vagy

BALATON-SZÁNTODON

a gyönyörü Mavosz üdülőben

mindenütt teljes komfort

Teljes Pensio juniusban P. 5·— től
főidényben P. 6·50 „
„ „

Felvilágositással szivesen szolgálunk és prospektusokat dijtalanul küldünk.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Élelmes, ügyes, talpraesett

lendülettel állott az ország elé a szolnoki alföldi problémák nagy napján a szegedi polgármester. Meghivta az egybegyült nemes gyülést legközelebbi ülésre Szeged városába. Kézenfekvő, könnyen ki található kezdeményezés volt...

De kérdezzük, hogy miért kellett ezt is Szeged polgármesterének kitalálni, mikor mi debrecenek is szivesen, nagyon szivesen látnánk vendégül az ország minden részéből egybegyülteket a zAlföld ügyének és kérdéseinek tárgyalására...

Nem akarunk szerénytelenek lenni, de talán annyi jogunk volna nekünk is ehhez, mint Szeged igen értékes és jól választó polgármesterének...

Mondjuk, pont az öntözéssel kapcsolatban is.

Mert Szegednek ott a Tisza vize.

Szegednek ott van minden egyes megmozdulása évenként többször, amikor akarja, maga felé fordithatja az ország figyelmét nagyon, de nagyon szép propagandájával...

De itt vagyunk mi, akiknek senkink, semmink nincsen ide s tova, akik csodára vagyunk, de semmit se teszünk...

Olyan csendes, nyugodt már ez a város, hogy sokszor félünk, van-e bennünk élet...

Lassan valóban a maradandóság városa vagyunk, mert itt aztán semmi, de semmi se történik az égen, világon...

Lemaradunk mindenről. Alföld értékesitő gyülésekről ugyanúgy, mmint a hajózható csatornáról, épitkezésekről, közszállitásról, iparról, kereskedelemről, gazdálkodásról...

Mi van, az Isten szerelmére, mi van ezzel a várossal...

Vagy mi néhányan érezzük ennek a lüktető életnek, ennek a várva-várt gazdasági fellendülésnek a hiányát csupán?...

Másnak senkinek nem fáj az itteni csennd, ez a dermesztő és halotti nyugalom...

(sz. r. i.)

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kiss Antal Jenő, délután 5 órakor Szenes László. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Gönczy Béla, 1 órakor Horváth György, délután 6 órakor Kiss Antal Jenő. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Lajos, délután 5 órakor Csánki Gábor. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Csánki Gábor, délután 5 órakor Horváth György. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Szilágyi László. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Baczó Balázs. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Fentős Tibor. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Mezey Béla. Csapókertben délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Szabó Gábor. Nyulason délelőtt 10 órakor Kósa Ferenc. Szegényházban délelőtt 9 órakor Szabó Gábor. Horthy közkórházban délelőtt 9 órakor préd. és urv. oszt dr Lencz G. S. Belsőohaton délelőtt 8 órakor préd. és urv. oszt Siposs Imre. Hosszupályi uton délelőtt 10 órakor préd. és urv. oszt Papp Géza. Halápon délelőtt 9 órakor Biró Béla. Pipóhegyen délelőtt 11 órakor Biró Béla. Állóhegyen délután 2 órakor Biró Béla. Ondód, Kádárdülőn préd. és urv. oszt Rápolty Árpád. Egyeken délelőtt fél 11 órakor préd. és urvacsorát oszt Siposs Imre. Tégláskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. Nagyhortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnákban.** Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart dr Kompasz Árpád Theréziánum-i igazgató. Szentbeszédet mond dr Lengyel László Theréziánum-i felügyelő. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertségekben: Csapókertben Taroczky Antal, Hajdusámsonban Novák Gyula, Klinikán Kollwentz Rezső, Józsán Kiss László.

— **Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a gör. szert. róm. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise és katonamise együtt, 10 órakor nagyszentmise, szentbeszédet tartja Papp Gyula parochus, szent széki tanácsos. Háromnegyed 12 órakor olvasott esendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor délutáni istentisztelet, majd szentségimádás.

— **Kinevezés, — behelyettesités.** Desseő Emil szegényügyi biztost a főispán másodosztályu pénztári tisztté behelyettesitette; dr Rózsa Tibort pedig tb. aljegyzővé nevezte ki.

— **A helyettes polgármester a városok kongresszusán.** Zöld József h. polgármester elutazott a városok kongresszusára és csak valószinüleg szerdán jön vissza Debrecenbe.

— **A Déri muzeum** ma, vasárnap délelőtt 10—1 óráig nyitva. Bejárat a kollégium felőli kiskapun. Belépőjegy ára 50 fillér, tanulóknak, katonáknak 20 fillér. A Thaly szoba megtekintését ugyanezen idő alatt az Igazgatóság bárki kérelmére engedélyezi.

— **Máriapócsi zarándoklat.** September 5-én, vasárnap filléres vonat indul Máriapócsra. Jelentkezni lehet aug. 23-ig a róm. kat. vagy gör. kat. plébánián.

x **Szeptember elsején** kézimunka üzletemet a Gambrinus passageból Szent Anna ucca 6. szám alá helyezem. Kerékgyártó.

— **Két teher- és egy luxusautó karambolja kétlovas parasztszekérrel.** A péntekre virradó éjszaka a győri vámnál állt egy francia luxusautó, melynek tulajdonosa éppen a vámot fizette ki. Arra ment egy kétlovas parasztszekér, mely nem volt kivilágitva. Ugyanakkor robogott arra két hatalmas osztrák teherautó, az első valósággal legázolta a lovasszekeret, a második belerohant az előtte levő autóba és szekérbe, majd rábillent a luxuskocsira, melynek utasai kizuhantak, a kocsi pedig teljesen összelapult. Egy párisi s egy győri kereskedő szenvedett sulyos sérülést.

— **Mussolini felesége tüdőgyulladásban fekszik.** Rocca della Caminatében már egy hóapja sulyos betegen fekszik tüdőgyulladásban Mussolini felesége. Mussolini csak a sziciliai utazás miatt hagyta el feleségét és a hadgyakorlat lezárása után azonnal visszatért feleségéhez, akinek egészségi állapota miatt nagy aggodalom tölti el.

Intézeti kelengyék

rendkivül olcsó árakon.

Fiu kötött ing	prima minőség 1-es hossz uju 2·10 rövid uju	1·75	Intézeti ruhaszövet	prima sötétkék schewiott mtr 2·90	2·75
Fiu apacs ing	divatmintás prima puplinetből 30-as	3·--	Csikos vászon	intézeti bluzra és ruhára mtr 1·10	0·88
Fiu puplin ing	sport fason selyem lényü puplinból 30-as	3·80	Feher ripsvászon	amerikai fonalból mtr 0·98	0·88
Fiu háló ing	kiffünő mosott siffonból színes disszel	3·50	Intézeti paplan	dupla cloth jó vattával töltve 12·80	9·80
Fiu alsónadrag	gombos fehér 1·60, színes selyemből	1·40	Paplanlepedő	zeimlis mosott siffonból 6·20	5·20
Tiroli nadrág	vászonból tartós minőség 2-es szám	1·50	Nagy párnahuzat	zeimlizva gondos munkával 2·60	2·20
Tiroli nadrág	düftinből ugynevezett ördögör 2-es szám	3·20	Kis párnahuzat	prima mosott siffonból 0·98	0·78
Aktatáska	iskolás gyermekeknek prima gumiból	5·60	Intézeti törülköző	piros szőrös rojtos széllel 0·78	0·48
Tornanadrág	csukott vagy nyitott szárral, 1-es szám	0·98	Leány tornanadrág	svéd fason 1-es szám	2·30
Intézeti takaró	praktikus sötét színekben 3·30	2·90	Matrózgallér	kézelővel sötétkék satinből 1-es szám	1·30
Iskola harisnya	amerikai fonalból 6-os szám	0·55	Iskolakötény	fekete prima clothból 1-es szám	1·55
Intézeti harisnya	prima flórpatent 6-os szám	1·30	Intézeti kötény	szürke, hosszu ujjal előirásos alson 70 cm-es	2·95
Zsebkendok	afuros vagy pikós szélei 0·20	0·08	Esőernyő	leányok részére színes és fekete 5·20 3·30	2·88

CSILLAG TESTVÉREK

Piac és Simonffy u. sarok.

— **Házasság.** Szőke Juliska és Pávay Ferenc hentes és mészárosmester, augusztus hó 21-én tartották esküvőjüket.

— **Fabinyi miniszter Pécsett.** Fabinyi Tihamér dr pénzügyminiszter, aki Pécs képviselője, vasárnap Pécsre érkezik és megtekinti a gyümölcs-, szőlő- és borkiállitást. A pécsi püspök nyaralójába, Püspökszentlászlóra megy Fabinyi miniszter és néhány napig ott marad.

— **A fuvarozási ipar minimális munkabére.** A miniszter most hagyta jóvá az állati erővel folytatott teherfuvarozási iparban alkalmazott munkások legkisebb munkabéreire vonatkozó határozatot. Ez a határozat még csak Budapest és környékére szól. A vállalkozók kiadásait a bérmegállapitás 5—15 százalékkal emeli.

x **Harisnya szemfelszedést** speciális villamos géppel vállal Nagy Gyula, Püspöki palota.

— **A Dunába fulladt egy banktisztviselő, mert versenyt uszott a menyasszonyával.** Géres Elemér fővárosi tisztviselő egy nagyobb társasággal Szentendre mellett a Dunában uszkált. A banktisztviselő és menyasszonya versenyt usztak és a többiek figyelték a küzmet. Géres Elemér uszás közben elmerült és nem is került elő a Dunából, hiába kutatták át a vizet.

x **Ács Eta varrodáját** Csapó u. 1. alá helyezte. Izléses munka. Szolid ár!

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debrecen város közigazgatási bizottsága augusztus 25-én délután 4 órakor tartja ülését, mert a rendes időben nem volt megtartható a főispán és a polgármester távolléte miatt.

x **Ovodás és iskolásgyermekek** beiratása a német foglalkoztató délelőttökre, vagy délután tanórákra, — Batthyány ucca 16. **Német Gyermekotthon.**

x **Ballett és klasszikus tánctanitás** szeptember 1-én megkezdődik Jobbágy Ilonka, a m. kir. Opera v. tagjának ballettiskolájában, Péterfia 30.

x **Dr Geszti Olga** orvosi laboratóriumi munkálatait Hatvan u. 6. I. lépcső, II. em. alatt ujból megkezdte. Telefonszám 24—17.

— **Vizmerités közben a vizbe zuhant és meghalt egy pásztorgyerek.** A hajdunánási nagylegelőn a gémeskútnál vizet merített a vályúba Pálfi Mátyás 16 éves pásztorgyerek. A nehéz veder leránotta a gyereket a mély kútba és mire segitségére tudtak sietni, már megfulladt. A csendőrség jelentette az esetet az ügyészségnek, amely megadta a temetési engedélyt, mivel megállapitotta, hogy nem terhel másokat gondatlanság. Pálfi Mátyás nem helyezkedett el jól vizmerités közben és azért zuhant a kútba.

— **Szivenszurták leánya lakodalmán.** Csépány József nyiregyházi gazda házánál nagy lakodalom volt, mert a leánya esküdött. A lakodalomban megjelent hivatlanul Pallagi Géza, aki mulatni kezdett, táncoltatta a menyasszonyt és fél éjszaka csak neki huzta a cigány. Csépány megsokalta a hivatlan vendég tevékenységét és rászólt, hogy más is mulatni akar. Pallagi dühében mellbeszurta Csépányt, akit haldokolva vittek kórházba. A merénylő legényt elfogták a csendőrök.

x **Hella kalapszalon** áthelyezve Csapó ucca 22. szám alá. Legujabb modell kalapok, legolcsóbb árak.

XXXIV. NEMZETKÖZI
EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS
BUDAPEST
1938 MÁJUS 26-30

Hogyan vehetünk részt az Eucharisztikus Kongresszuson

A főbb ünepségek színhelyére, valamint Budapest korlátozott befogadóképességére, továbbá a szállítási, elszállásolási és ellátási viszonyokra tekintettel, a résztvenni szándékozó összes vidékiek egyidőben és egyszerre az ünnepségek egész tartamára Budapestre fel nem szállíthatók és ott el nem szállásolhatók. Ezért az ünnepségeket két részre osztották. I. időszak: május 25—május 27-ig. Ebbe esik a kongresszus ünnepélyes megnyitása, az ifjúság közös szentmiséje, hajókörmenet a Dunán és a katonaság parádéja. II. A második időszak: május 28—május 30-ig tart. Kiemelkedő eseményei a férfiak éjjeli szentségimádása, éjféli szentmise a Hősök terén, Eucharisztikus körmenet a Bazilikából a Hősök terére és a Szent István jubileum ünnepségei a körmenettel.

A rendezőség felhívja a résztvenni szándékozókat, hogy lehetőleg biztosítsanak maguknak lakást és ellátást pesti rokonaiknál, mert a felajánlott lakások még az idegenek részére is kevésnek bizonyultak. Akik lakásról gondoskodni nem tudnak, azok részére az iskolákban biztosít helyet a rendezőség. Külön férfiaknak és nőknek. Bárhol lakjék valaki, vagy bármilyen módon utazzék is Budapestre, **a plébánia hivatalban okvetlenül jelentkezzék.** Az ünnepségek óriási tömegére való tekintettel az egyénenkénti megjelenés szinte lehetetlen. Azért a debreceniek mindenhol csoportosan vesznek részt. Így tudjuk csak a megfelelő helyet biztosítani. Bármilyen ünnepségen csakis **a Résztvételi jegy felmutatása esetén** lehet részt venni. Ennek ára az egész kongresszus idejére, minden ünnepélyre és gyűlésre 1 (egy) pengő. Csakis a helyi szervezet útján szerezhető be. Tehát magára vessen, aki jelentkezés és részvételi jegy híján utazik fel és sehol részt nem vehet.

Felutazás. Egyénenkénti utazásnál a Máv. 50 százalékos kedvezményt nyujt. Indul még kongresszusi különvonat 57 százalékos kedvezménnyel. Ezen csak azok utazhatnak, kik előre jelentkeztek. Szabadjegy vagy másféle kedvezmény erre nem érvényes! Kedvezményes utazásra jogosító **Utazási Igazolvány ára:** 2.50 P. **Elszállásolás:** Akik szállást igényelnek azok részére iskolai elhelyezés tantermekben, szalmazsákkal, lepedővel, takaróval egy időszakra cca 6—7 P. Zarándokszálláson (nagyobb helységekben, sátrakban, szalmazsákon ágynemű nélkül) cca 4—5 pengő.

Ellátás: Reggeli 0.25 P. Ebéd: 1.— P. Vacsora: 0.75 P. Az étkezőhelyek mindenhol a szállás közelében lesznek kijelölve. Aki magánházban lakik szintén igényelhet étkezést. A nyilvános éttermek annyira foglaltak lesznek, hogy csak előre bejelentett vendégeiket képesek ellátni!

Autósok számára: Személyautó részére férőhely naponta 2—4 P.

Jelentkezési díj fejenként 0.10 P.

Jelentkezési határidő 1937. szeptember 30. Ezután semmiféle jelentkezést nem áll módunkban tudomásul venni. Az addig jelentkezettek számának megfelelően állapítják meg az ünnepségek kereteit.

Jelentkezés helye a Rk. Plébániahivatal (Szent Anna u. 21.) Legalkalmasabb idő délelőtt 10—12-ig és délután 4—6-ig.

K. I.

x A nagyerdei fürdőben százados tölgyfák árnyékában gyógyvizben fürödhet.

Nyárutó

Még keresi, hová tegye
emlékeit a nyár kegye...
a napsugár, mint finom kéz,
még simogat, ha visszanéz.

Levetni már a díszt talán
korán volna? ! A gond falán
betömni egy-két hézagot
a dal tudná, mert szint kapott.

Mint komótban a nénike,
kutat a szél, hogy érik-e
kökény-bokron a kék bogyó? !
s a szedernek széjjel-folyó

indái közt ha elpihen
— fáradt gyermek mind ép ilyen —
már nem lomol és nem dalol,
csak álmodik, hogy valahol

piros az ég és kék a föld,
narancssárga a hegy, a völgy,
lila a nap és zöld a hold,
a mezőn sok-sok tarka folt...

s fehér erdő egy szögletén
kárminpiros ezer legény
lesi, hogy majd észrevegye
az ősz: a nyár szép özvegye.

FÉNYES JENŐ.

— A férj köteles a tartásdíjat emelni, ha anyagi viszonyai javultak. — A Kúria elvi jelentőségü döntést hozott, mikor felemelte K. Jenöné budapesti lakos nőtartásdíját, havi 20 pengőről nyolcvan pengőre. A Kúria indokolása szerint a nőtartás felemelése azért volt indokolt, mert az asszony közben elvesztette állását, mig a férj jövedelme jelentősen növekedett.

— A nemzetközi hadirokkant-találkozó résztvevői József főhercegnél. A nemzetközi hadirokant-találkozó részt vevői Szent István-napján résztvettek a Szent Jobb körmenetben. Szombat délelőtt a külföldi delegációk József kir. hercegnél tisztelegtek, délután a találkozón résztvevő nemzetek követségei látták vendégül a hadirokkant-találkozó résztvevőit.

— Agyonverte magyar nevelt fiát egy cseh asszony. A megszállott területen levő Komáromban Ocsenák cseh házaspárnál volt gondozásban Ember Janika 5 éves magyar fiú, akit állandóan vertek. Tegnap is alig kapott valamit enni és mikor a tálból kivett egy pár szem tepertőt, nevelőanyja fakanállal véresre verte. A gyermek a kórházban meghalt. A gyilkos asszonyt letartóztatták. A tömeg megakarta lincselni.

— A jeruzsálemi főmufti a zsidók ellen. Jeruzsálemben röpiratot terjesztenek, melyet hir szerint a jeruzsálemi főmufti adott ki. A röpiratban valamennyi muzulmánt szent háborúra szólitpják fel a zsidók ellen. Az angolok a legerélyesebben járnak el a röpiratok osztogatóival szemben.

— Térzene. A m. kir. Bocskay István 11 hajdúezred menetzenekara folyó hó 22 napján, vasárnap déli 11.30—órától 12.30 óráig a Déri téren térzenét tart. Müsor: 1. M. kir. Bocskai István 11 hajdúezred díszindulója: Nöth A. — 2. Luna asszony, nyitány: Lincke Pál. — 3. Magyar népdal egyveleg: Bachó I. — 4. Alföldi búcsúhangok, zenekép, bariton szólót játsza Tözsér József: Kéler B. — 5. Egyveleg a „Troubadour" c. operából, szólót Tőzsér József játsza: Verdi. — 6. Emlékezés Herkules fürdőre, keringő: Pazeller. — 7. Szeifertitz, induló: Achleitner. — Vezényel: Somlai Ádám alhadnagy, ezreddobos.

— Kazaltűz a Bellegelőn. A Bellegelő 259 számú tanyában — mely özv. Kiss Bálintné tulajdona s jelenleg Szatmáry József bérli —, könnyen veszedelmessé válható kazaltűz támadt.. Ismeretlen okból kigyulladt egy 10 méter hosszú, 20 méter széles s öt méter magas szénakazal. Mellette hevert öt szekér kukoricacsutka. A tűz hatalmas lánggal csapott fel s tartani lehetett tőle, hogy átterjed a tanya épületére is A legközelebbi telefonállomástól értesitették a tűzoltókat, akik Parenthézy tűzoltótiszt vezetésével két szerelvényen mentek ki a helyszinre s háromórai hatalmas munka után, sikerült lokalizálniok a tüzet. A mentők megfeszitett munkájának eredményeként a szénakazal felét sikerült megmenteni s a csutkatömeg teljesen épen maradt. A kár mintegy négyszáz pengő, amely azonban biztositás révén megtérül.

— Felakasztotta magát 74 éves korában. Ohatpusztakócson Fazekas János 74 éves gazdasági cseléd felakasztotta magát és mire rátaláltak, meghalt. A csendőrség az öngyilkosságról jelentést tett a debreceni ügyészségnek. Megállapitották, hogy az öreg gazdasági cseléd megunta az életét és azért akasztotta fel magát. A temetési engedélyt megadták.

Századik születésnapját ünnepelte egy derecskei asszony. Özv. Kriszták Károlyné derecskei asszony a napokban töltötte be századik életévét. Ai történelmi adóket látott matróna is jó erőben és érzékszerveinek teljes birtokában van. Életében még sohasem volt beteg s bár 30 évvel ezelőtt az összes foga kihullott, ma is megrágja a piritóskenyeret. Gyomra sohasem fájt s fogainak hiányát egyáltalán nem érezte. Hosszú életét mértékletes életmódjának, de különösképpen annak tulajdonitva, hogy főképpen piritóskenyérrel táplálkozik évtizedek óta. A százéves matrónát születésnapja alkalmából a MANSz nevében dr Mariay Barnabásné elnöknő vezetésével külön küldöttség kereste fel a hatóság nevében pedig Kovács Béla községi főjegyző üdvözölte.

Hotel Auguszt Abbázia

Elsőrangú magyar szálloda és konyha. Központi fekvés. Minden komfort. Hideg, meleg folyóviz a szobákban. Felvilágositást nyujt fenti szálloda. Pensio összege befizethető Budapesten Auguszt cukrászdában I. Krisztina tér 3.

— **Gyomor-, bél-, vese, máj és epehólyagbetegek** szivesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes **Ferenc József** keserüvizet, mert ennek hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Az orvosok ajánlják.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 10-től fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerda, csütörtök és péntek este vallásos estély a nagyerdei konferencián tábortüz mellett.

— **Elverte a jég a termést — felakasztotta magát.** Sápi András 25 éves varjulaposi dohánykertésznek a földjét, amelyet felesbe müvelt, elverte a jég,. A fiatal kertész vőlegénp volt és a dohánybeváltás után akarta megtartani az esküvőt. A termés pusztulása után kilátástalannak látta a jövőt es bánatában felakasztotta magát.

x Svetits és Dóczy intézeti egyenruhákat legolcsóbban vállal, Bíró Árpád, Kossuth ucca 6.

Tejjel akarták oltani a villámokozta tüzet. Tolnai Ferenc nagykörösi tanyáján a villám felgyujtott egy szénaboglyát, melytől a tanya épülete is meggyulladt. A távollevő gazda cselédei babonából tejjel akarták oltani a tüzet és mire megmagyarázták nekik, hogy a viz célszerübb, az épület teljesen leégett.

IRÓGÉP eladás, csere **HURAY,** Iparkamara T. 17-93

x VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádas.

— **Brazil államférfiak látogatása Budapesten.** Szent István ünnepén Budapestre érkeztek Joao Maria de Laterda, a braziliai Egyesült Államok államtitkára és Gaelzer-Netto brazil ezredes, európai peropagandafőnök. A vendégek a magyar kormány meghivására érkeztek. — Előreláthatóan érintkezésbe lépnek a magyar gazdasági élet vezető tényezőivel.

x Schaff tánciskolájában a Koronában szeptember hatodikán uj tanfolyam kezdődik. Külön órák bármely időben.

— **A rokkantegyleti tagok mozgalma érdekeik védelmére.** A Magyarországi Munkás és Rokkantegylet tagjait értesiti a helyi bizottság, hogy ma, vasárnap aug. hó 22. napján délelőtt féltizenegy órakor a Függetlenségi Kör helyiségében összejövetelt tart, melyen a megindítandó peres eljárás és a tagok érdekeinek legteljesebb védelméről történik elhatározás. — Minden tag megjelenését kéri a hetes bizottság, még azokét is, akik lakcim hiánya miatt külön értesitést nem kaptak.

x Női kalapok alakitása és Svetits intézeti kalapok jutányosan kaphatók Ábrahám Erzsébet nőikalap üzletében, Bethlen u. 23.

x Szüreti bál lesz a Munkás Otthonban szeptember 4-én. Az uj tánctanfolyam 11-én kezdődik.

— **Portugália a kereskedelmi összeköttetést is megszakitotta Csehországgal.** Az egész portugál nemzet teljes megelégedéssel fogadta a Cehországgal való diplomáciai kapcsolat megszakitását. A portugál kereskedelmi kamara most rendkivüli közgyülést tartott s kimondotta, hogy a legmesszebbmenően helyesli a kormány elhatározását, a megtorlást pedig kiszélesiti azzal, hogy megszakit Csehországgal minden kereskedelmi összeköttetést.

Családi értesítések:

Pocsay Ilonka
és
Lipták Andor
jegyesek.
Minden külön értesítés helyett.

x **Jakabovits Henrik** szénkereskedését Piac ucca 47. alól Széchenyi ucca 22. szám alá (volt Áron Manó ház) helyezte át.

— **A lengyel hadseregfőparancsnok Károly román királynál.** Rydz Smygly, a lengyel hadsereg főparancsnoka szeptemer első napjaiban fog ellátogatni Bukarestbe. Ez alkalomból a bukaresti és varsói román követséget nagykövetti rangra emelik.

x **Búzás (Hiller) Géza** a „Méliusz" könyvkereskedésnek 13 évig volt üzletvezetője, augusztus hó elsején megvált állásától és folyó hó 25-én Szent Anna ucca 6. szám alatt könyv- és papir s irószerkereskedést nyit.

— **Műhelytűz a Burgondia uccán.** Tegnap este a késői órákban értesítették a tűzoltókat, hogy Burgundia u. szám alatt lakó Bakó Gergely cipész műhelyéből sűrű fekete füst áramlik ki. A tűzoltók azonnal kivonultak a tűzhöz. Rövid idő alatt eloltották a lap pangó tüzet. Megállapitást nyert, hogy a tüzet minden valószínűség szerint eldobott cigaretta okozta, amitől aztán a műhelyben levő szemét és hulladék meggyulladt.

x TANKÖNYVEKET használtat, összes iskolákba elad-vesz, cserél Kultura antikvárium, Szent Anna 3.

— **Kétezer éves katonai erődöt ástak ki Mosonmegyében.** A mosonmegyei Történelmi és Régészeti Egyesület a lébényi uradalomhoz tartozó Barátföldpusztán ásatásokat végzett. Sikerült pontosan megállapitani a Madrata nevü 2000 éves római erőd helyszinrajzát, feltárták az erőd alapfalait is. A leletekből megállapitották, hogy az erőd katonai őrsége ugyanahhoz a 14. légióhoz tartozott, mely az akkori Magyaróvárnak a helyőrségét adta.

x **Ne vegyen cserépkályhát addig, mig meg nem tekintette Krisch kályhásmester cserépkályha raktárát,** ahol kitünő, tüzálló, szép és olcsó cserépkályhák, kandallók vannak nagy választékban. Vállal minden e szakmába vágó munkát. **Ispotály tér 1. sz.** (Nagyállomásnál), telefon 12—18.

— **Fontos értekezlet az Ipartestületben kedden.** Az Ipartestület elnöksége és a szakosztályok elnöksége kedden este 6 órakor fontos értekezletet tart a Nagykanizsán tartandó országos ipari kongresszussal kapcsolatban. Kéri az elnökség, hogy a szakosztályok vezetői, különösen a sztrájkokban érdekelt szakosztályok vezetői jelenjenek meg az értekezleten.

— **A Debreceni Ujságiró Egyesület** tagjait felkérjük, hogy vasárnap délután félöt órakor mindnyájukat érdeklő fontos ügyben szíveskedjenek az Ujságiró Club helyiségében megjelenni Piac ucca 26. I. emelet.

— **A családtörténet kutatás nem hiusági kérdés,** miután a polgári és nemesi családok története a nemzet történetének egy része. Őseink életét, tehát előző életünket ugy történeti, mint élettani szempontból ismernünk kell. E felfogást népszerüsiti a **„Magyar Családtörténeti Szemle"** geneologiai szakfolyóirat, amelynek szerkesztősége családtörténeti, nemességi ügyekben dijtalan szaktanácsot ad Budapest, IV. Veres Pálné u. 10.

— **Országosan szervezkedik a kereszténypárt.** Az egyesült keresztyén párt mint minden esztendőben, most is Szent István napján tartotta országos értekezletét, amelyen az összes vidéki szervezetek vezetői megjelenlek. Határozatot hoztak az értekezleten, hogy országos szervezkedést hajtanak végre. A cél az, hogy a keresztény párt többé ne kényszerüljön paktumokra, hanem, mint országos párt, mindenütt felvehesse a küzdelmet a szélsőségekkel szemben.

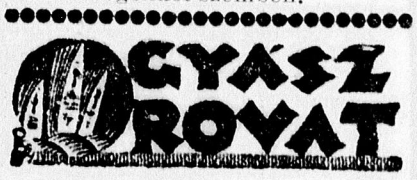

polgár özv. Oláh Andrásné Tóth Sára élt 88 évet. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető 2. b. ravatalozóterméből a református egyház szertartása szerint, temetését Fehértói vállalata végzi.

Fekete Bálintné 35 éves, temetése Hajduhadházon Virág uccából lesz Debrecenből szállitás után vasárnap 2 órakor. Csurka Kegyelet temetkezési vállalat szállitja, Dégenfeld tér 2. sz.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak, az államrendőrség tagjainak, a kertegyesületnek, kik felejthetetlen jó férjem és édesapánk temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, virágot küldeni méltóztattak, nagy bánatunkban osztozni kivántak, hálás köszönettel **özv. Romász Jánosné gyermekeivel.**

Köszönetnyilvánitás. Mindazoknak a rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, a Mav. mühely dalárdájának és mindenkinek, akik drága jó férjem tragikus elhunytával kibirhatatlan nagy fajdalmamat részvétükkel, koszorukkal, és virágjaikkal enyhiteni igyekeztek, ezuton mondok hálás köszönetet. **Özv. Ékes Sándorné és gyermekei.**

Gerendai Debrecen
Sirkőgyár
Raktár: Hunyadi-utca 14.
Telefon: 30-24 és 19-47
Gyár: Salétrom-utca 3.
Közvet en behozatal Svéd- és Olaszországból. Készit sirköveket mindenféle gránitból és márványból, sirboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést és rajzot.

Mi Atyánk! legyen meg a Te akaratod.

Fehértói Dániel fia, feleségével **Czeglédy Irénnel, Béla, Zoltán, Lenke, Kató** unokái, özv. **Bányay Lajosné Nagy Mária** testvére mély fájdalommal tudatják, hogy

özv. Fehértói Istvánné
szül. Nagy Eszter

áldásos életének 85-ik évében, özvegységének harmadik havában, Istenben vetett hittel türt szenvedés után, nemes lelkét visszaadta Teremtőjének.

A drága halott földi maradványai folyó hó 23-án, hétfőn délután 5 órakor a Köztemető díszravatalozójában tartandó gyászszertartás után örök nyugalomra tétetnek.

Debrecen, 1937 augusztus hó 21.

HISSZÜK: FÖLTÁMADUNK, TALÁLKOZUNK!

Részvétlátogatások és koszorúk mellőzését kérjük.

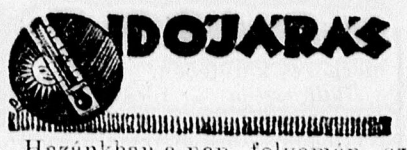

Hazánkban a nap folyamán az ország nyugati és északnyugati részein volt kisebb eső. Sopron 7 mm-t jelentett. A hőmérséklet a nyugati megyékben már csak 19—20. Budapesten 29, az ország déli, középső és keleti részein 28—29 fokra emelkedett.

Jóslás: Mérsékelt szél, több helyen, főként nyugaton és északon eső és zivatar. A hőmérséklet nyugat felől kissé csökken, keleten még nem változik lényegesen.

Nem sikerült Debrecenben muzeumi alapot letesiteni

A debreceni múzeum háztartása meglehetősen szükös keretek között mozoghat, mivel kevés összeget kap úgy a várostól, mint az államtól támogatást, beszerzések céljára. Dr. Ecsedi István a múzeum nagynevű volt igazgatója 1936-ban akciót kezdett, hogy a múzeumi alapot megteremtse és ne legyenek pénzgondok az anyagszerzés, kutatások előtt. Dr. Ecsedi István arra számitott, hogy a múzeumi alap arra a 27.000 pengőre fog támaszkodni, mely összeg a múzeum berendezési költségéből megmaradt. Ezt a megmaradt 27.000 pengőt, mely a Déri-múzeum céljaira volt kiutalva, de megmaradt, mert a berendezés nem emésztette fel az előirányzott összeget teljes egészében — akarta dr. Ecsedi István megszerezni a múzeumi alap részére. Szándékát siker nem koronázta, mert a pénzhez nem tudott hozzájutni és igy a múzeumi alap nem jött létre.

A múzeumi alap létesitését maga a főfelügyelőség is sürgette, de megvalósitani a pénz hiánya miatt a mai napig sem sikerült. Dr. Sőregi János a múzeum igazgatója ez évben irásban, sőt személyesen is sürgette, hogy a berendezési költségből megmaradt 27.000 pengőt adják át múzeumi alap létesitésére, a pénzhez azonban ő sem tudott hozzájutni, mert azt a választ kapta illetékes helyen, hogy a múzeum már nem kaphatja meg a 27.000 pengőt, mert az összeg többé nem áll már rendelkezésre.

A debreceni múzeumi bizottságnak legutóbbi ülésén dr. Sőregi János igazgató ezt bejelentette, tudomásul vették, hogy többet nem lehet kérni a múzeumnak szánt 27.000 pengőt, melyből a múzeumi alapot akarták megteremteni.

— **Hat kiló kockacukor vezetett a gyilkos nyomára.** Newyork modern autóstandja mellett holttan, agyonlőve találták Irma Pradier francia komornát. Táskájában hat kockacukrot találtak, amelyről első percben nyilvánvaló volt, hogy valamilyen állatnak akart kedveskedni vele. Ezen a nyomon elkezdték kérdezni a városban szolgáló lovasrendőröktől, hogy nem-e szokta egy hölgy valamelyikük lovát cukorral etetni? Ezen a nyomon meg találták a komorna gyilkosát az egyik lovasrendőr személyében.

— **Francia, belga és osztrák társaság érkezett tegnap Debrecenbe,** hatalmas autóbuszokon. A külföldiek az Arany Bikában szállottak meg, ma pedig a Hortobágyra rándulnak ki.

— **Romániában kloformos cigaretta segitségével rabolnak.** A román rendőrség felhivást tett közé, melyben óvja a közönséget, hogy ne fogadjon el vonaton, vagy bárhol másutt idegen emberektől cigarettát, mert az utóbbi időben több rablás történt vonatokon, kloformos cigaretták segitségével.

Robert Arden:

»VILLÁMKEZŰ BUCK«

A NOVA Kalandos Regény sorozatának legúabb kötete a Robert Arden: »Villámkezű Buck«, olyan világba kalauzol bennünket, amelyet soha eddig föl nem tártak előttünk: az Egyesült Államok és Mexikó határterületére. Ebbe a páratlanul érdekes, színes és titokzatos millőben bolyong a regény hőse: Villámkezű Buck, a kedves, naiv texasi legény, aki rettenhetetlen bátorságával, félelmesen célzó kezével, ördögi ügyességével és leleményességével átvészeli a sok veszedelmet s csapdát, hogy végül megnyerje a csatát, legyürje az ellenfeleket, hazavigye a leánykáját és egy szép farmon letelepedve boldogan élje a világát.

»Villámkezű Buck-nak, aki az egész világot bejárta már, a magyar olvasóközönségnél is szenzációs sikere van!

Harmath Imre:

»LALI«

»Lali« című első regénye úgy hangban, mint cselekményben, mint furcsa színeiben és különös gépfegyver irámában meglepetése a nyári könyvpiacnak. Az 1913-ik év boldog, valóban békés békevilágban születik meg Lali, egy rendőr fia, aki Cőttünk éli le boldog, boldogtalan életét a világháború, Károlyi forradalom, kommunizmus, Trianon zürzavarain, káoszán keresztül egészen a mai napig. Apja autószerencsétlenség következtében megrokkan, szerencsétlen házasságot köt, ő maga Budán lakatosinas lesz, később Miskolcon egy kávéházban szivarosgyerek, majd boyfiú egy pesti játékbarlangban, pincér a New York kávéházban, profifutballista, végül akaratán kívül önkéntelen cinkostársa egy betörőtársaságnak és börtönből való szabadulása után rengeteg kálvária közepette találja meg csak boldogságát egy gyermekkori szerelme oldalán, akit szinte tragikusan dobál a sors.

Az izléses kiállitású könyv a NOVA 2.— pengős sorozatában jelent meg.

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza tiszavidéki 77 kg 19.85—20.25 78 kg 20.15—20.55, 79 kg 20.40—20.75 80 kilós 20.55—20.85. — Felsőtiszai, fejérmegyei 77 kg 19.85—20.15, 78 kg 20.15—20.40, 79 kg 20.40—20.60, 80 kg 20.50—20.75, rozs pestvidéki 19.20—19.50, rozs más származású 19.20—19.50, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25, sörárpa prima 19.50—20.00, sörárpa 18.50—16.25, zab elsőrendü 17.15—17.30, középminőségü 16.90—17.15, tengeri 12.00—12.10, s egyáb állomásbeli 12.00—12.10, korpa 11.45—11.55 nyolcas liszt 14.20—16.50

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza mázsája 18.50—19.50 pengő, rozs 17.40—18.00, árpa 15.40—15.80, zab 13.50—14.00, tengeri 10.40—10.80 lucerna 5.30—6.50, széna 3.60—4.50, here 5.00—5.20, szalma 1.60—2.00, új csöves tengeri 4.50—5.00 P.

SPORT

A vasárnapi sportmüsor

Debrecenben a DVSC pályán fél 1 órakor a DVSC kerékpárpályaversenye, több budapesti, vidéki és debreceni kerékpáros indul.

Fél 5 órakor Textil—DKASE Rimanóczy Kupa mérkőzés, vezeti dr Nagy Zsolt; *fél 3 órakor Villanygyár—Klinika AC* Rimanóczy Kupa mérkőzés, vezeti Farkas Iván.

A DVSC Pécsett játszik a Pécsi DGVTK csapatával barátságos mérkőzés keretében.

Budapesten a főesemény: Ferencváros—Hungária találkozó. Nyilt mérkőzés, akármelyik csapat győzhet. A többi mérkőzés: Ujpest—Nemzeti, Törekvés—Szürketaxi, Budafok—Szeged, vidéken: Győrben Győri ETO—Budai 11.

13:0, 3:0, 4:3

A Rimanóczy Kupa Szent István napi fordulójának eredményei: *Villanygyár—DKASE 13:0 (6:0).* A DKASE fiatalokkal felitett csapata igen gyenge, kapusa meg négy-öt gólban ludas, igy könnyen — még több góllal is nyerhetett volna a Villanygyár. Góllövők: Bodonyi 8, Veress 3, Balogh és Pocsai 1—1 gól. (Pocsai és Kovacsics DKASE játékosok kiállítva.)

DVSC—Textil 3:0 (2:0). A Textil tartalékos is volt és Schvartz sérülése után tíz emberrel játszott. A DVSC csak helyenkint volt jó. Góllövő a mezőny legjobbja: Szabó (3).

Klinika—DMTE 4:3 (1:1). A DMTE vezetett, de a Klinika kétszer egyenlített, majd a hajrában a maga javára fordította a mérkőzést és végül megérdemelten nyert. Góllövők: Bába és Pataki (két igen szép gólt lőtt), illetve Kiss és Szikszay.

A Bocskai vereséggel kezdett

Phöbus—Bocskai 4:1 (2:0)

Amint várható is volt, a rosszul előkészített Bocskai vereséggel kezdett Pesten. Az új védelem nem szokott még össze és nehéz pótolni egy Vágót, Janzsót. Emlett Palotás sérülése miatt nem tudott játszani. Igy állt fel a Bocskai: Kertes — Gyulai, Lukács — Elek, Boross, Belesik — Hajdu, Orosz, Teleki, Finta, Takács.

A Bocskai mezőnyben elég jól játszott, de kapu előtt bizonytalan volt, úgy a saját, mint az ellenfél kapuja előtt. Az első félidőben a két hátvéd jóvoltából Béky, majd Rökk rugott gólt, a második félidőben Törös II. Utána a Bocskai erősít és Finta eredményes, de egy pere mulva Béky újabb gólt lő. A Bocskai most már támad, de nem eredményes.

A vereség reális, legfeljebb a gólarány túlzott kissé. A Bocskai szerint sok volt az ujonc, Gyulai is betegen állott ki, Palotást is nélkülözni kellett.

Opata szerint jobb lesz a csapat s rövidesen hallani fogunk sokat róla. A játékosokról a bírálatot akkor mondjuk majd el, ha láttuk őket, elsősorban áll ez az ujoncokra. Most különösebbet nem mutattak, ha nem is keltettek teljesen csalódást.

A Horthy Kupa vizipolótorna utolsó napi eredménye: Magyarország—Franciaország 7:0, Belgium—Hollandia 5:3, Németország—Ausztria 4:2. A tornát Magyarország veretlen nyerte. A végleges állás a következő:

1. Magyarország	5	5	—	—	31: 3	10
2. Németország	5	3	1	1	13:10	7
3. Belgium	5	2	1	2	14:16	5
4. Hollandia	5	2	1	2	11:17	5
5. Franciaország	5	1	—	4	8:19	2
6. Ausztria	5	—	1	4	10:22	1

A magyar—osztrák hölgyuszóversenyt Magyarország nyerte 39:22 arányban.

Elmarad az eperjesi, felvidéki úszók debreceni vendégszereplése, mivel a cseh hatóságoktól nem kaptak beutazási engedélyt. Ehelyett a DEAC—DVSC klubközi versenyt rendezett, azonban több szamban csak egy induló volt s az eredmények is igen gyengék. Valahogy nem jó kezekben van az úszósport irányitása Debrecenben.

Usetty Béla Debrecenben. Ma, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a Keletmagyarországi Labdarugók Alszövetsége évi rendes tisztujító közgyűlése. A közgyűlésnek külön értéket és díszt ad az a körülmény, hogy azon résztvesz Usetty Béla kormányfőtanácsos, országgyűlési képviselő, a Labdarugó Szövetség elnöke és Kenyeres Árpád főtitkár, akik már szombaton este megérkeztek Debrecenbe s akiket az alszövetség képviseletében Ferenczy Károly elnök, dr Payer Dezső társelnök és Tamássy László főtitkár fogadott.

Teleki a DVTK-ban...? Az egyik pesti lap nyomán olyan hirek terjedtek el, hogy Teleki itthagyja Debrecent, Diósgyőrbe megy a DVTK-hoz edzőnek, ahol igen előnyös feltételekkel várják. A Bocskai körében cáfolják ezt. Tény az, hogy Telekinek tavaly is tettek ign jó ajánlatot, de akkor nem fogadta el. Lehet, hogy ezt az ajánlatot megtétezve más igéretekkel, újra megtették, de akik ismerik Teleki Pál komolyságát, nem hiszik, hogy feleserélné a mostani biztos állását — ahol mindenki szereti, becsüli — valamilyen bizonytalannal, még ha az pillanatnyilag kedvezőbb is.

JANZSÓ KÉT HÓNAPIG NEM JÁTSZHAT

A Bocskai kiváló hátvédje, Janzsó a csapatával Budapestre utazott, de nem azért, hogy küzdjön, hiszen beteg, hanem azért, hogy megvizsgáltassa magát dr Molnár főorvossal, aki elismert kezelője a sérült labdarugóknak. Dr Molnár főorvos szerint Janzsó sérülése olyan súlyos, hogy legalább két hónapig nem szabad játszania.

Ez nagy csapás a Bocskaira, mert igy Janzsó nélkül kell kiállni már a Hungária csapata ellen.

Ma délután 5 órakor DTE pályán DISE—Vargakert FC mérkőznek. (o)

Felkérem a DKASE játékosait, hogy ma délután fél négyre DVSC pályán pontosan jelenjenek meg.

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei csónakázó tavon az evezés.

Gyöngyvér

REGÉNY

Irta: Székelyné Beszler Anna

(41. folytatás.)

— Miért mentél el én uram?! Miért hagytál itt, amikor csak most tudtam meg, hogy szeretlek? A szivem majd megszakad miattad. Ha még egyszer hozzám hajolnál, ha még egyszer azt mondanád, szeretlek Gyöngyvér, feleségemül akarlak. Megtanulnék érted szelidebb, jobb, asszonyibb lenni. Én öltelek meg és a magam szivét is véled pusztitottam el. Szeretlek Dobok, én jóságos, én kegyetlen uram!

A könnye hullt. Ajkát rászorítja a halott mozdulatlan szájára. Csókolja vad fájdalmának reménytelenségével.

Hirtelen felugrik, felsikolt. A befuvó szél kioltotta a mécsest s neki úgy rémlik, hogy a sötétségben közeledik feléje a Dobok arca. Ránevet gúnyosan, ellenségesen, kegyetlenül.

Gyöngyvér belemered a sötétségbe s keze önkéntelenül megérinti az előtte fekvő halott arcát. Akkor az a másik, az az ellenséges fej szertefoszlik, semmivé lesz. Újra ráhajtja fejét a Dobok vállára. Akkor meg úgy tetszik neki, mintha halkan, suttogva megszólalna a halott.

— Szeretlek Gyöngyvér. Meghallottam ideátról a szavadat, az üzenetedet, mely drágább nekem, mint az élet volt. Ne gyűlöld a halálomat, mert ez adta nekem a te szivedet és ne sajnáld az életemet, mely nem adott nekem téged.

Gyöngyvér felugrik. Eszelősen akar menekülni, de elszégyeli magát. Egy halott messziből jövő üzenetétől retteni meg? Egy halottól fél, aki úgy szereti őt, hogy még a halál útjáról is visszatért, hogy gondoskodjék róla. Neki, az özvegyének adta mindenét s rábagyta vitézeit, mintha ezzel szentesitené Gyula akaratát.

Leül a földre s a fejét otthagyja a Dobok vállánál. Nem fél már, nem borzad sem a sötéttől, sem az egyedülléttől. Ráeszmélt élete első nagy szerelmére. Azt az embert szereti, akit gyűlölnie kellett. Aki hatalmas erejével összeroppantotta az életét, elrabolta őt, de nem úgy, mint őseik tették, amikor feleséget raboltak maguknak, hanem elhurcolta őt kínra, gyalázatra. Ezt az emléket ma is gyűlöli és Dobokot mégis szereti. Nem a legyőzött, megalázott asszony rabszolga szerelme ez, hanem az elismerése, csodálata adta bele az érzést az iránt, aki így meg tudott halni érte. Tudta, hogy ez a szerelem lesz a végzete. Most már ledobja magáról az asszonyiságot. Nem lesz soha többé jó, szelid, szerető szivű, rettenthetetlen, kegyetlen, senkit meg nem szánó, senkinek irgalmat nem adó „ember" lesz, hogy eszébe se jusson valaha valakinek úgy tekinteni reá, mint asszonyra. Megőrzi, megtartja magát az élete egyetlen szerelmének.

Éjfél multával mielőtt a hajnal kelne, még egyszer megcsókolja halott kedvesét és elindul az árván maradt tábor felé. Hütelen emberei még ugyancsak vigadnak. Idáig hallik a nótaszó. Arra sem néz, még csak nagyatyját sem köszönti. Olyan szándékok támadtak benne, amelyeket nem lenne jó tudatni a szelid szivü, öreg láttossal.

Baján várt rá a határnál. Beszámolt hogy mennyi vitéz áll készen indulásra és mit hogyan rendeztek el. Aztán hangtalanul mentek.

Baján bekisérte Gyöngyvért abba a szobába, amely két nap előtt a veszekedés szintere volt. Megállt az ajtónál.

— Mielőtt kiadnád a parancsot az indulásra Gyöngyvér úr, engedd meg nekem, hogy az én halott uram utolsó akaratát elmondjam neked.

— Beszélj, beszélj! — sürgeti a lány — mit mondott? Átkozott, vagy megbocsátott? Mondj el mindent Baján, hiszen látod, én is . . .

— Látom Gyöngyvér úr, te is szeretted őt. Megértem és a te dolgodat. Ő halálosan megbántott téged s te nem olyan leány vagy, mint a többiek. De viszont Dobok is másfajta, mint a többi férfiú. Megbántott, hát megfizetett érte. Keményen fizetett, ahogy csak érted kellett, Gyöngyvér. A szerelmét elvitte magával a halál útjára is és ez a határtalan nagy szerelme hivta vissza odaátról, hogy feléled gondoskodjék A vér szivárgott az ajaka közül, láttam én is, meg öregapátok is, hogy kinlódik benne a lélek, hogy szólhasson még. Azt mondta: „Tudom, hogy miattam elfordulnak Gyöngyvértől az emberei. Tudom, hogy ellene kelnek, ha megismerik a bátyjait. Az én asszonyom, akit az életemnél és halálomnál is jobban szeretek, ne nézzen vissza elvesztett vezérségére, fogadja el örökségképpen az enyémet. Te hü voltál hozzám Baján, csak azért gyülölted Gyöngyvért, mert azt hitted, hogy én ellensége vagyok. Azt kivánom töled, hogy légy segitségére és oltalmazd meg, ha valaki bántani akarná. Ha az enyémek közül akadna olyan, aki halott urának akaratát nem tiszteli, vesd ki őt a seregemből, Baján. És Gyöngyöt szolgáljátok az utolsó lehelletetekig." Akkor zavaros lett a szava — folytatta Baján, — de én már ebből megértettem mindent. Tudtam, hogy mit kell cselekednem. Öregapátok már nem is hallotta, mit beszél tovább az unokája, imát mormogott, búcsúzkodott a szálló lélektől. Én hallottam a szerelmes suttogását is.

— Mondd el azt is Baján — kérte Gyöngyvér és lejjebb hajtotta a fejét.

— Úgy beszélt, mintha ott lettél volna mellette. Lehet, hogy látott. „Gyöngyöm, gyönyörűséges mindenem! Ugye megbékéltél velem? Ugye megérted, hogy csak a bolond, vad szivem volt az oka mindennek? Nagyon szeretlek, ragyogó csillagom. S most elmegyek, messze útra megyek. Te magad maradsz. Férfiak között élsz, akik mind látják a te nagy szépségedet. Talán megszeretnek. De ki ne szeretne téged, gyönyörűm? Azt mondtad nekem, hogy sohse leszel más, Gyöngyvér, hát majd ha hívnak, csalogatnak? Kitartasz-e halott kedvesed mellett?" Azután valami eltaposott virágról beszélt. Majd megint tiszta öntudatra ébredt. Intett, hogy hajoljak le hozzá. Megkérdezte, hol vagy. Megmondtam, hogy visszamentél a táborodba. „Vigad az örülőkkel" — mondotta és felszakadt a szivéből a sóhajtás. Elment, de azt igérte, hogy visszatér — mondtam én, — ő akar virrasztani melletted uram, mert úgy tartja, hogy ő az egyetlen gyászoló. Megelevenedett az arca s még csak azt mondta: „Ha látod, hogy bánkódna értem, akkor add oda neki a tarsolyomat. A szerelmem egyik bizonysága volt, hogy megbaltam, a másikat abban a tarsolyban megtalálja."

Reszkető kézzel nyitotta fel Gyöngyvér a tarsolyt. Nem talált abban mást, csak az eltaposott rózsaszálat. Azt odaszoritotta a szivéhez. Hörögve, kapkodva lélegzett, csak ez árulta el, hogy mi megy végbe a szivében. De a könnyeit vissza tudta parancsolni és jajszavát nem hallotta Baján.

Hamarosan erőt vett magán. Visszatette a virágot a tarsolyba és a vállára akasztotta azt. Odalépett Bajánhoz, Belenézett a szemébe és igy szólt hozzá:

(Folyt. köv.)

Legolcsóbban kifogástalanul **fest és tisztit** WEISZ, Arany János ucca 20 | Egy öltöny tisztitása vasalása 3 pengő

x A nagyerdei fürdőben a vetköző épület terraszán napozhat külön női és külön ferfi napozón.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

KALAPDISZBEN

is megtalálja a rossz lelkiismeret a tiltanivalót, ha már semmi egyébbel nem lehet kötelőzködni. Vigasztalásul mondhatjuk, hogy nem Nagyváradon, Kolozsváron, vagy Brassóban tiltották meg, sőt fogták perbe a piros, fehér, zöld szalagot, hanem Czernovitzban, mert ilyen ez a nyugtalan, háborgó lelkiismeret. Szeretné kürtani a föld színéről ezt a három színt. Ha tőle függne, akkor a fáknak kék levele lenne. A pipacs sárgát virágozna és a fehér bárányfelhők lilában járnának a magas égen. Mert az ő szemüknek fáj ez a három szelíd, enyhe, nagyon szépen összeválogatott szín . . .

Ha már a színektől így félnek, ezektől az élettelen jelképektől, akkor milyen nagy lehet bennük a rettegés az élettől, az élőktől . . .

Azt már hallottuk, hogy Székelyudvarhelyen megbüntették a legényeket, mert a kalapjuk mellett piros muskátli, zöld levél és fehér viola bokréta volt. Azt is olvastuk, hogy valakinek Nagyváradon azért volt kellemetlensége, mert ablakában piros muskátli virított zöld levelek között és az ablak fáját fehérre festette annak idején a fránya asztalos . . .

De ez új, egészen új, hogy most már Csernovitzban is üldözik ártatlan női kalapok mesternőjét azért, mert véletlenül ez a három szín is szerepel többek között az általa készített kalapokon . . .

Hiába, no, mi ilyen eszközökkel szemben nem tudunk harcolni.

De sajnálkozni szabad az ennyire elferdült lelkek nevetséges vergődésén. Mert azért, hogy azt a csernovitzi kalapos leányt becsukták, a világ tovább forog, a Nap ugyanúgy felkél, éjszakánként a csillagok villognak, a világ komoly nemzetei szeretettel hallanak rólunk és a magyar színeket továbbra is kivirágoztatja minden tavasz szál, az Úristen fából, fából, az egész nagy gyöngyörű természetből . . .

Még ha ez olyan nagyon fáj is odaát . . .

Nem tehetünk róla: Isten ereje nekünk termi a virágot, Isten malmai nekünk őrölnek, ha tassan is forognak a kerekei . . .

*

arról, hogy

TIZENÖT KÜLÖN HAJÓ

zarándok fog érkezni a jövő esztendőben Magyarországra, hogy részt vegyenek egy kongresszuson és megjelenjenek azon ünnepség-sorozaton, melyet a magyar nemzet rendez első szent királya emlékére . . .

Nem lehet elmenni szó nélkül ilyen biztató kilátások mellett.

Aki ezt előkészítette, az nemcsak vallásának, de nemzetének is hivatása magaslatán álló nagy Ur. A püspök lelki vezérsége túllépte a megszokott határokat és nemzeti szempontból is kiszámíthatatlan értékű munkát végzett. Így képzeljük el azokat, akiknek a Gondviselés magas állást és hozzá való jövedelmet, javakat juttatott. Így kell dolgozni azoknak, akiknek lelki és fizikai lehetőségeik vannak arra, hogy tegyenek valamit a nemzet érdekében.

Tizenöt külön hajó népe jön el egyetlen út következtében.

Ezren és ezren ismerik meg a mi népünket, ezren és ezren jönnek vissza azok közül, akiknek a hazai föld nem tudott kenyeret juttatni.

Kitárt karral, tágult lélekkel és megvidámult szívvel várjuk őket.

Így lesz hatalommá, el nem múló segítséggé az első szent király, aki annak idején életét, boldogságát, erejét és lelkét áldozta fel azért, hogy népe ezer esztendős jövendőt építhessen.

Isten segítségével megépítette az alapot, melyről sokszor lerombolták a falakat, temérdek alkalommal elhordták az anyagot, de az alap mindig állott sziklakeményen és a mohi szerencsétlenség, mohácsi katasztrófa, trianoni végveszélyek dacára az alap áll, az újjáépítés ürja megindult s az épülő falak egyre szebb és szebb pompában várják a tizenöt külön hajót az Operenciás tenger felől . . .

*

arról, hogy

A REFORMÁTUS MAGYAR EGYHÁZAK

püspökei ezidén nagy szívre való elhatározással értesítették az egyes református egyházközségeket, hogy István király napján emlékezzenek meg a nagy magyarról, az apostoli lelkű férfiúról . . .

Ijesztően szép és lelket megindító nemes elhatározás.

Titkon vártuk, oh, hány évszázad óta vártuk, hogy ez bekövetkezzék.

Hogy a magyar kincsek, magyar értékek közös kincsé és értékké emelkedhessenek. Hogy Szent István, Szent László, Boldog Margit, Árpádházi Szent Erzsébet és a többiek mind, mind a magyar múlt nagyjai ne felekezetek kiválasztottjai, hanem az egyetemes nemzet nagyjai legyenek . . .

Hogy megszünjön a viszály és találja meg magyar a magyart.

Hogy virraszto lelkesedéssel ne a reformációtól és ne az első téritők katolikus munkásságától számittassék a magyarság élete, hanem attól az időtől, amikor egy tömegben léptek elénk erre a földre. Árpád minden utódban legyen áldott és ez a föld minden porszemében legyen magyar . . .

Nem szentjobb perekre, de a most elhangzó református püspöki szózatokra van szüksége ennek az árva népnek. Mert Szent István is elsősorban magyar király volt, Árpád vérének örököse, honalapító, eleinknek ara és a mai magyarságunk megalapozója.

*

arról, hogy

A NAPONTA VÁLLAKOZÓ

külföldiek nyilatkozata, melyek át lapunk hasábjain láttak napvilágot, egyre több és több alkalommal emlegették, hogy nekik szokatlan a magyar vagyonelosztathatatlanság, a nagybirtok, az államhalmozás, a kiváltságosság rendje és a többi középkori háborodványa a jobb sorsra érdemes mai magyar életnek . . .

Dánok, svédek, hollandok jönnek franciák látták meg azokat a bajokat, mely bajok bennünket égetnek, mert bajokat senki a világon nem akar itt változtatni észrevenni, megtelni és javítani . . .

Nem lehet és nem szabad sokat fitlel elmenni a külföldiek megállapítása mellett már csak azért sem, mert bár, nagyon, de nagyon sokat érezzük ezeknek az idejemult ügyeknek tarthatatlanságát. Nem néhány ezer emberért vagyunk mi magyarok, hanem kilenc millió árva magyarért vagyunk és maradunk magyarok. — A nagybirtok ideje lejárt, azt jeniartani a nemzet ellen való tarthatatlan rövidlátás. Régen letünt korok katonai, honvédelmi szervei voltak a nagybirtokok, ma akadályai fejlődésünknek, haladásunknak, európaiságunknak. Parasztország vagyunk, agrár nemzet, hát miért nem segitjük az agrármunkást, a parasztosztályt fölényesen segitő kézzel a földhöz. Ne várjuk meg, míg az idő csinálja meg a nagy kontrabontot. Rendezzük magunk a föld kérdését. Mert vajjon ki merte volna harminc esztendővel ezelőtt azt hirdetni, hogy az erdélyi magyar földbirtokok 90 százaléka román telepes parasztoké lesz . . .

jegyzi: sz. r. i.

A pekingi rendőrség épületét romhalmazzá bombázták a japánok.

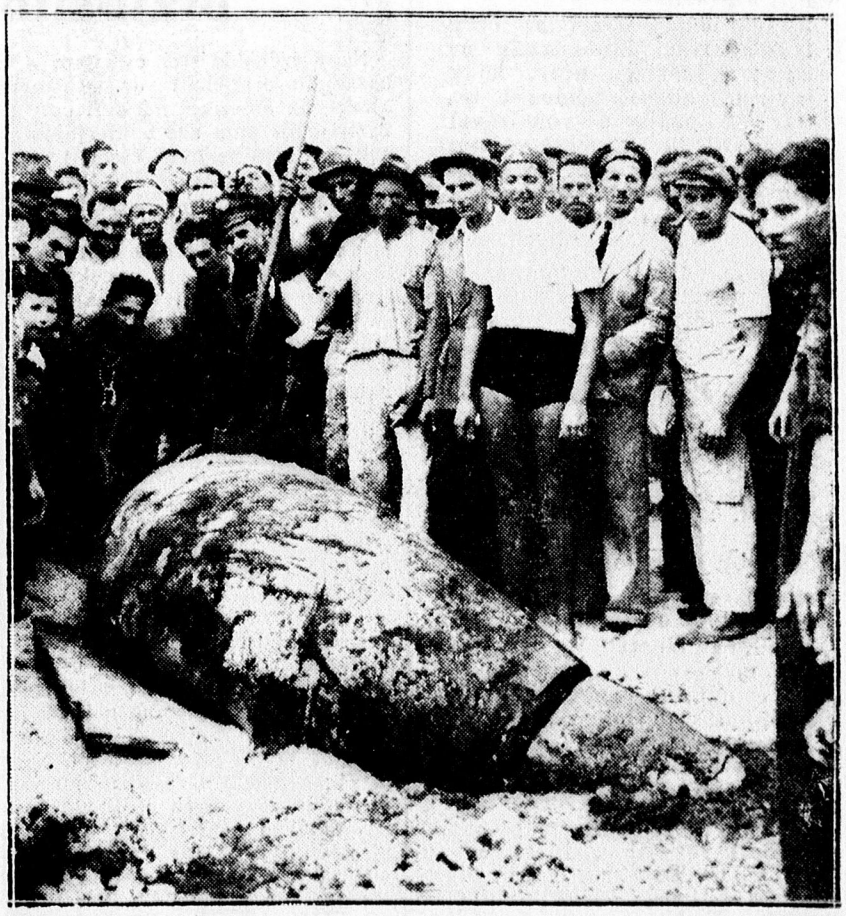

Délamerikában egy hatalmas viziszörnyet fogtak ki, nincsen farka, mégis 4 méter hosszu. Érdekessége az, hogy ilyen halfajtát még sohasem láttak.

Emlékezés a 60 esztendővel ezelőtti Debrecenre

Akkor is jó dolga volt a diáknak. — Inkább meggazdagodott, mint irodalmaskodott akkor a város. — — Apróságok a város multjából.

A multkorában emlékeztünk meg Szabó Gyula, az egykori Szabó Lajos és fia híres debreceni kalmár dinasztia egyik tagjának 60 esztendővel ezelőtt tett érettségijéről. Már akkor jeleztük, hogy egy cikk keretében nem tudjuk elmondani az öregúrral folytatott beszélgetést. Kár volna azonban, hogy ezek az apróságok elvesszenek nyomtalanul, hadd emlékezzenek az egykori maturándus diák lelkületével a mai fiatalok is a hatvan esztendővel ezelőtti Debrecen életéről.

— Akkor még fungált a tűzoltóság is a diákság életében, — mondja Szabó Gyula. — Nagy esemény volt egy-egy tüzeset és persze mi diákok kaptunk rajta nagyon, mert többféle lehetőség nyílt a hancurozásra is ilyen alkalmakkor.

Szaladtunk a Kollégiumból ki, mintha puskából lőttek volna bennünket, nem maradt ott egy lélek se olyankor, ha valahol valamelyik kis utcában tüzet fogott egyik, másik nádfedelű ház.

Még vakációban is »örömünnep« volt az efféle. Különben akkor más volt a vakáció is, mert juliusban kezdődött és októberig tartott...

— Más volt akkor a város képe, mint ma. Meg kell vallani, hogy bizony elhanyagolt állapotban volt a város. A városháza és a Nagytemplom közötti területen állandó vásár volt, mindenféle árus asszonyokkal, a Czeglédi utcán pedig, a mai Kossuth utcán szerdán, szombaton végig zsibvásár, a mai zsibogó volt...

— Ugy emlékszem, Kovács János, a nagy tudós volt akkor az igazgatónk. Akkor még nagyon is elnadrágolták az embert, ha úgy jött a sora, mert a pálca hozzátartozott a pedagógiához.

Engem is úgy elvert az öreg Názó, Kovács János tanár úr az egyik fertály után, hogy csak úgy zúgott, Somogyi tanár úr pedig a vonalzóval adott olyan körmöst valami stikliért, hogy egy hétig sajgott, de azért nem dült össze a világ.

Nagy kárunkra volt nekünk diákoknak is, de az iskolának is, hogy akkor nevezték ki két jeles tanárunkat, Ladányit és dr Imre Sándort a kolozsvári egyetemre tanárnak.

— Az akkori irodalomról bizony nem sokat mondhatok, mert inkább gazdasági téren vezetett akkor a város. Kereskedelem, ipar, földmívelés, állattenyésztés. Csokonaiért, Petőfiért rajongtunk akkor persze, de nagyon. Jókai akkor volt virágkorában,

emlékszem, lent volt valami ünnepélyes alkalommal, talán a felesége lépett fel a színházban, mi diákok nagy ünnepséget csináltunk neki fáklyás felvonulással meg effélével. Keresztapámnál, az öreg Csanaknál szállott meg a nagy író feleségével együtt...

— Nagy esemény volt akkor minden tavasszal a tűzoltóbál a Nagyerdőn. Tulajdonképpen diákmajális volt az, de ott volt az egész város, bizony nem egyszer akadtunk össze hajnalok hajnalán a Két galamb csárdában egyik, másik professzorunkkal...

Most kitérünk az iskolai kerékvágásból, mert néhány kedves régi emléket elevenít fel a multból.

— Nagy tekintély volt akkor előttünk a városban a város öreg kocsisa, Mihály. Róla hallottam akkor ezt a két kedves történetet. Mikor I. Ferenc Jóska, — így mondja Gyula bácsi, — Debrecenben járt, kiment a város ötösfogatával a Hortobágyra is. Természetesen kocsikon, lovakon vele ment a nagyszámú kíséret is. A kocsiban a király mellett a város feje ült, míg a bakon Mihály kieresztette a suhogót, hogy csak úgy repült az ötösfogat. Egy idő múlva hátrafordult a bakon Mihály és kémlelt a város felé. Aztán elmosolyogta magát és nagy büszkén oda szólt Ferenc Jóskának:

— Maradozik már a német, nagyságos felséges uram...

A király mosolygott és nyomban beszédet kezdett az öreggel. — Megkérdezte a nevét, korát, családját, majd azt kérdezte tőle:

— Aztán mondjad csak, fiam, vittél te már ilyen nagy urat ezen a fogaton mint én ?!

— Biz' igen én, uram, még nagyobbat is ! — lendített egyet ősz fején Mihály.

— Hát aztán ki volt azt a nagyobb úr, — mosolygott a király.

— Kossuth Lajos őfelsége ! — vágta ki keményen Mihály.

Ferenc Jóska mosolygott, de többet nem kérdezett Mihálytól semmit.

— A debreceni civis büszkébb volt akkor az ország minden más férfiánál. Igy esett meg, hogy a városi közgyűlésen szóba került, hogy a cívis szekerek, fogatok senkinek sem térnek ki az országúton. Többek között maga a főispán is panaszkodott. Ekkor valami »jöttment« felállott és a közgyűlésen azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a főispán fogatjának ki kell térni minden cívis szekérnek az országúton. Mire felállott egyik jeles cívis gazda, gondolom, talán Lancsés Tóth uram volt és nagy csendben csak ennyit mondott:

— Már engem pedig arra senki se kötelezhet, hogy a főispány úr kocsisát kötelessígem lenne megismerni a országúton, ismeretlen kocsisnak meg hogy térjek ki... — csendes mosolygásba fulladt a javaslat.

— Mert így volt az régen, kedves öcsém, mikor még más képe volt a városnak. Az én fiatalemberkoromban a mai Simonyi úton csak a Csanak ház állott, azután épült a Kardos, Zádor, Kaszanyitczky, Szabó Kálmán villa. Szabó Kálmán különben az én édes Kálmán bátyám volt, aki 17 esztendeig volt debreceni követ az országházban. Roppant szerették az én bátyámat, kevés olyan jövedelmű ember élt akkor ott. Évi 120.000 korona jövedelme volt, de el is költötte mind, mert úgy élt, ahogy vagyonos embernek kellett.

Többek között neki köszönheti a város a mai gázgyárat, mert ő volt, aki alapját megvetette és nem engedte, hogy újabb hatvan esztendőre lekösse magát a város annak a kis német városnak, amely akkor Debrecen világítását intézte...

Elábrándozik, elgondolkozik multja hímes, szép mezején Szabó Gyula és csendesen mondja:

— Hej, szép idők voltak azok, jó idők. Ma se lépnék egy lépést se másképpen mint akkori életemben léptem... **sz. r. i.**

Pályaválasztási tanácsadó az Országos Társadalombiztosító keretében

Nagy érdeklődéssel olvastam a lap hasábjain megjelent dr. Schwarting Albert, az amerikai nemzeti könyvtár tisztviselője által adott interjuban közölteket. Igen helytálló és mély igazságokat tartalmaz és gondolkozásra késztető a lapközlemény az a része, amelyben írja, hogy Amerikában a diplomás ifjuság 70 százaléka képesítésének megfelelő állásba jut, ennek fő oka, hogy Amerikában nem rohanják meg az egyetemeket. Szeretik a szabad pályát és csak olyan ember végez főiskolai tanulmányokat, aki erre valóban predesztinált.

Igen, a pályaválasztásnál életbevágó nagy fontossággal bír az elhivatottság, de hogy kik az elhivatottak, azt igen sok esetben nem tudják megítélni, vagy rosszul ítélik meg, ezért van szükség pályaválasztási tanácsadó intézetekre. Sajnos, mint az előbb említett lapközlemény is megjegyzi: „Ugy látszik a hivatottságnak a pályaválasztásnál csaknem mindenütt nagyobb fontosságot tulajdonítanak mint nálunk." — Tényleg ez ideig, ez irányban még nem történtek nálunk lépések, bár a mai tanügyi köreinkben is belátták ennek szükségességét. Németország nagyobb városaiban már mindenütt meg van ez a jelentőségében egyáltalában nem lekicsinyelhető intézmény. Hány téves uton elindult ifjú életet tudna a helyes vágányra terelni. Budapesten is működik, bár nem oly széles rétegben, mint más országokban a tehetségvizsgáló intézet. Ehhez hasonló intézetek felállítása nemzeti érdek és beláthatatlan korderejű.

Miért van szükség a pályaválasztási tanácsadó intézetekre mondják bizonyára, amikor a szülők éppen olyan jól meg tudják ítélni, hogy milyen pályára alkalmasak és adják gyermeküket. — Igen minden kétséget kizárólag igaz, hogy minden családfenntartó és szülő maga tudja a legjobban megítélni, hogy anyagilag gyermeke neveltetése érdekében mit tehet, de a mai viszonyok mellett, e néha igen szerény anyagi lehetőségek között is még tág tere van a választásnak. Ezért van szükség a pályaválasztási tanácsadókra, amely nem akarja a szülőkre rákényszeríteni a maga véleményét, csak mint a címében is benne van „tanácsadó". A szülők, akik nap-nap után együtt vannak gyermekeikkel egyes tulajdonságaikhoz, hajlamaikhoz oly természetszerüleg hozzászoknak, hogy jóformán észre sem veszik azokat és így a saját gyermekeiket nem tudják úgy megítélni, mint egy idegen, továbbá nem is állnak azok a sokoldalu tudományos és technikai eszközök rendelkezésükre, mint amilyenekkel egy ilyen intézetnek fel kell szerelve lenni.

A pályaválasztási tanácsadó létesítése a legcélszerübben az Országos Társadalombiztosító Intézet keretében oldható meg. Ez az OTI mai debreceni székházában nehezen volna elhelyezhető hely hiányában, de az az OTI, amely bérházat tud építeni tudjon meg felelő rendelőintézeteket létesíteni betegei érdekében és ezek mellett elhelyezhető lesz a pályaválasztási tanácsadó is. Távol áll tőlünk, hogy kifogá-soljuk, hogy az OTI bérházat épít, ezt csak örömmel olvastuk, mert a mai nehéz viszonyok között munkaalkalmat jelent és a rossz lakásviszonyokon is segít, de ha tekintetbe vesszük, hogy milyen régen épült a mostani OTI székház és azóta mennyit fejlődött, mennyivel nagyobb számú lakossággal bír Debrecen városa, akkor igenis a köz érdekében mulhatatlanul szükségesnek tartjuk ezt az építkezést. Takarékossági szempontjából megérthető, hogy csak renoválni akarják a mai székházat, de ha pár év mulva kénytelenek vagyunk belátni, hogy a mostani székház nem tud eleget tenni rendeltetésének, akkor mégis takarékosabb, ha nem ölünk bele több ezer pengőt a renoválásba, hanem már most ujat építünk.

Egy régi olvasó.

Akit én szeretek

A világ zajában
Hozzád száll a lelkem !
Akarva ? véletlen ?
Nem tudom magam sem,
De sokszor megteszem.
Gyerekes szép lelked
Ugy vágyom csodálni,
Hogy tudott az Isten
Egy férfi léleknek
Ily sok szépet adni ?
Csodálod, nem érted
Az én vágyódásom,
S nem találod magad
Énhozzám méltónak.
Én csacsi kis párom !
Légy Te mindig ilyen,
Ilyen gyermeklelkü,
S ne nézd, hogy a lelkem
Ilyen fáradt röptü...
Hogy miben fárad el ?
Elfáradt a zajba,
A világ zajába...
Ezért száll most Hozzád
Véletlen ?... Akarva !...

GACSÁLYI EMMA.

Tűzpetty

Ugy szeretem:
Nézzétek, most ég a lelkem;
Fölgyult két remegő csillag: szemem.

Ugye furcsa
És mámoros két nagy tűzpetty
Dobál felétek hitet az útra

Lidérc fénye
Ugye vakit és szikrákat
Kacag most is a csillagos égre ?

Ugy szeretem,
Ha tűzbe jár lelkem — s megáld
Két kigyult, remegő csillag: szemem.

IFJ. MADAY PÁL.

Nyári este

Nyári este van
Tizenegy óra,
De én nem alszom,
Bámulok a holdba.

Ablakomban könyökölve
Nézem a holdat,
A szivem beszél,
De az ajkam hallgat.

Eszembe jutott egy
Szép régi álom,
Hogy ez már elmult
Nagyon, nagyon bánom.

De mit tegyek most már,
Nincsen egyéb hátra,
Keresek egy szivet,
Aki megsajnálja.

Mertha találok egy
Igaz férfi szivet,
Odaadom érte
Az én szivemet.

ANDREJKOVICS MÁRIA.

A legutóbbi angol légi hadgyakorlatról. 400 repülőgép vett részt London bombázásában.

Az amerikai hadiipar egyik ujabbremeke: száz kilométeres sebességgel rohanó tankok.

Három megye országútján

Az országút népe. — Mit lát az utas Hajdú, Bihar és Békés vármegyékben. — Pillantás a trianoni határok felé. — Falu kutatók helyett falunevelőkre van elsősorban szükség. — A nagybirtok harca a a nincstelenekkel szemben

Ma mindenki utazik. Divat, szenvedély, vagy szükség. Mindegy akármi, de aki teheti, úton van. — Valóságos modernkori népvándorlásról lehet beszélni. Eljön a fjordok fia, hogy megnézze a Hortogyot. És elmegy a bihari dzsentri, hogy gyönyörüséget találjon Izland különleges földjében...

Autók, vonatok, repülőgépek, kerékpárok szelik össze a világ országútját mindenfelé. És maganos csoportos gyalog emberek baktatnak lassan a járművektől telvert poros utakon.

Jövünk, megyünk, nézelődünk, érdeklődünk, tapasztalatokat gyüjtünk, vagy kenyér után loholunk.

Emberek vagyunk, a mai kor üldözött, hajszolt emberei, akik az otthon édesnyugalmát alig tudjuk élvezni, mert vonz bennünket a messzeség, hivnak a távoli rónák és integetnek értünk a végtelenből látszó kék hegyek.

Egész sora áll az idegen autóknak a Bika előtt, mikor útrakelünk.

Valamikor ilyen útra úgy indult el a debreceni polgár, hogy előzetesen végrendelkezett. No, ebben volt igaza, sőt ma is volna, mikor annyi a nem várt csapás, előre nem sejtett szerencsétlenség.

De senki sem gondol szépapáink végrendelkezésére, pincetokjára, kenyeres, húsos tarisznyájára.

Pedig több mint kétszáz kilométeres út áll előttünk. Még csak útipoggyászunk sincs, hiszen útközben itt is, ott is megállunk, aztán lesz, ami lesz. Tányér leves, ital víz, vetett ágy akad mindenütt...

Hátunk mögött marad a város végtelen porfellegben és előttünk tágul az országút.

Már a mikepércsiek karcsú, erdélyi fatornya mosolyog reánk, hogy mindjárt átlépjük a különben diesekvésre méltó hajdúmegyei utat és Biharország jobb útján vágtassunk dél felé.

Közben arra gondolunk, hogy szépapáink idejében nem siettek ugyan ennyire az emberek, de többet láttak meg és nem érezték a motalkó büzt a kegyetlen rázással egyetemben. Por se ette szemüket, arcukat és Isten szép világa is jobban eléjük terült.

Mi azonban sietünk, felette sürgős az ügyünk mindig, mintha nem akarnánk valahonnan lekésni, s valljuk meg, mégis úgy érezzük mindig, hogy elkéstünk lemararadunk...

Báránd, Derecske diófás útja mellett lankadó mezőkön virít a kék bojtvirág és távolabb a szik elpusztult vadvizek helyén. Szemközt autó rohan reánk, hogy szinte elkapjuk a fejünket. Majd kerékpáron párját szállítja nagy ügybuzgalommal egy legény. Aztán munkás csoport tempózik megiontoltan és elfordítják fejüket az átkozott portengerünktől...

Derecskén két öreg magyar egy kasos szekérbol nyiltan szidja fel és lemenő rokonságunkat, mert hatalmas két autóbuszunk elfoglalja előlük az utat.

Valljuk be, igazuk is van. Szörnyen dühös a két öreg ember, túl lehetnek a hetvenen is, éppen ezért ellenszenvük a mai idők büzös, benzines szekerével szemben érthető...

Elmaradó falvak, görbe utcák, ványyadt kuvaszok és ostobán rebbenő ludak, kácsák, csirkék, kopott tornyok között por, tenger por és embertelen rázás között nagy helyre érkezünk. Csonka Bihar székhelyére, a mindenképpen várossá fejlődött Berettyóújfaluba. Apró itt minden, csak Tisza István szobra impozáns és nagyvárosi.

Épül, szépül, fejlődik, mégis visszasirja itt minden azt a páratlanul szép tornyos vármegyeházát a Körös partján, Nagyvárad kellős közepén...

Ujabb portenger, majd mögöttünk a Berettyó. Az autóbusz emberei letörlik az ujjnyi port az ülésekről, mintha a multat akarnák elfeledtetni, aztán hajrá tovább. Hajt bennünket az ismeretlen végzet, közben a gyomrunk összecsuklik, émelyeg velünk a világ, szédelgünk és nem jut eszünkbe, hogy vajjon miért, miért kell mindez...

Falvak, nyomorult nádtetők, szikkadt legelők, aztán Komádiban kocsira ülünk, apáink úti alkalmatosságára. Jobb, kényelmesebb, biztosabb, szebb, de lassubb a két remek nónius ló dacára is.

A Sebeskörös vashídja alatt szennyesen hömpölyög a folyó, hosszú, hosszú útjáról hozza Királyhágó, Csucsa, Rév, Nagyvárad tenger bánatát.

Most új világ kezdődik itt. Elmaradnak a falvak, mintha csak végtelen uradalmakat teremtett volna ide az Isten. Beláthatatlan kendertáblák haragos zöldjéből hozza a nehéz, de kellemes illatot a szél. — Aztán szikes legelők, majd végelátthatatlan messzeségben búza, árpa, zab keresztek. Állami birtok, nem tudom hány ezer hold.

Arra gondolok, minek az államnak nagybirtok, amikor az adó amúgy is eltartja az államot. Falvakat kellene ide rakni gyermekkel, elégedettséggel és nem traktorok búgását ide a keresztek közé éppen az állam részéről, akinek sokkal, de sokkal jobban fájjon az, hogy kevés a magyar, mint bárkinek a világon...

Egy lépés és más határban járunk. A Tiszák ősi földjén. Kéken integet a geszti park lombja a tizennyolcas idők legnagyobb halottjának koporsóját rejtegető szeretettel, túl, alig pár kilométernyire csonkán áll Nagyszalonta tornya, ahol Arany lelke szárnyaszegetten repdes sikoltó vijogással...

— Ez már a mi földünk, — mondja csendesen az igáskocsis hátra — és én arra gondolok, hogy túl az új határon ennek a kocsisnak talán a testvére a híres aradványi puszta földjén valóban a sajátját szántja a román agrárreform »kegyéből«.

Aztán nagy kerülővel, búgó cséplőgépek, zakatoló elevátorok és traktorok zenéjétől kísérve letérünk Sarkadnak, hogy átmenjünk a ma sokat emlegetett »Viharsarok« vármegyébe, Békésbe...

Határtalan határok, végellathatatlan nagybirtok mindenfelé. Állomások, ahol nem száll fel utas, megállók, ahol a nagy birtok rakodik be búzát, vagy hizott disznót.

Hosszú, hosszú órák után egy, egy állomás, ahol falu is áll a sinek mögött. Néma, vértelen, véres harc ez a magyar falvak nincstelenjeinek küzdelmes életében. — A nagybirtok és a nincstelenség harca. Nem falukutató szociográfiákra van szükség, hanem mindenekfelett és előtt nagy segítségre. Mert a bajokat mindenki látja, s aki nem látja, szánjon rá két napot, a mai idők közlekedési eszközein kanyarítson be a csonka földből egy, két ezer négyzetkilométert és mindjárt látni fogja a tennivalót. Világosságot és nem politikai porhintést a falvak népének. Földet, mely kenyeret terem, mert a kenyér termi meg a legtisztább elégedettség nemzetfenntartó gyümölcsét.

Szalacsy Rácz Imre.

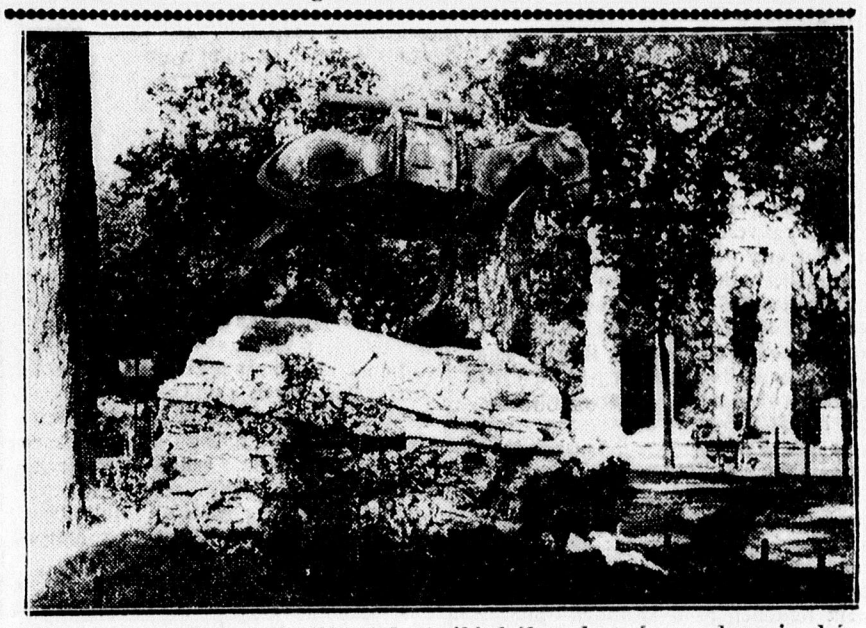

Rómában emlékművet állítottak a világháboruban és az abesszin háboruban résztvett municiós lovaknak, amelyek hű társai voltak a katonáknak.

Őszi dal

Ködbeborult jegenyefák
valahol egy kis falu határán.
ha ti tudnátok,
hogy milyen árván élek.
milyen nagyon árván,
Ó, ha ti tudnátok,
ifjukori álmom
csendes őrizői,
hogy milyen szívesen
beállnék közzétek
— ködbeborult őszben —
virágos tavaszról
szines álmot szőni,
szines álmot szőni.

SZABÓ JÓZSEF SÁNDOR.

Az életuntság okai és gyógyszerei

Miért vagyunk boldogtalanok — hogyan lehetünk boldogok?

A betegség

Irta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

A különféle betegségektől való félelem, a folyamatban lévő betegség rossz kórjóslatának tudata sokszor kiváltja az életuntságot s nem ritkán az öngyilkosság előidézője. Különösen a hosszantartó betegségek, amelyek állandóan rosszabbodnak s teljesen kizárják a gyógyulás reményét.

Az életuntság kórképe kialakulásában nagy szerepet játszik a hisztéria, neuraszténia s a különféle ideg-, kedély- s elmebetegségek csoportja.

Nem célom e sorok keretében kórtani fejtegetésekbe bocsátkozni: csak arra akarom felhívni a figyelmet, hogy az az ember, aki elvesztette akarata uralmát a teste s ösztönei, hajlamai fölött — *az az élet száműzöttje.*

A lelke uralmát elveszített egyént megtámadják a különféle betegségek lehetőségei. Aki nem tudja önmagát feltétlenül s minden körülmények között fegyelmezni, aki nem tud indulatainak, érzéseinek, ösztöneinek parancsolni — az ilyen fegyelmezetlen, lelkileg műveletlen egyén állandóan az izgalmak pergőtüzében pocsékolja el idegeit, ami maga után vonja szervezete ellenálló képességének teljes lecsökkenését. Érzékenysége miatt mindig megsértve érzi magát: legjobb akaróiban barátaiban ellenséget lát, ott is bajt sejt, ahol nincs, hivatását felfokozott ingerlékenysége miatt nem tudja egész lélekkel betölteni, otthonában, hivatalában, családjában összeférhetetlen lesz s így megfertőzi környezete lelki békéjét, önmaga kedélyvilágát. Éjszakáit a szükséges pihenés helyett a leki izgalom, a gond, a boszszankodás virrasztja át s így kibontakozik lelkében az a szomorú kórkép, — amit *ideges embernek* nevez a közvélemény. Ez az idegesség napjaink jellemző betegsége.

Ezek az ideges, neuraszténiás, hisztériás emberek a legnagyobb százalékát képezik az elkeseredett, a mindent sötét szinben látó, elégedetlen, életunt embereknek.

Hangulatuk feltünően ingadozó, szélsőséges: a legjelentéktelenebb csekélység felboritja lelkük összeszedettségét, békéjét. Összeférhetetlenek, veszekedők, senkivel és semmivel nincsenek megelégedve. Önérzetük tulságosan felfokozott, sokszor érthetetlen kalandokat keresnek: mindent tulzottan és soha a maga valóságában látnak, mindent elnagyoltan igyekeznek végezni. Képzeletük fékezetlenül csapong, önkritikájuk a zéruspontra süllyedt: akaratuk megbénul, berozsdásodik s így önmaguk tehetetlen bábjai. Testi s lelki valóban meglévő bajaikat erősen túlozzák, mert maguk iránt *szánalmat* és *részvétet* akarnak kelteni: majdnem megkövetelik, hogy mindenki mindent félretéve csak övelük foglalkozzék. Ezeknél *a betegség látszata* szinte belső lelki szükségesség, amit azzal is kifejezésre juttatnak, hogy mindenkivel csak betegségükről beszélnek, való, vagy képzelt bajuk minden tünetét a lehető legaprólékosabb részletességgel letárgyalják. Ha jómódúak, akkor egyik orvostól a másikig mennek s addig nem nyugodnak, míg valamelyik orvos valami »komoly« s lehetőleg hosszadalmas kezelést igénylő bajt fel nem fedez rajtuk. A szegényebbje pedig az orvosi ingyenrendelések, ambulanciák állandó betegei, akik alaptalan panaszaikkal szinte rémei a komoly beteggel nagyon elfoglalt orvosoknak.

Az ilyen tipusu emberek — különösen *nők* — lesznek rabjai a divat szertelen hóbortjainak, mert belső tartalmatlanságukat külsejük, megjelenésük, divatos öltözködésük elegánciájával, nem ritkán feltünőségével akarják leplezni.

Sokan összetévesztik az idegességet a fegyelmezetlenséggel: azt hiszik, hogy ha soha nem szoktatták hozzá magukat az önismereten alapuló önfegyelmezéshez, önmérsékléshez, indulataik megfékezéséhez — ez csak betegség, nem pedig a lelki kultúra teljes hiánya. Éppen ezért, mert »*idegesnek*«, tehát betegnek tartják magukat, meg vannakgyőződve, hogy ők a legszélsőségesebb durvaságokat, gorombaságokat, fegyelmezetlen érzelmi kitöréseket is megengedhetik maguknak, mert ők »*idegesek*«! Ezek pedig nem betegek, hanem — használjuk csak a helyes kifejezést — *neveletlen emberek!* Aki pedig túlzottan »*ideges*«, az nem való az egészséges emberek közé, — annak *zárt ideggyógyintézetben* a helye, ahol szakorvosi felügyelet mellett kigyógyulhat betegségéből.

Nem is kell külön hangsúlyozni, hogy ezek az »ideges« férfiak és nők nem lehetnek boldog emberek: ezek szerencsétlen emberroncsok, akik nem csak magukat, hanem a környezetüket is életuntságba kínozzák. Ezek önmagukat zárják ki az élet nemes és tiszta örömeiből s talán egy hosszú életet töltenek el önmaguk és környezetük kínzásával. Ilyen szülők gyermekének lenni a földi élet poklát jelenti: a mindent érzékenyen felfogó gyermeki lélek megfertőződik szülei környezetében és ezek a szülők szinte rákényszerítik, hogy az időelőtti életuntság, életmegcsömörlés örvényébe zuhanjanak.

Olyan ember nincs, akit a komoly betegség telesen kikerülne: hiszen a statisztika is azt igazolja, hogy legtöbb ember valami betegség következtében hal meg, mert a természetes *végelgyengülés* a legritkábban megállapítható halálnemek közé tartozik. A betegség hamar megtépázza lelkünk békéjét, boldogságát. A beteg ember minden érdeklődése, figyelme, kívánsága önmagára irányul: minden kincs, vagyon, hírnév, tudás, előkelő állás, cím, összeköttetés, testi szépség elveszíti varázsát s az elvesztett egészség utáni vággyá zsugorodik össze.

A betegségben a legtöbb ember elveszti fejét: ha meg akarjuk — legalább némiképpen — őrizni lelkünk összeszedettségét, akkor *rögtön hívjunk orvost* és ne szaladgáljunk egyik orvostól a másikig, mert több és nem ritkán ellenkező orvosi vélemény nemhogy megnyugtatnák a beteget és a hozzátartozókat, hanem még jobban összezavarják.

A betegségben láthatjuk be a legjobban, hogy mily reális boldogító valóság, az élő, eleven hit — az Istennel való bensőséges kapcsolat.

Az öntudatos hivő ember még a legsúlyosabb kórjóslatú betegségben sem veszti el fejét, mert hite szerint rendületlenül meg van győződve, hogy az isteni Gondviselés örködik betegágya mellett. Még *a haláltól sem fél, mert* élő hite világa mellett határozottan tudja, hogy csak anyagi testét érik utól az enyészet törvényei, de énje, egyénisége, *lelke halhatatlna.* Nem esik kétségbe hozzátartozója, szülei, hitvese, családja sorsa miatt, mert jól tudja, hogy az Isten szerető gondviselése őrködik mindenkor felettük. Az ilyen elevenhitű embert nem kell orvosainak hitegetnie, hanem öntudatosan, összeszedett lélekkel készül a nagy útra . . .

Nem lehet célom e cikk keretében a különféle betegségek lelki kihatásait fejtegetni; ezt azonban meg kell állapítanom,

hogy akinek a lelkéből hiányzik a lelki béke — azt igen könnyen megtámadhatják a különféle megbetegedések.

E ténynek pedig az a kielégítő magyarázata, hogy lelki béke nélkül hiányzik a különféle betegségek elleni védekezéshez feltétlenül szükséges *lelki ellenállás.* Ez a magyarázata annak a köztapasztalati ténynek is, hogy *aki fél valami fertőzéstől, betegségtől — az rendszerint meg is kapja azt,* mert abban az irányban hiányzik a szükséges és mással nem pótolható *lelki ellenállás.*

Nagyon fontos volna, ha *egészségi állapotunkat gyakran orvosilag ellenőrizhetnők.* A legtöbb ember csak akkor megy orvoshoz, amikor a orvos már csak a betegség megállapítására tud szoritkozni, de mármeggyógyítani nem tudja az előrehaladt betegséget. Pontos elővigyázatossággal nagyon sok bajt lehetne idejekorán elhárítani. Ha az emberek annyit törődnének testi épségükkel, mint amennyi gondot a kozmetikára, a szerencsejátékokra, szórakozásokra, különösen a divatra fordítanak, akkor sokkal kevesebb ember kerülne idő előtt a temetőkbe.

Be kell látnunk, hogy a lelki harmónia, a lelki béke nemcsak boldoggá teszi énünket, hanem testi egészségünknek is legjobb, legbiztosabb, legerősebb elősegítője.

Lelki béke nélkül nincs testi egészség: talán úgysem esünk túlzásba, ha azt állitjuk, hogy a testi egészségnek nincs nagy értéke lelki összhang, lelki béke, boldogság nélkül!

Milyen kenyeret együnk?

(Folytatás és vége.)

Mondanivalóm végére érve 2 orvosi vonatkozásról akarok még szólani, amelyeken keresztül újabban a kenyér illetve a fehér kenyér fogyasztása ellen szólok egyes dietikusoknak. Az egyik a fogszú (caries), a másik a rák (cancer) betegség.

A fogszú megindító és főokául nemrég még a szájban képződő savanyagok fogzománc és fogdentin oldó hatását tartották. E felfogás legújabban megdőlt, mert az egészséges nyálmirigyek lúgos hatású váladéka, valamint a száj mikroorganizmusok hasznos fajtái, ki tudják védeni a savak fogforgácsoló káros hatását. E helyett az a vélemény került előtérbe, hogy a fehérkenyér foszforsó- és vitaminhiánya indítaná meg a szúvasodási folyamatot. E kérdés ma még nyilt; nem lehetetlen ugyan, hogy egyes emberi szervezeteknek barna kenyér iránti előszeretete részben a fogszépség megóvására irányuló ösztönben leli majd magyarázatát, azt hirdetni azonban, hogy a felfokozott fehérkenyér fogyasztás okozná a fogszu terjedését, elfogultság nélkül nem lehet, mert hiszen ily irányban exakt tudományos vizsgálatok nincsenek.

Ugyancsak és még inkább nyilt kérdés: van-e valamelyes összefüggés a rák és a fehérkenyér fogyasztása között, amiről egyes szakemberektől gyakran hallunk. Aki a ráki irodalmat ismeri, az tudja, hogy ez ma az orvosi és természettudomány legkomplikáltabb és legnehezebb kérdése, amely nek valószínüleg nem is egy oka van, hanem egy egész sorozata a rákkifejlesztő tényezőknek működik közre a rák megjelenésekor és áttevődésekor.

Blumenthal, az athéni Rockefeller intézet igazgatója, úgy végzett kisérleteket azirányban, hogy a sejtosztódás — a rákos folyamat ugyanis egy korlátnélküli sejtosztás — milyen viszonyban áll a sejtmag által tartalmazott ú. n. nukleát vegyületekkel, mely vegyületek a búza és rozs csirájában nagyobb mértékben vannak jelen mint a szem lisztes részében, összefüggést erőszakolni ki azonban ezen a réven a fehérkenyér-tulfogyasztás és a rák között katasztrófális hatású volna a jelenleg rákirtózatban szenvedő müveltebb emberrétegekben.

Miként feleljünk tehát ugyancsak eléggé félös kérdésünkre: *Milyen kenyeret együnk?*

Táplálkozásunk alapanyagául szolgáló kenyérféleségnek azt válasszuk, amelyet egészséges állapotunkban hosszú ideig »megunás nélkül« fő étkezésünknél jóizüen tudunk elfogyasztani, de amelytől rögtön meg is válhatunk, ha valamely változás, korban, foglalkozásban, idegéletben stb. beáll, vagyis ha szervezetünk áthangolódik, vagy pedig valamely célkitüzés, lefogyási szükségesség, vitamin szükséglet változás, bélmüködés emelés, stb. más célirányosabb kenyérféleségre való áttérést követel.

A hortobágyi csárdában könyvtárat nyitottak a pásztoroknak

Megtörtént az, amire nem volt példa: könyvtárt rendeztek be a csárdában és a könyvtárnak sikere van. A hortobágyi csárda ezért az ország első csárdája és talán a világ első csárdája is, hiszen tudvalévő, hogy a csárdákat nem azért tartják nyitva, hogy ott regényeket olvassanak a vendégek, hanem, hogy vígan igyák a hegy levét.

Debrecen város Déri-muezuma a maga könyvtárából vitt ki könyveket és kölcsönzőt állítottak fel a híres régi csárdában. A könyvtár összeállításánál volt gondjuk arra, hogy olyan regényeket vigyenek ki a pusztai csárdába, melyek olvasóra is találnak. A kis könyvtár, tekintve a puszta népét, igen nagy forgalmat bonyolított le egy év alatt, mert mint dr. Sőregi János múzeumigazgató évi jelentésében beszámol: a hortobágyi lakosok egy év alatt 137-szer vették igénybe a könyvtárat.

A pásztorok és családjaik legszivesebben Jókai, Mikszáth, Gárdonyi és Ecsedi István dr. müveit olvasták. Érdekes, hogy a pásztornép az elhunyt múzeumigazgató könyveit keresik előbb. Azt ismerik jól, hiszen látták évtizedeken át járni a hortobágyi pusztán, gyalog és szekéren. Beszéltek vele és tudták, hogy megírja mindazt, amit összegyüjt a pusztáról. Nem is ismerte senki jobban a hortobágyi pusztát és annak életét, mint ő.

A halálának híre, ahogy elterjedt és megtudták, hogy nem jár többé pusztai útakra, egyszerre érdeklődni kezdtek, hogy mit is írt a pusztáról és a pásztorokról.

Még a hortobágyi pásztorok körében is igaznak bizonyult így az az állítás, hogy csak a halála után becsülik meg igazán az írót. Dr. Ecsedi Istvánt is mint írót most fedezik fel, most olvasgatják a pásztorok. Beszélgetnek arról, hogy mit is írt »a kemény szavú Ecsedi professzor«. A hortobágyi csárda könyvtárában minden könyve megtalálható dr Ecsedi Istvánnak, két példányban is, hogy hozzájussanak kedves pásztorai, ha éppen olvasásra szánják rá magukat.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Világrkordot javított egy dán leány (virágcsokorral a kezében) kilencven kilométert 29 óra alatt uszott egyfolytában.

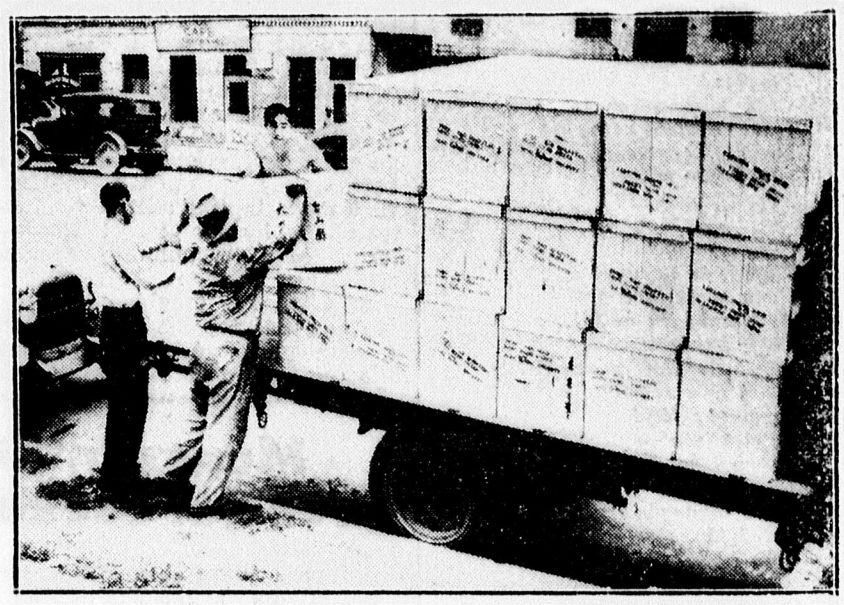

A kínai katonák kívánsága, ha elesnek a harctéren, akkor otthon városukban, hazájukban temessék el őket. A kép egy ilyen a frontról érkezett koporsószállítmányt mutat.

Elvált asszony

még mindig többet jelent minden rendes ember szemében, mint keserves kínok között vergődő szerencsétlen, lenézett pária, — írja, Asszonyom, amihez nekünk csak annyi hozzátenni valónk volna, hogy az elvált asszony minden tiszteletet megérdemel, ha úgy élt és úgy él, hogy a tisztelet önként adódik számára. Mert mi történt az életben tulajdonképpen? Megszabadult attól a tehertől, melyet elviselni a házasság kötelékében nem tudott.

Mert olyan terhei is vannak a házas életnek, amit elviselni csak válással lehet. Ilyen teher a férfi brutális, kegyetlen volta, iszákossága, esztelen tékozlása, megalázó viselkedése, egy szóval: embertelen élete. Megpróbálja az asszony végletekig türelemmel, szeretettel az elviselését az ilyen kutyának is rossz élettel szemben a házaséletnek, ha aztán már semmi se segít, senki se ad védelmet, ott van a törvényes válás...

Igen, ismerünk ilyen esetet.

Éppen úgy ismerjük ennek a fordítottját is.

Amikor a férj kerül hasonló helyzetbe és akkor ő se talál más megoldást, mert jobb csendben, nyugalomban egyedül élni, mint örökös égésben szenvedni.

Ilyen esetben elvált asszonynak csak tisztelet és megbecsülés jár.

De mikor azokra a válásokra gondolunk, melyek ma tartják rabságban az embereket, akkor fenntartással fogadjuk a válási hírt. Mikor jobb esetben évszakok szerint változtatják az emberek házastársukat. Mikor még sokan arra se emlékeznek, hogy vajon ki is volt a sok közül a harmadik férjük, vagy feleségük, akkor komoly aggodalommal gondolunk a családi élet szentségére.

Az ilyen élet már nem családi élet.

Törvényes keretek között mozgó társas viszony, melyet akkor rugnak fel, amikor jának látnak. Ha újabb és újabb kedv támad a házasságra.

Mi még ezen a téren csak a kezdetek kezdetén vagyunk.

Inkább úgynevezett művész körökben ismert és gyakorolt rossz »szokás«, amit a tengerentúlról importáltak hozzánk sok egyéb ostobasággal.

De már itt van, tehát védekezni kell ellene.

Tiszta, becsületes házasságok kötésével.

Mert míg a házasság csak állapot lesz és nem a család alapja ismét, addig annak a házasságnak erősségére és tartósságára se lehet építeni.

A házasság szent még akkor is, ha válás lesz belőle. Szent a családért, a gyermekért és mindazért, amiért így teremtett az Isten.

sz. r. i.

Fekete szin lesz a divat

A párisi nő csak az első alkalomra vár, hogy ismét feketébe öltözzön, miután világos színekben ünnepelt egy-egy izgalmas versenynapot és hófehérbe öltöztette a júniusi esték előkelő éttermeit, vagy a mezők tarkaságát varázsolta emprimeivel a párisi utcákra. Délután már júniusban szívesen hordták a fekete muhhie toaletteket. A kánikulában tombol legobban a fekete kalapok divata és a júliusban uta zó nő már szívesen csomagol egy-egy fekete toalettet a világos, színes holmik közé. A fekete elegánciája utólérhetetlen, bármennyire is megkapó tud lenni valamilyen ügyes színösszeállítás.

A nyári fekete anyag matt, már csak azért is, mert sokkal hűvösebb hatású. A *legnagyobb favorit a selyemtrikó*, az az egész vékony jersey. Gyakran feltűnik a saten (lehet, hogy csak átmenetileg) de szigorúan a matt oldalán. Schiaparelli, aki nagy barátja az érdekes felületű anyagoknak, hozza a krep klokét. Ezt gyakran mintázza is, elszórva, fehér, sárga, vagy színes aplikált virágokkal. A szaten mint ruhadísz — ez esetben mindig a fényes oldalán — már a téli divat nyitányának látszik. Ujjak, széles csokorra kötött övek, a ruha szegőzésének vonása, szatenből készülnek.

Laurin a nyárutó estélyi divatjának egyik legszebb darabját hozza. Még a tavalyi télből menti át tüllfelsőrészes ruhákat. A fekete taft és tüll kombinációjából készült toalett dereka feszesen simul a testhez és ez még érdekesebbé teszi a gazdag felsőrészt és szoknyát. Pikantériát ad a toalettnek, hogy a kivágása elölhátul parányi szív alakú. Sűrűn szegett tüllből készül a ruha felső része és a dús ujj, melynek gazdagsága azonban minden tömést nélkülöz és alakját csak a szabás adja meg. A taft szoknya spirálisan harangos.

Természetes, hogy ezek mellett a nagy toalettek mellett gondoskodik a párisi, vagy nyaraló hölgy arról az estékről is, amikor a férj vagy a lovag nem kíván estélyit, szmokingot ölteni. Nagyon népszerű a selymes vászonból készült sima szoknyájú fekete, nagyon mély dekoltázzsal. Erre átmenetileg a bridge és a tánc hozott azonos anyagú, fehér kabátkát viseletnek. Színessé ezt a ruhát a nagy muszlinkendő, vagy a népszerűségét olyan erősen megtartó piros szegfű teszi. Ez az a toalett, amely talán a legjobban használható, bár semmi újszerű nincs benne és épp úgy viselhető volt tavaly, mint amilyen elegáns az idén.

Nappali viseletben is gyakran tűnik fel a fekete szín. A szélesített sportvállat és a nőies divatot ügyesen egyesíti az a gazdagság, ami a ruhák felsőrészét jellemzi. A puffos ujjak divata csökkenni látszik, főleg a szabással, szegőzéssel készült ujjak azok, amik a felsőrész szépségét emelik.

Heti étlap

VASÁRNAP. Délben: hideg borleves, fogoly almapürével és lencsesalátával, Meinl-féle badacsonyi, dobostorta, dinnye, Meinl-fekete. — Este: Meinl-féle szárdínia, kemény tojás, vaj, sajt.

HÉTFŐ. Délben: áttört kelleves, citromos borjúbecsinált apró zsemlyegombócokkal, dinnye, Meinl-fekete. — Este: tejfel túróval, Meinl apró sütemény.

KEDD. Délben: salátaleves, párolt fartőszelet paprikás burgonyával, kovászos uborka, csőtengeri, Meinl-fekete. — Este: ham-and-eggs, körözött hortobágyi.

SZERDA. Délben: szilvaleves (1), kirátott velő burgonyapürével, túrósgombóc, Meinl-fekete. — Este: töltött gomba (2) paradicsomsalátával.

(1) *Szilvaleves.* Előző este beáztatunk aszaltszilvát, hogy kellően megpuhuljon és másnap megfőzzük. Rántást készítünk és felereszttük a szilva levével. Szegfűszeggel, fahéjjal fűszerezzük, cukrozzuk és pirított vajas-kifliszeletekkel tálaljuk.

(2) *Töltött gomba.* Szép nagy gombákat megtisztítunk, eltávolítjuk a szárakat, kissé megpároljuk. Párolunk rizst, elkeverjük zöldborsóval, reszelt sajttal és a megabált szárakkal, melyet apróra vágunk, az egészet egy kis besamellel összeállítva. Megtöltjük a masszával a gombákat, kikent tűzálló tálba egymásmellé állítjuk őket és meghintjük apró vajdarabkákkal, tejfellel reszelt sajttal és morzsával és kisütjük a sütőben.

CSÜTÖRTÖK. Délben: rizsleves, borjúborda naturel tökfőzelékkel, párisi baracklepény (3), Meinl-fekete. — Este: Meinl kakaó habbal, vajaskenyér és gyümölcs.

(3) *Párisi baracklepény.* Porhanyós tésztából lepényt sütünk, széleit kissé magasítva, meghintjük nyers őszibarackszeletekkel és leöntjük átszűrt barackpürével, melyet cukorral megfőzünk és melyhez néhány lap olvasztott gelatint keverünk. Melegen öntjük a tésztára, mire hideg, fényes és tükör síma lesz.

PÉNTEK. Délben árpakrémleves, paraj tükörtojással, káposztáspalacsinta, Meinl-fekete. — Este: tejben rizs barackbefőttel, sajt.

SZOMBAT. Délben: kacsaaprólékleves, lecsó kolbásszal, daramorzsóka, szilvakompóttal, Meinl-fekete. — Este: tojáskrokettek (4) paradicsommártással, gyümölcs.

(4) *Tojáskrokettek.* Keményre főtt tojást apróra felvagdalunk. Elkeverjük kevés mustárral, borban áztatott áttört zsemlyebéllel, zöldpetrezselyemmel, egy egész tojással és kevés sóval-borssal. Sütünk a rendesnél kisebb palacsintákat, megtöltjük a masszával, felsodorjuk, a végét két oldalt betürjük, hogy a töltelék ki ne folyjon és zsirban kisütjük. Hideg metőhagymamártással tálaljuk. De adhatjuk főzelékhez is feltétnek és akkor egytál-ebédnek beillik.

Élet határán

Utolsó szó, utolsó csók,
A végső perc lejár...
A halál szörnyű csontkaszás,
Futó percig se vár.
Most oly rövid a pillanat,
Szivünk lángokban áll;
Már oly közel van... elragad
A rettegett halál!...

CSER KATALIN ÉVA.

Ember vigyázz!

Jönnek percek
Az ember életében:
Nincs tovább!
Nem lehet birni,
Menni kell pihenni.
Megállj!
Ember vigyázz!
Lélektelenség
Sötét éjszakája
Vár odaát terád.
Vigyázz!
Örök kárhozattól
Lelked láncra verve
Mélység tengerének
Örvényébe ránt!
Megállj, vigyázz!

Fáradt vagy?
Pihenj, de ne úgy,
Hogy nincs tovább
És éjszakádra ne jöjjön
Több hajnalhasadás!
Várj! Az élet reggelén
Jöhet még remény.
Ember ne félj!
Az élet szép —
Ebben bízni kell —
Remélj!
Élted alkonyán
Érted jön, meglásd,
Kire vársz,
Akkor mondd ember:
Ámen, nincs tovább.

beödi BALOGH VILMOSNÉ.

Bánatában gazdája után halt a budapesti állatkert legokosabb papagája

Özvegy Juricska Boldizsárné még 1933 telén a budapesti állatkertnek ajándékozta sárgahomlokú Pityú nevű értékes öreg papagáját mert nem akarta, hogy halála után esetleg rossz emberek kezei közé kerüljön kedvenc madara. Az Állatkert igazgatósága örömmel fogalta az okos állatot »aki« a bemutatkozásnál rögtön elrikkantotta magát: — Pityuka vagyok! Gyere Pityukához! — Aztán pedig, hogy a figyelem reáirányuljon, elénekelte a »Carmen« áriáját. Pityu az állatkert legszebb »Papagáj-lak«-át kapta meg és társai a szebb tollazatú és kevés tudományú rózsakakadu, braziliai és sárgamellű ara papagájok irigykedve pislogtak rá. Két hónap mulva özvegy Juricskáné, aki ezalatt az idő alatt reggeltől estig ott ült Pityu kalickája előtt, sirva könyörögte vissza az igazgatóságtól papagáját, mondván, hogy még aludni sem tud nélküle éjszaka. Teljesítették kérését és Pityu visszakerült a kis budai lakásban lévő kalickájába. Mintegy nyolc héttel ezelőtt özvegy Juricskáné szomszédjai arra lettek figyelmesek, hogy a papagáj szörnyen sikoltozik. Behatoltak a kis lakásba és az ágyon halva találták Juricskánét. Az asztalon ott volt a végrendelete, amelyben leirta, hogy 430 pengő készpénzét élete egyetlen vigasztalójára, Pityura hagyta és ingóságainak eladásából befolyó összeggel együtt legyen a pénz az Állatkerté, hogy ebből a pénzből ott élhessen vidáman tovább Pityu. Pityuka visszakerült hát az állatkerti díszes papagályterembe, de nem nagyon vidámodott. Gazdájának halála óta csak bánatosan kuporgott és a »Carmen« áriát sem énekelte többet. Szombaton reggel aztán a felügyelőjük a terem mesterséges tavacskájának kőszikláján behunyt szemmel, elnyulva találta. Utána halt a gazdájának.

A gombamérgezések széruma a cukor

Nyári időben minden évben igen gyakoriak a súlyos, sőt halálos gombamérgezések. A tudomány már évek óta eredmény nélkül foglalkozik ennek leküzdésével. Most egy francia orvostanárnak sikerült feltalálni a gombamérgezés szérumát.

A párisi Pasteur-intézetben hat éve dolgozik Leon Binet, a kiváló orvostanár, aki csodálatos hatást ért el glucose szérumoltásokkal. Megfigyelései szerint gombamérgezéskor a vér gloucose, illetve cukortartalma rohamosan csökken. Ez a megállapítás adta a gondolatot ahhoz, hogy cukorból kivonatolt glucose szérummal végezzen oltásokat.

Az eredmény meglepő volt. 10—14 óráig teljesen bénul állapotban a gombával mérgezett kísérleti állat már közel volt a kimuláshoz, amikor a tudós 40 százalékos szérumot fecskendezett a házinyulak fültőmirigyeibe. Erre a vér cukortartalma azonnal emelkedett és az állat 6—8 óra leforgása alatt leküzdötte a gombamérgezés romboló hatását.

Tekintettel arra, hogy a házinyúl vérének cukortartalma pontosan megegyezik az emberi szervezet vérének cukortartalmával, a tanár azt a következtetést vonja le, hogy a glucose szérum-oltások emberek gombamérgezési eseteiben is teljes eredménnyel alkalmazhatók.

Miután a tudós a szerinte legveszedelmesebb mérgesgombákkal kísérletezik, valószínű, hogy az orvostudomány a jövőben biztos gyógyszerrel — a cukorkivonattal — rendelkezhetik a gombamérgezések ellen.

Megszüntetik Napoleon hires járadékainak kifizetését

A francia állami kamarában törvényjavaslatot nyujtottak be, hogy szüntessék be azoknak az évjáradékoknak fizetését, amit Napoleon legendaszerű gránátosainak utódai húznak a francia kincstártól.

Önkéntelenül felmerül a kérdés: miként lehetséges az, hogy 125 év multán még érvényben van egy rendelkezés, amely nemcsak a középeurópai, hanem a francia törvényekkel sem egyeztethető össze.

A francia állam például szabályos évjáradékot fizet egy felsőbajorországi cipésznek és egy hesseni útkaparónak.

Ez a furcsa helyzet Napoleon sajátos rendelkezéseiben nyeri magyarázatát. Amikor a császár hatalmas, nemzetek feletti birodalmat akart alapítani, nem sokat törődött katonáinak politikai hovátartozóságával.

— Mindegy — szokta volt mondani — hogy milyen nyelven beszélnek, fő az, hogy jól verekedjenek értem.

A császár azonban arra törekedett, hogy a világ minden részéről odasereglett hadfiak utódairól a legmesszebbmenőkig gondoskodjék.

E célra külön alapítványt létesített, mely részint a császár uradalmaiból, részint a külföldi javakból, az emigránsok elkobzott vagyonából nyerte a szükséges pénzt.

A Tuilleriák pompás épületének egyik szárnyában székel az uradalmak császári járulékokat kezelő osztálya. Itt találhatók meg a járadékélvezők aktái. Az eredeti okmányokat több mint egy tucat nyelvre fordították le és egy csomó pecséttel látták el. Minden járadékélvezőnek külön dossziéja van. Egy ilyen dossziéban gyakran többszáz okmányt gyüjtöttek össze, mert a jogcímet a járadékhoz pontosan be kell bizonyítani.

A franciák nagy császárának rendelkezése értelmében a járadék az első szülöttség jogán öröklődik a férfiutódokra.

A világháború megakadályozta, hogy a járadékok egyrésze, miután a fiú-utódok hiányoztak, visszaszálljon a francia államra. Napoleon ugyanis elrendelte, hogy a járadékok az elhalt jogosultak leányaira is átszállhatnak abban az esetben, ha azok 30 éves koruk előtt rokkant frontharcosokhoz mennek feleségül. Az egykori napoleoni gránátosok női leszármazottai mindent elkövettek, hogy ilymódon megszerezzék maguknak a francia járadékot. A császár ugyanis elrendelte, hogy a járulékot akkor is ki kell fizetni a jogutódoknak, ha azok egy későbbi háborúban esetleg Franciaország ellen harcoltak.

A járadékélvezők között igen sok a német és a svájci, de vannak olaszok, lengyelek és csehek is. Sőt a jelenlegi párisi lengyel követ öccse is a járadék élvezők listáján szerepel.

Ezt az intézményt akarják most megszüntetni. A járadék élvezői a tervezet szerint végkielégítést kapnának éspedig három százalékkal jövedelmező francia járadékpapirban.

Debrecen elszegényedésének tükre a vágóhidi statisztikában

A szegénység ott a legnagyobb, ahol az emberek az élelmiszereket sem tudják már megszerezni és a legfontosabb élelmiszereket sem tudják házukhoz vinni a pénzhiány miatt. Debrecenben már ott tartunk, hogy az emberek nem csak a kulturigényekről mondanak le, hanem a gyomor igényeit sem tudják már kielégíteni és megdöbbentő az a zuhanás, melyet a fogyasztás terén lehet tapasztalni.

Különösen a húsfogyasztás mutatja ki tisztán a fokozatos elszegényedést. Egyre több és több család kerül a ninestelenek sorába és tengődik máról-holnapra. A debreceni vágóhídon statisztika készül arról, hogy mennyi állatot vágnak le. Ez a statisztikja az év első hat hónapjáról a következő számokat adja:

Ló: 79, szarvasmarha, borjú: 6465, juh: 1508, sertés: 14.046.

A kimutatás szerint 1936 első hat hónapjában levágott állatok száma:

Ló: 118, szarvasmarha, borjú: 8625, juh: 1819 és sertés 30.921 darab.

Ezek a számok világosan mutatják, hogy még lóhúsból is többet ettek az elmult év első felében a debreceniek, mint az idén. A kimérésre levágott 118 lóval szemben ez évben még csak 79 lovat ettek meg a debreceni lakósok.

A marhavágásnál nagy az eltérés, hiszen

tavaly ilyenkor már megettek a debreceni családok 8625 marhát és borjút, de az idén még csak 6465 darabot tudtak elfogyasztani.

A város népessége nem csökkent, tehát a fogyasztásban beálló nagy hiány csak annak tudható be, hogy nem került húsleves, húsétel a szegényedő nép asztalára.

Minden kedvező gazdasági fellendülésről terjesztett hírt megcáfol ez a debreceni statisztika. Ha forgalom van és pénze van az embereknek elsősorban igyekeznek jól élni, jól táplálkozni. Debrecenben tehát nincs forgalom és nincs pénz, csak fokozatos szegényedés.

Az idei 14.046 darab sertés levágásával szemben áll a tavaly levágott 30.931 sertés, de ez a szám nem téveszthet meg senkit, mert nem debreceniek ették meg a sok sertést, hanem tavaly 14.021 darabot külföldre szállítottak ki, mint hasított sertést és a debreceniek

megettek 16.910 sertést az idei 14.046 darabbal szemben.

Ilyen rideg tények olvashatók ki a debreceni vágóhídi statisztikából.

SAKK

2. SZÁMU SAKKFELADVÁNY

Világos: Ke7, Fb5 és f4, gy: c7. (4.)

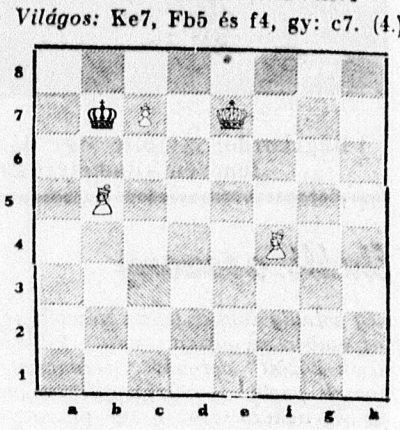

Sötét: Kb7. (1.)

Világos indul és 2 lépésben matott ad.

VEZÉRGYALOGJÁTÉK

Világos: K. Richter. Sötét: G. Rogmann. Játszották: Berlinben, 1937 március 21-én.

1. d4, Hf6. 2. Hc3, d5. 3. Fg5, c6 4. f3, Vb6 5. e4, Vxb2. 6. Hge2. c6. 7. e5, Hfd7. 8. Bab1, Va3. 9. Bb3, Va5 10. Fd2, Vc7? (Vd8!). 11. Hef4, a6. 12. Fd3, Fe7? (Túl passzív. Jobb volt: 12.... c5, amire a Richter tervezte, 13. Hxd5, exd5, 14. Hxd5, Vd8. 15. 0—0, folytatás 15.... Hc6! miatt kérdéses.) 13. 0—0, 0—0. 14. Ve1, Bfe8. 15. Vg3, Hdf8. 16. Hfh5, Hfg6. 17. f4, Fd8. 18. Vh3, b5. 19. g4, Ve7. 20. g5! Fb6. 21. Hce2, c5. 22. Hhf6†! (Korrekt és kényszerítő!) 22.... gxf6. 23. gxf6, Vf8. 24. Kh1! (Jobb mint vezérnyerésre folytatni. 24.... f5, exf5. 25. Fh6, f4! 26. Vh5, Bxe5! 27. dxe4, Ve8!) 24.... cxd4. 25. Bfg1, Hbd7. 26. Vh5 (fenyeget áldozat g6-on, rákövetkező mattal.) 26.... Hdxf6. 27. exf6, B8a7. 28. Fb4! Fc5. 29. Fxc5, Vxc5. 30. Fxg6, fxg6. 31. Bxg6†! Kh8. (31.... hxg, Vxg6† és 33. Bh3.) 32. f7!! Sötét feladta.

Végig erélyesen vezetett, »valódi« Richter-játszma.

Ambrus Sándor.

TUDNIVALÓK! A megfejtéseket kérjük minden pénteken este 6 óráig szerkesztőségünk címére (borítékban, vidékiek levelezőlapon, a címoldalon „SAKK" jelzéssel ellátva) elküldeni. Világos első lépésének, az úgynevezett „kulcslépés" közlése elegendő. Azok között, akik a kulcslépést helyesen találták meg, hetenként 3 szépirodalmi könyvet sorsolunk ki. Kérjük azokat a sakkozókat, akik feladványok készítésével foglalkoznak, szíveskedjenek rovatunk részére eredeti 2 lépéses feladványokat küldeni. **Szelvényt mellékeljen!**

1. SZÁMU SAKKSZELVÉNY

Név:
Pontos cím:
Kulcslépés:

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Bizony

lassan készülhettek a nagyon is hamar elérkező szeptember elsejére. — Mert nincsen olyan hosszú, ha mindjárt nagy vakációról is van szó, aminek egyszer vége ne lenne.

Keresztül fujt a tarlón a szél és itt van az ősz.

Még egy, két gondtalan hét, aztán kezdődik a munka, jönnek a dolgos napok. Mert mindennek így kell lennie. Azért élünk, hogy dolgozzunk, alkossunk, teremteni tudjunk a saját erőnkből Isten segítségével.

És azért pihentünk több mint két hónapon keresztül, hogy erőt gyüjtsünk az elkövetkezendő esztendő küzdelmére.

Testben, lélekben pihenten, jó kedvvel álljunk a sorba.

A munka sorába.

Még pedig a legelső sorba.

Mert nekünk magyar fiúknak, leányoknak mindenek előtt való helyünk van a munka táborában. Más nemzet fiai lustálkodhatnak, lemaradhatnak, de nekünk nem szabad, nem lehet elmaradni.

Nekünk nemcsak illik, de kötelesség vezetni.

Példát mutatni.

Csillogni, ragyogni, elsőnek lenni a legszebb magyar elhivatás, mert csak így tudjuk megmutatni, hogy nem vagyunk halálraitélt fajta, nem vagyunk akárki nemzet, akármi ország.

Mi a hősök unokái vagyunk és a nagyok leszármazottjai.

Minálunk hivatás az, ami másnál csak a mindennapi kenyér küzdelmét jelentheti, mert a mi kenyerünk sósabb a könnytől, ízesebb a verejéktől.

A mi kenyerünk keserűbb az árvaságtól.

Árva nemzetnek csak önön karja a gyámol.

Szegény népnek csak önön karja adhat felemelkedést.

Mi nem sírunk, nem sopánkodunk, de teszünk mindenütt, de ahol ember kell a tett mezejére.

Szivünk tiszta, lelkünk becsületes, karunk acélos, ki állhat velünk szemben erősebben ? . . .

Szeptember a munka kezdete és a mi munkánk ebben az esztendőben is hagyományosan erős munka lesz.

És hagyományosan magyar munka lesz Isten segítségével.

Nem kell félni!

— Édesanyám jöjjön velem
A másik szobába.
A sötétben hátha ott van
A vasorrú bába!
Törpe is elbújhatott ott,
Vagy a kéményseprő,
Ördögfiú is akadhat,
Nem is egy, de kettő.

— Ejnye édes kicsi fiam
Tán csak nem vagy gyáva ?
Gyere, nézzük meg hát együtt
Van-e a szobába,
Akárcsak egy szunyogfiók ?
Lásd, senki sincs itten,
Azaz mégis, van Valaki,
Nem is kell ezt tanítani,
Tudod úgyis, hogy velünk van
Mindenütt az Isten!

Okos Peti kalandja

Irta: OLÁH ZSIGMOND gimn. III. b)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény kőmíves, aki valahol Erdélyben egy kis falucskában lakott tizenkét gyermekével. A szegény kőmívesnek bizony nemigen akadt munkája, mert a falu népe is szegény volt. Felesége két éve, hogy meghalt. A legidősebb fiú, Peti huszonegy éves volt, a legkisebbik három éves.

Mikor a telet valahogy kihúzták, a szegény kőmíves így szólt a legidősebb fiához:

— Na, édes fiam, most töltöd be a huszonegyedik évedet, ez úgy is szerencsés szám, menj szerencsét próbálni.

Peti vállára vette tarisznyáját, kezébe botját, s miután végigcsókolta testvéreit, útnak eredt. Ment hegyre föl, völgybe le, addig, míg egészen be nem sötétedett. Mivel a hegyek közt éjjel hideg van, Peti egy barlangba húzódott. Itt elfogyasztotta otthonról hozott kevés szalonnáját és kenyerét. — Már lefeküdni készült, mikor kivülről a fülét zaj csapta meg. Gyorsan egy sötét zugba bujt és erősen figyelt. Már egészen jól hallatszott a léptek zaja. A hold éppen akkor bujt ki a fellegek alól, így jól lehetett látni, hogy kik jönnek a barlangba. Ruhájukról ítélve hegyi betyárok lehettek és valami kifosztásról beszéltek. A betyárok Peti felé lépdeltek. Ő ahogy csak tudott, lelapult, az egyik majd, hogy rá nem lépett. Nagyot lélegzett Peti, mikor a léptek zaját elnyelte a sötét barlang. Első dolga volt a barlangból kimenni és erről a helyről a leggyorsabban távozni. Már nem mert egy barlangba se bemenni, hanem mendegélt tovább a hegyi ösvényen. Jó hosszú ideig mehetett már, mert kezdett pirkadni. — Alig tudott menni a nagy fáradságtól, mikor megpillantott egy csőszkunyhót. A mi Petink ebbe ment és itt elaludt. A nap már magasan járt, mikor felkelt és ismét kezébe vette a vándorbotját és elindult üres tarisznyával és korgó gyomorral.

Javában rótta az út porát, mikor egy őszszakállú öregember toppant eléje.

Az öregember megszólította Petit:

— Meg tennél nekem egy szívességet, fiam ?

— Mi volna az ? — kérdezte Peti.

— Menj fiam ezen az úton végig, míg egy nagy erdőt nem találsz. Ott látol egy nagy tölgyfát s mellette egy ösvényt. Addig menj ezen az ösvényen, míg egy kis házat nem látol. Itt van ez a gyűrű, fordítsd meg egyszer ujjadon, után járd körül a házat és mondjad, hogy kuty-kuruty. Aki ki fog jönni a házból, mutasd meg neki ezt a gyűrűt. — Ezzel odaadta Petinek a gyűrűjét.

Míg húzta fel az ujjára, addig az öregember eltünt, mintha földnyelte volna el. Peti nagy csodálkozások között útnak indult.

Minden úgy volt, ahogy az öreg mondta. Mikor már azt is kimondta, hogy kuty-kuruty, hirtelen kicsapódott az ajtó, hát Uram fia egy akkora kis ember, mint egy hároméves gyermek ugrott ki rajta. Olyan hosszú szakálla volt, hogy a földet érte. Petinek még a szája is nyitva maradt a nagy csodálkozástól. De eszébe jutott az öregember szava és megmutatta a gyűrűt. Ekkor a kis törpe — mert nem volt más — nagy hajlongások között betessékelte. Peti nagyon csodálkozott, hogy mi lelte ezt a furcsa emberkét. Egy nagy terembe vezette a kis törpe, bizonyosan csupa gyémánt lehetett a fala, mert majd megvakult a nagy fényességtől. Ez volt a trónterem, egy pici trónon ült a király. A törpe Petit a király elé vezette. A király így szólt Petihez:

— Hallottam, hogy nagyon szegények vagytok. Én segíteni akarok rajtatok, de csak egy feltétel alatt, ha megkeríted elveszett fülemilemadaramat.

Peti minden megigért. A törpe király jó ebéddel kínálta meg vendégét. Ő is adott egy gyűrűt Petinek és azt mondta, hogy ha valami baja lesz, fordítsa meg az ujján.

A mi Petink nem sokat tétovázott, hanem útnak eredt a fülemile megkeresésére. Az erdőben ment tovább, egyszer csak azt veszi észre, hogy kezd sötétedni.

Az nem lehet, gondolja Peti, hiszen ebéd után tüstént elindultam. Hát bizony itt nálunk öt óra lehetett, de ahova ment, örök sötétség van. Ez a sötét ország nem volt más, mint boszorkányország. De ő ezt nem tudta. Már olyan sötét lett mint a szurok, csak tapogatózva ment. Valami suhogó árny éppen az orra előtt repült el. Már tudta, hogy hol lehet, mert Peti okos fiú volt, sok könyvet kiolvasott. Más halandó, aki nem tudta volna, hogy milyen országba ért, haladéktalanul ledobta volna kabátját egy fa alá és azt gondolván, hogy este lett, lefeküdt volna. Peti mivel tudta, botorkálva indult kifelé. Hogy így megy, szeme hirtelen egy fényponton akadt meg. A fény irányába ment, hát Uram fia, mit látott ? Nem látott egyebet, mint egy nagy katlant és abba minden féle koponya, meg csont volt. Az egyik boszorkány nagyban kavarta őket. Bizonyosan valami varázs-szert akart csinálni belőle. Peti egy fa mögé húzódott és feszülten figyelt. Ahogy a vén boszorkányokat figyeli, hát látja, hogy ott van a falubelijök vén csorosznyája is, Erzsi kuruzsló. Éppen a törpekirály fülemiléjéről beszélgettek. A vén Erzsi boszorkány vitte a szót.

(Folyt köv.)

A LABDA

Elbeszélés. **Irta: Bartha József.**

A baromfiudvarban állt, mikor meg látta a labdát. A kútnál merte a vizet a vályuba és ahogy egy pillantást vetett a kastély parkjába, látta, hogy ott pereg a labda, a gyönyörű piros gumilabda. Gizike kisasszony dobálta fel magasra, ott úszott a levegőben picinyre törpülve, aztán mindig lejjebb szállt, már látszottak rajta a díszítések, a kék sávok és akkor nagy csattanással beleesett a kislány kezébe.

Janinak sohasem volt labdája, se ilyen, se másforma; egyszer ötéves korában akart csinálni egy rongylabdát, de még rongy se volt a háznál, s akkor, jól emlékszik, széttépte az egyetlen kis mellényét, amit csak télen viselt, s abból akart labdát csinálni, az anyja azonban észrevette s rettenetesen elverte.

Azután jött az iskola. A hatodik elemi után bekerült az urasághoz tehénpásztornak. Ekkor már nem volt ideje labdákról gondolkozni. Azon a napon azonban, hogy meglátta a Gizike új labdáját, ismét eszébe jutott minden: a rongylabda, a megverés.

Elkeseredetten csapta a vedret a vályuhoz. Persze, neki, a senki fiának sohasem volt játéka.

Legalább egy labdája lenne, mondta sokszor magában. A tehenek ledülnének kérőzni, ő pedig addig tanulna fejelni, földhöz vagdoshatná a labdát, vagy eldobná és a puli visszahozná neki.

Ezek jártak az eszében, miközben telemérte a vályut vízzel, aztán még egy pillantást vetett a park sétánya felé, de már akkor a labda Gizike kisasszonnyal együtt eltünt.

Hazament vacsorázni, vacsora közben még egy darabig gondolt a labdára, később azonban elfelejtette az egészet. De csak három napig. Jól emlékszik erre a harmadik napra. Csütörtök volt. István király ünnepe.

Még a felvidéken ilyenkor folyik a cséplés. Dohog, búg valahol a falu végén a cséplőgép. De a hegyek közt már csak zsongássá halkul a búgása.

A tehenek a völgyben legelésztek, ő a boljára támaszkodva unatkozott. És akkor fent a hegy sziklás részén megjelentek az uraságék. Ott volt a piros labda is a Gizike kisasszony kezében.

Köszönt az urnak, aztán bámulta a labdát. Micsoda nagy labda, gondolta, majdnem olyan mint a leventék füleslabdája, amivel a gyakorlórétjükön dobálóztak.

Már elmentek és eltünt a fegyvesbe, mikor rajtakapta magát azon, hogy a labda megszerzési módjáról gondolkozik.

— Nem lehet az a labda a tiéd — mondta a jobbik fele, — csak úrigyereknek való, neked lehet, nem is pattogna.

— Dehogyisnem — sugta valami — labda az és ha labda pattog az boldogboldogtalannak. Csak el kell valahogy csenni.

— Dehiszen, nem Csáky szalmája az, vigyáznak arra ugyancsak, a kisasszony is, meg a cselédek is.

— Ugyan, ne ijedezz — kiabáltak a rossz ördögök benne — te ott járkálsz folyton az udvarban, a parkba is könnyen bejuthatsz egy óvatlan pillanat és már nálad is a labda.

— De hogy csempészem ki ?!

— Az is valami ?! — vitatkozott magával — bedobod a szemetesládába, rá egy marék szemetet, szeméthordáskor a szemetesszekérre öntöd és nyugodtan kiviheted a házból.

— De hátha megnézik a szemetesládát ?! — védekezett a jobbik része.

— Dehogy nézik, azonban, ha így alattomba nem mersz, felléphetsz nyiltan is, ellopod Józsibátyádtól a mordályt és odaállsz a kisasszony elé, hogy: Adja ide a labdát, mert lelövöm. Ahogy Jack Terron tett a Filléres Regénytár huszonötödik füzetében, mikor elrabolta a milliomos pénzét.

A puli ugatott. Erre ocsúdott fel. Az egyik tehén a fák gallyait csipkedte, elkergette onnan, de azután újra belemerült a bolondosnál bolondosabb gondolatokba.

Ez így ment attól a naptól kezdve folyton labdát látott akármerre nézett. Kedden délben aztán . . .

Kezdjük csak elölről. Sonot keres a cserjében, hogy legyen egy kis gyümölcs az ebéd után. Megrázta a fát, aztán lehajolt a földre szedni.

És akkor a vér az arcába szökött,

Csóka mama munkában.

Ezt ujra jól megcsináltam! A kis „építészmérnök" öröme.

aztán egyet kiáltott. Mert alig, hogy le hajolt, a labdával találta magát szemben.

Egy virágot locsoló kislány mosolygott le róla barátságosan, mintha mondaná, vegyél csak fel.

Persze, reggel erre sétáltak az uraságék, itt van a fűben a nyoma annak, hogy leheverésztek. A kisasszony letette a labdát a somfa lövébe, aztán itthagyta.

Felemelte a labdát és annyira örült, hogy talán életében így sohase. Aztán kiyitte a tisztásra. Ott észrevette, hogy a kék festés sok helyen lepattogzott már és a virágot locsoló kislány kancsal szemű, a locsoló pedig hatszor akkora, mint a kislány. De azért boldog volt Jani.

Földhöz vagta a labdát és úgy találta, hogy nem pattog elég magasra. A parkban magasabbra ugrott. És valahogy nagyon kicsi. Rettenetes gyanu ébredt fel benne: Hátha ez nem az a labda, amit a parkban látott! Ott valahogy nagyobb volt, szebb volt, meg ruganyosabb.

Mar keserüen nézte a labdát, jobbról nézte, balról nézte és töprengett, hogy mit kezdjen vele. Fejelni is próbált, de a feje csakhamar megfájul.

Aztán arra gondolt, hogy öt boldoggá akarták tenni. Itthagyták neki ezt a rossz labdát, a kisasszony pedig odahaza játszik a széppel, a gyönyörüvel.

Ez a gondolat felbőszítette. Az ő szemét akarják megcsalni?! Hát csak azért se! Este majd haza hajtja a teheneket és visszaadja a labdát Gizikének, de követelni fogja az igazit.

És este odaállt a kislány elé. Amikor meglátta a labdát a kezében, nagy örömmel csapta össze a kezét.

— Meglelted? Jaj de jó. Egész nap nem tudtam labdázni.

Jani szégyenkezve hajtotta le a fejét. Lám, csakugyan nincs más labdája a kisasszonynak, milyen jó, hogy visszahozta neki.

Mikor kiért a kastélyból az útra, hálásan pillantott a karikásostorra.

— Ez az én játékom — mormogta — és nem is kell más.

Levette a válláról és hatalmasat csördített vele. A hegyoldal sokáig visszhangozta a csattanást.

— Ezt tegye meg a kisasszony azzal a gumipöfeteggel — mormolta elé-

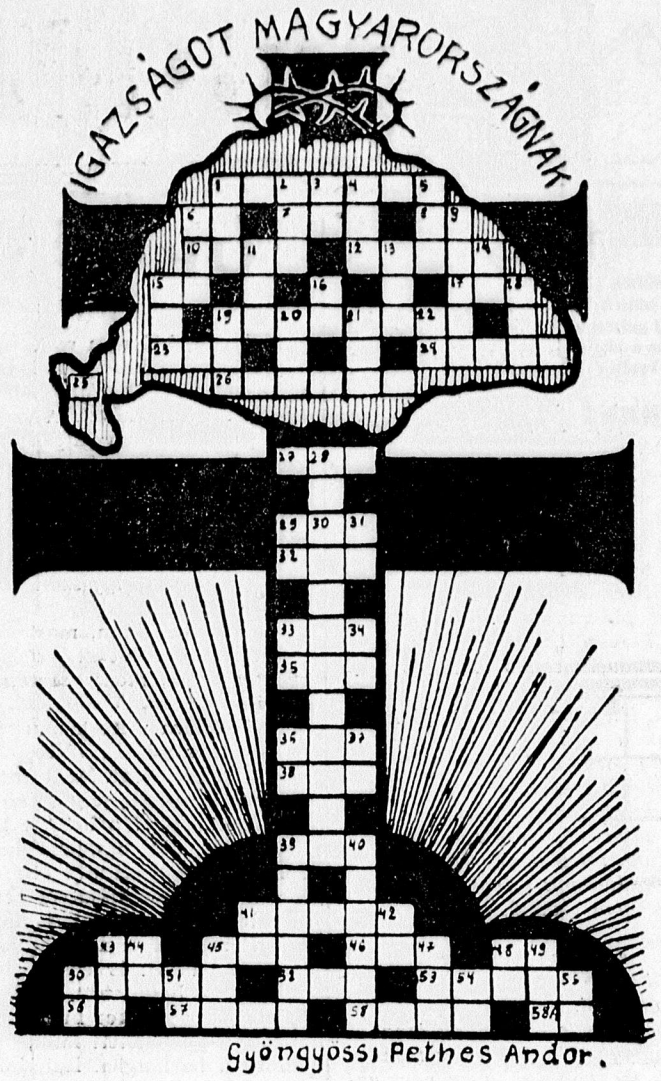

Tervezte: Gyöngyössi Pet hes Andor reálisk. tanuló.

VIGYÁZAT! Ebben a rejtvényben két olyan (legalább 5 betűs) szó található, melyek csak egy betüben különböznek egymástól. (Pl. málna—bálna) Ez a két szó küldendő be.

Vízszintes sorok:

1. Ősrégi mezopotámiai kultúrváros. 6. Bánat. 7. Üdvözl.ny. 8. Ott — németül. 10. Város a Maros mellett. Trianon óta a románoké. 12. Görög szó, a kellemes illat és a zamat megjelölésére. 15. Nagy orosz folyó. 17. Azonos mássalhangzók. 19. A tudományoknak művészetnek, vagy egyes ágainak művelésére szentelt intézmény. 23. Idegen Nevelő. 24. Humoros történet. 25. Bagamér közepe. 26. Híres olasz iró. 27. Kopasz. 29. Ilyen tag is van. 32. Női név. 33. Régi magyar szó. 35. Jugoszláviai város. 36. Felvidéki nép. 38. A Száva egyik mellékfolyója. 39. Kinában van. 41. Isten neve az iszlamhivőknél. 43. Az ezüst vegyjele (vissza) 45. Finn iró (1861—1921.). 46. Ddddd. 48. Váj. 50. Férfinév. 52. Hid betüi keverve. 53. Női név. 56. Középamerikai állam. 57. Ali . . . és a 40 rabló, az 1001 éjszaka egyik híres meséje. 58. Magyar folyó. 58a. Egyiptomi napisten.

Függőleges sorok:

1. Nemzet. 2. A Rába folyó régi neve. 3. Ilyen papir is van. 4. Bibliai név 5. Andor közepe. 6. Hüvelyesek családjába tartozó növény. 9. Vissza: Női név. 11. Bankban van. 13. Összedőlt vár. 14. Rangjelző. 15. Hét vezér egyike. Híres magyar költő monogramja. 18. Lommal említik. 19. Menyasszony. 20. Vonatkozó névmás. 21. Női név becézve. 22. Szamárhang. 28. Petőfi-költemény címe. 29. Betű fonétikusan. 31. Az olasz skála egyik hangja. 33. -ban, -ben — latinul. 34. Római pénz. 36. Te — franciául. 37. Francia birtokos névmás. 39. Régi kinzóeszköz. 40. Kikötő Marokkó déli részében. 41. Felkiáltó szócska. 42. Falusi megszólítás. 43 Exotikus állat. 44. Jószívű teszi. 45. Jegyben jár. 47. Kocsis Judit, Bagamér, 48. Ákosi Dalma névbetüi. 49. Bög. 50. Az ezüst vegyjele. 51. Mint a 15. vízszintes 54. Ismert rövidítés. 55. Francia birtokos névmás.

Pannika iskolába megy

Megint elmult egy szünidő
Itt van már az iskola,
Táblát fogott a kezébe
Baba helyett Pannika.
Kézen fogja a mamája
S úgy viszi az iskolába.
Mikor megláta az iskolát
S benne a fekete táblát
És a sok idegen lánykát,
Szegény kicsi Panni elsirja magát.
Tanító néni egy padba ülteti,
Honnan egy bölvas fej kívánesian nézi
Nézi Panni az új pajtást,
Megkérdi majd szépen, hogyan hivják.
Már beszélget a két kicsi lányka,
Barátságos lett az idegen iskola.

Oláh Zsigmond, ref. gimn. IIIb.

Imre bácsi postája

E heti könyvjutalmat Szabó János, Szodrai Ferenc és Ecsedy Béla kapták. Könyvjutalmukat átvehetik szerdán délután fél öt órakor a kiadóhivatalban.

Kedves jó Imre bácsi!

Itt küldöm ismét egy versemet, ha jónak tetszik látni, akkor tessék közölni. Ezután is jó munkatársa leszek Imre bácsinak. Tisztelettel: *Oláh Rózsika*, II. oszt.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

MINDENKI NYER! Akik az e rovatban megjelenő rejtvények megfejtését hétről hétre beküldik és 200 pontot gyűjtenek, 2-2 kötet könyvet kapnak. A lekészült rejtvények fölé ódaírtuk, hogy azok megfejtése hány pontot eredményez. Ebbe a pályázatba bármikor beléphet! Ha már egyszer elérte a 200 pontot, előről kezdheti a pontgyűjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtését, pontlevonás-nélkül, beküldheti a következő héten.

Rovatvezető:
Boross György

TUDNIVALÓK: Beadási határidő: péntek este 6 óra. A borítékra ráírandó! Rejtvény. A megfejtéseket lapunk levelesládájába kell bedobni. Vidékiek levelezőlapon is beküldhetik a megfejtésüket. Szelvény mellékelése kötelező! Szelvény nélküli pályázatok érvénytelenek. Hétfőn délután 3-5 óra között bárkinek felvilágosításokat ad e rovatvezető a szerkesztőségben. A megfejtéseket két hét multva hozzuk nyilvánosságra.

Ceruza, radír kéznél legyen: A fejtés akkor könnyen megyen!

Készítette: Kiss Rózsa, Miklós utca 46.

Megfejtése: 20 pont.

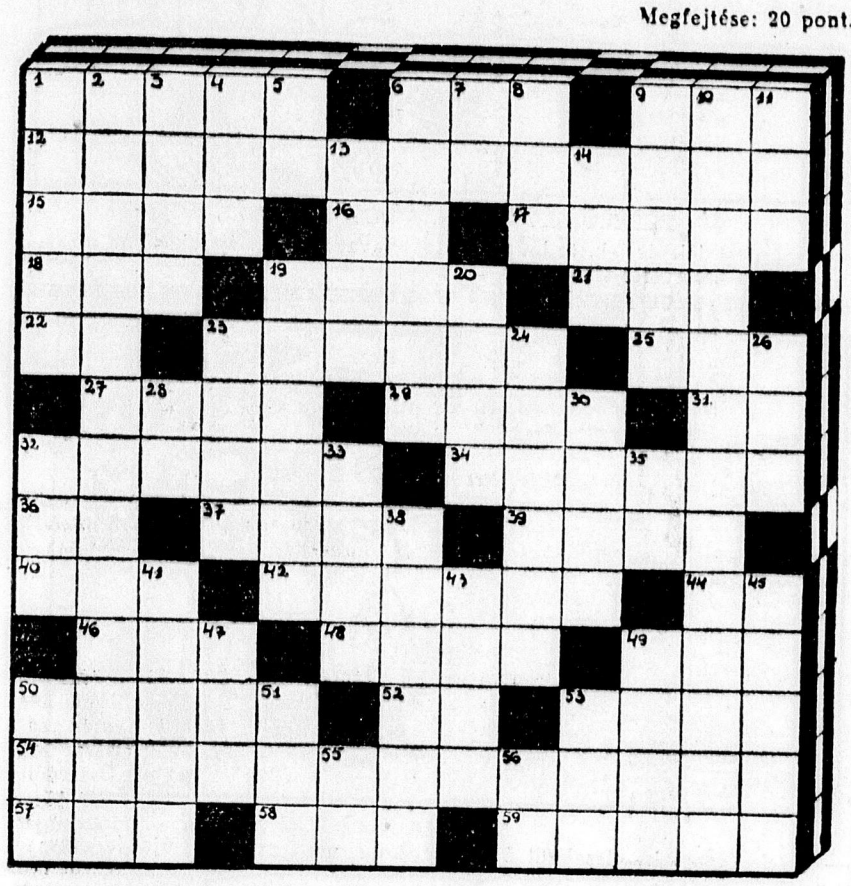

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Férfiak megszólítása.
6. A Nap igéje.
9. Becézett szülő.
12. Arany János balladája.
15. Bányabejárat.
16. Védelmez.
17. Négy — görögül.
18. A berlini állatkert neve.
19. Kerek szám.
21. Ranggal jár.
22. Arany — franciául.
23. Fut.
25. Liba.
27. Női név.
29. Hegytető.
31. Fonétikus betű.
32. Éjjel 12 órai.
34. Kaszálok.
36. Tantal vegyjele.
37. Gyöngysúly.
39. Iparos.
40. Kocsma része.
42. Lovagias.
44. Áááááá.
46. Após.
48. Fogkrém márka.
49. Trombitahang.
50. Hun király.
52. Nagy Péter.
53. Észak-európai nép.
54. Magyar író (1855—1927.).
57. Régi magyar szó.
58. Cigarettázik.
59. Pipereczikk márka.

Függőleges sorok:

1. Kereskedelmi alkalmazott.
2. Sportesemény.
3. Évben — latinul.
4. Járom.
5. Engem — latinul.
6. Derék.
7. Kellemetlen érzés.
8. Szemmel érzékel.
9. Nem is ettől!
10. »Zalán futása« egyik hőse.
11. Nagyhatalom.
13. Női név.
14. Tagadószó.
19. Kislányok hajában van.
20. Dalmáciai kikötőváros.
23. Töltény.
24. Az ősember egyik fegyvere volt.
26. Ddddddd.
28. Angol prepozíció.
30. A háború istene a rómaiaknál.
32. Ilyen csiga is van.
33. Elemi iskolai tantárgy.
35. Morse-szótag.
38. Alanyra vonatkozó.
41. Dalmű.
43. Fiú becenév.
45. Kap ige feltételes alakja.
47. Mint — németül.
49. Ilyen kagyló is van.
50. Békacsemete.
51. A hajnalpir görög istennője.
53. Latol — mássalhangzói.
55. Nagy Zoltán.
56. Tagadószócska.

Betürejtvények

Megfejtésük: 2—2 pont.

1.

NG OR

2.

G
G O

3.

ris ris ris ris ris ris T

4.

H
L

5.

S
B

6.

\+ ó ó ó ó ó ó

7.

\+ + L

8.

a a a a a a Omár —a

9.

BŐ
GR

10.

K K K K K K

11.

DUC DUC

12.

G DD

Csak ugy mondom, hogy . . .

. . . az 1937 augusztus 8-iki számunk rejtvényrovatában megjelent fejtörők helyes megfejtése a következő:

Borzasztó nehéz!
Akcidens munka
Giuseppe Verdi
Antinomykozis
A kabinetiroda.
Vajh' ki ő . . .? Hannibál.
Hol is olvastam csak? Endrődi Sándor: A celli bücsú.

Betürejtvények: 1. Veréb, 2. Mara, 3. Párna, 4. Élek, 5. Fürj. 6. Művel, 7. Visszaél, 8. Visszalép, 9. Egyesegyedül, 10. Adjutáns.

. . . a »Mindenki nyer!« című, — most folyó — pályázatunkon résztvevők pontállása 1937. augusztus 16-án a következő volt: *197 pontos:* Kozma Endréné; *196 pontos:* Nagy Katalin; *195 pontos:* Oláh Tibor; *180 pontos:* Biczó Gézáné; *179 pontos;* Füzessy Ferenc; *173 pontos:* Csatári-Szücs Magda; *164 pontos:* Szőke Emma; *159 pontos:* Selényi Zoltán: *151 pontos:* Szentmiklóssy József; *150 pontos:* Galgóczy Kató, ifj. Moldvai Béla; *149 pontos:* Ecsedy Béla; *148 pontos:* Schmak István: *145 pontos:* Papp Gréte és Balázs Zsigmond; *144 pontos:* Mender József, Pál Antal; *140 pontos:* Galvács Klára; *132 pontos:* dr Janka Dezső, Markovits Ilona; *129 pontos:* Kiss Ilona; *125 pontos:* Balogh Irén; *123 pontos:* Turi József; *121 pontos:* ifj. Malischek Dezső; *111 pontos:* Nyiri János; *107 pontos:* Lengyel Olga; *106 pontos:* Kovács L. Rózsa, Hajdúböszörmény; Kovács Irma, Pelyvás F. István; 98 pontos: Élek József, Völgyi Sándor, 95 pontos: Solymossy Etel, Szénássy Rózsi; 94 pontos: Weszprémy Kata; 93 pontos: Rother Jenő, özv. Virágos Imréné, Nádudvar; 88 pontos: Greskó Jolán; 83 pontos: nagy Erzsébet; 76 pontos: Dáry Ily; 74 pontos: dr Széky Ferenc; 66 pontos: Nemes Barna; 65 pontos: Gyöngyösi Pethes Andor; 63 pontos; Gavallér Piroska; 59 pontos: Ungváry Irén; 58 pontos: Taskó Lukács, Patonay József; 55 pontos Cs. Nagy Gyula: Pócsi Sándor; 54 pontos: Nagy Kálmán; 50 pontos: Vigh József; 45 pontos: Bakóczy Kálmán, Kondor Ervin; 43 pontos: Stern Imre; 39 pontos: ifj. Meszlényi Iván; 37 pontos: özv. Pethes Endréné, Végh László; 30 pontos: Varga Lajosné, 28 pontos: ifj. Kiss Lajos; 22 pontos: Szücs Ferenc; 20 pontos: Szoboszlay Aranka, Réday László, Pintér János, Szabó Juliánna, Boguár Magda, Fekete Anna, Csiky Ferenc.

. . . minden pályázó köteles 30 nap alatt, legalább egyszer, a megfejtéseket beküldeni. Amennyiben ezt elmulasztaná, úgy az eddig szerzett pontjait töröljük!

. . . kiki akkor léphet be a pályázók közé és akkor kezdheti meg a pontgyüjtést, amikor kedve tartja. Mindenki, aki 200 pontot elérte, 2—2 kötet szép könyvet kap jutalmul. Ha valaki például 207 pontot szerzett összesen, akkor hét pontot a javára irunk és ezzel ismét elölről kezdheti a pontgyüjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtéseket, beküldi a jövő héten, vagy amikor akarja, mivel pontjai számát álandóan nyilvántartjuk és minden második héten közöljük. — *Kérjük a fejléc alatti utasítások szigorú betartását!*

MINDENKI NYER!

8. SZÁMU SZELVÉNY

Név: .

Foglalkozás:

Pontos cím:

LUDAS MATYI

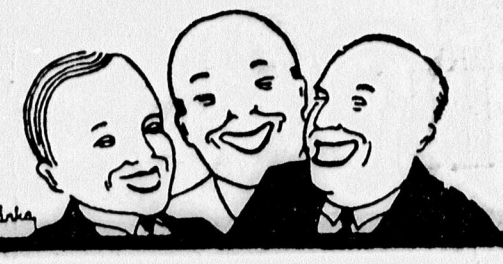

BUGYI SÁNDOR

Tuvaros levele Szazbokáju Tót Istvan nevezetü cimborajaho Amerikaba

Erőt, egísíget kívánok, ütötte-i mán kendet az istennyila, komám? Mer engem ütött. Ugy vót a, hogy az Apafaja erdő mellett bandukoltam a lúval, oszt eccer csak egy disztó nagy felleg toszult felfelé az égen. Nagyon furcsa felleg vót a, mer csak úgy gomolygott, oszt a hasa alatt csüngoje vót, olyanforma mint egy gyapjas zsák, oszt ez a csüngője valósággal jobbra, balra lötyögött. Eccer csak levet eresztett a felleg, oszt úgy öntötte a vizet a nyakam közé, hogy még a korcban is lucskos lett a gunyám. De még ez eddig semmi se lett vóna, hanem a vót valami, hogy eccer csak recsegni, ropogni kezdett a felleg, oszt egy nagy hosszú kacskaringós villám cikázott ki belőle, akki ollyan hosszú vót, hogy elirt vóna innen a Csicsigótul a Ruca kocsmáig. De nem a Rucába igyekezett, hanem az én fejem búbjára, oszt úgy ütött búbon, hogy mindgyárt meghóttam. Ahogy meghóttam, tüstint a mennyországba jutottam, akkit sohase hittem vóna. Na, mondok, ez disztó szerencse. Körülníztem oszt mingyárt, hogy van-i a mennyországba kocsma. Mer a villág ígetíse miatt úgy szikkattam, mint a sütőkemencébe a kenyír. Ábrahámot mingyárt megpillantottam a nagy szakállával, oszt elkesztem Lázárt keresni a keblin. De ahogy kerestem, úgy ütött nyakon a felesígem, hogy majd legördültem a vacokrúl. Aszongya: mit csiklandozom én űtet!

Na, egye meg a kutya, így hát csak álom vót az egísz.

De a szomjúságom igazi vót, mer mikor felíbresztett az asszony avval a nyaklevessel még a nyelvemet is kiötöttem a szomjúság miatt. Akkire való nízve előkerestem a kulacsot, oszt megvallattam, hogy maratt-i benne az este. Maratt. Na, a bajuszom alá kaptam a száját, a fenekit meg a pallás felé fordítottam. De csak tizenhárom nyelís vót benne.

— Anyyok, e szerencsítlen szám, magyarázom az asszonynak a kortyok numeráját, megyek a tizennegyedik után.

— Hova az apja lelkibe menne mán kend, aszongya a nyő.

Fogtam magam, elmentem a Ruca kocsmába. Sok szíp vendiget találtam az asztalok körül. Ott volt a többi közt Fürú Szabó, Zabolás Bökfi, Téfeles Tót Miska, Rucás Patai meg a Meszeslábú Tót komám.

Közzéjük ögyelettem, oszt én is dűteni akartam velük együtt az ország dógát meg a csillagos ég mineműsígit, de eccer csak azon vettem maga észre, hogy a szurokfejű Mezei meg engem dűt, még pedig székestűl.

Oszt amikor ezír kérdőre vontam, le tagatta. — Aszonta, hogy ű hozzá se nyult a székemhe, se a testemhe. Hanem, aszongya, egy olyan nagy üstökös kóborog most a égen, akki maga szopta az anyját, meglehet, hogy máa ezt a mi öreg födünket is súrojja, aszongya,. Ha egyebivel nem, hát a farkával, aszongya. Nem lehetetlen, löki tovább a szót, hogy csakugyan bedugta a farkát itt az ablakon, oszt azzal düli, borogattya a székeket. — Gyere mennyünk ki az udvarra, aszongya, osz nízegessük odaki a csillagokat, hátha ráakadnánk erre az üstökösre. Na, kimentünk. Láttuk is a Göncölszekír két hátulsó kereke köszt egy furcsa nagy bolond égi fuharost, akki úgy babrált ott, mintha ki akarná lopni a lőcsöt a Göncölszekérbül.

Én ebbe nem nyugottam bele hanem indultam hazafelé. Mer mondok, aszt irták az ujságok, hogy ma, augusztus hetedikén nemesak az üstököst láthatjuk meg szabad szemmel, hanem a kisirtettlyit is, akki nem lesz egyébb, mint ecesomó hullócsillag. Alig gondolom esztet el és nízek az égre, hogy na, hull-i hát mán, hát uramfija, ordítva obszerválom, hogy nemcsak az égbül, hanem az én szemebül is ezer meg ezer szikrázó csillag ugrál kifelé. Látta esztet Mezei is, de ű aszongya, hogy nem egíszen úgy van a dolog, ahogy én elgondolom, hanem úgy aszongya, hogy én ríszemrül hiába integettem a telefonos oszlopnak, hogy térjik ki elő lem, ebbiz nem tért ki, én oszt mírgembe nekimementem, belevertem a homlokomat és ezír ugrált vóna ki a sok fene szikrázó csillag a szemembül. Na, illyeneket magyaráz Mezei. De én nem hiszek neki. Ipp azír irja meg kend, hogy hát odaátal a nagy pocsolyán túl mit lattak kentek. Obszerválták-i az üstököst, meg a hulló csillagokat. Irja meg kend azt is, hogy Amerikát nem lapította-i palacsintává az üstökös. Mer, ha igen, akkor én tán ne is irjak több levelet kendnek? Nem igaz?

Még minket nem ütött agyon, egye meg a fene. Ma estére várjuk. Még ezt majd megírom, mer hátha mink is ki tudunk itt plslogni a palacsintábul, kend meg odaát teszi meg esztet a viccet.

Máskülönben vagyok itt hejjbe
Debrecenbe, 1937. águsztus 7.

Ríszemrül Bugyi Sándor, kend hűséges régi cimborája.

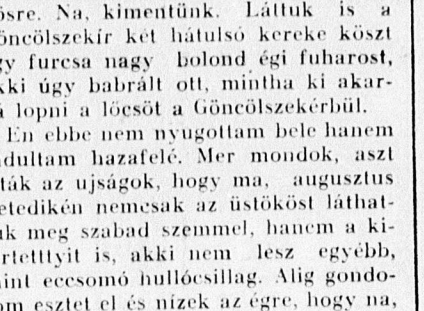

KÖLTÖZKÖDÉSKOR

— Asszonyom, döntsön már végre, hova tegyem ezt a pamlagot, mert rögtön én döntöm valakire . . .

BABONA

— Mi az, te pénteken nősültél? Hát nem vagy babonás?

— Csak azóta vagyok . . .

FELELŐSSÉGREVONÁS BETÖRŐÉKNÉL

— No, most leleplezlek, te hazug! Hol csavarogtál az éjszaka? Az ujságban egyetlen betörésről sincs szó!

STRANDON

— A feleségemnek elszakadt a fürdőtrikója, most gyorsan újat köt magának.

CSEKÉLYSÉG

— Mari, micsoda lármát csinál már megint?

— Hát lehet eltörni egy negyvennyolc darabból álló porcellánkészletet csendesen?

SZEGÉNY FIÚ

— Szegény fiacskám, eltévedtél és még csak a nevedet se tudod?

— Nem.

— Hát hogy szólít téged a papád?

— »Te hülye!«

Jó család.

— Édesem — szólt a betöröhöz a felesége — ha ma éjjel haza jössz, halkabban gyere.

— Miért, tegnap fölkeltettelek?

— Engem nem, de a mamát. Nem akarom, — hogy mikor a papát megy meglátogatni a fogházba, azt mesélje, hogy ügyetlen emberhez mentem feleségül.

Ez is egy szempont.

— Mi a kedvenc sportja?

— Az ökölvívás.

— Ön talán szintén bokszoló?

— Nem kérem, én fogorvos vagyok.

APRÓSÁGOK A NAGYVILÁGBÓL

A legtöbb autó az Északamerikai Egyesült Államokban készül. Ott gyártják a világ autóinak hetvenhét százalékát. Azután Anglia következik nyolc százalékkal, Németország öt százalékkal, Franciaország és Kanada három-három százalékkal.

Mexikóban az állami sorsjáték teljes jövedelmét kórházak, árvaházak és szegényházak építésére fordítják.

A férfi szíve 270—350 grammot nyom, a női szív 220—300 grammot.

A vidéken élő emberek élettartama átlag öt évvel hosszabb mint a városi lakosoké.

A Debreczen rádióműsora

augusztus 22-től augusztus 28-ig

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 22.

Budapest I.

9.30: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a Szt. Domokos-rendi plébánia templomból. A szentbeszédet mise előtt P. Hajnal András dr. O. Pr. teológiai tanár mondja.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Utána kb.
13.20: Megemlékezés a Nemzeti Színház megnyitásának 100. évfordulóján.
14: Hanglemezek.
15: „Tanácsok a szőlő és a bor értékesítésére. Kovács Miklós m. kir. szőlő és borászati felügyelő előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.50: Bodrics Béla és cikányzenekara muzsikál. Közreműködik Dostly Ignác (tárogató).
16.50: „Milyen volt a régi Nemzeti Színház?" Rexa Dezső előadása. (Közmüvelődési előadássorozat.)
17.20: Az Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla.
18.30: „Álom a fákról." Földi Mihály elbeszélése.
19: A rádió szalonzenekarának műsora. Vezényel Bertha István.
20: Sporteredmények.
20.10: „Fenn az ernyő, nincsen kas." Vígjáték három felvonásban. Irta Szigligeti Ede. Rendező Gyarmathy Sándor.
Utána kb.
21.30: Hírek, sporteredmények.
22: Commensoli Mária zongorázik.
22.30: Közvetítés a Hungária szállóból. Magyari Imre és cigányzenekara muzsikál.
23.15: Közvetítés a Dunakorzó kávéházból. Angyal Árpád jazzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

11.15: Bohrandt Lajos és Weidinger Ede szalonzenekara.
15: Hanglemezek.
19: „A stockholmi sakkolimpiász." Abonyi István dr. előadása. (Felolvasás.)
19.30: „Az első pesti festőiskola." — Genthon István dr. előadása.
20.10: Kovács Miklós énekel zongorakísérettel.
20.45: Hírek, lóversenyeredmények.
21.05: „Tánclemezujdonságok."

Rövidhullámu adó

a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilocikluson.

15—16 óráig: „Templomszentelés." Nyitány. Előadja a Budapesti Koncert Szalonzenekar. — Angolnyelvű előadás az Eucharisztikus kongresszusról. Elmondja dr. P. Bangha Béla. — „Egek ékessége." Egyházi népének a Jézus Szive templomból. — Angolnyelvű hírszolgálat. — A József nádor 2. honvédkyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. — „Tulipántos láda." — Mit üzen a rádió. — Magyar Hiszekegy.

A HAT 4 hívójeles adóállomáson vasárnapról hétfőre virradó éjjel 1—2 óráig a részletes műsor azonos a HAS 3 hívójeles adó délutáni műsorával.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 23.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Érdekes ujsághírek a mult század elejéről." (Felolvasás.)
10.45: „Tíz város — egy városban: Newyork." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Szalonötös.
Közben kb.
12.30: Hírek.
Közben kb.
13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.40: Szücs László énekel zongorakísérettel.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, élelmiszerárak, piaci árak.
16.15: „Hol vannak nappal a csillagok." Sztrókay Kálmán előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés hírek.
17: Mara Vaszileva énekel zongorakísérettel.
17.30: „Uj irányok a Balkán politikájában." Csiszár Béla előadása.
18: Lendvai Jóska és cigányzenekara muzsikál.
19.05: „Mit értünk fegyverkezési világkonjunktura alatt?" Varga István dr egyetemi magántanár előadása.
19.30: „Ahol az árnyék körbe jár." Katona László előadása (hanglemezekkel).
20.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
Szünetben kb.
21: Hírek.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Közvetítés a margitszigeti kaszinóból. Berend Endre és Adler Oszkár jazzenekara játszik.
23: Hírek német nyelven.
23.05: Hanglemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

19.05: Zenélődoboz.
20.15: 1. „Magányos férfi az úton." 2. „Pirosszemü papagáj." Sásdi Sándor elbeszélései.
20.45: Hírek.
21.10: Hanglemezek.

KEDD, AUGUSZTUS 24.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Széchenyi csónakdájától a hétvégi kirándulásig." Irta Hárs László (Felolvasás).
10.45: „Hírek az őszi divatról." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Hanglemezek.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádiószalonzenekarának műsora.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „A központi háztartás." Simon Blanka előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés hírek,
17: „Séta a bűnjelek közt." Sellye Ferenc dr előadása a Bűnügyi Muzeumról.
17.30: Lakatos Töni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál.
18.15: „Nyár a falun." Szirmay Sándorné (Mouche) elbeszélése.
18.45: A „Rózsalovag" ismertetése.
19: A salzburgi ünnepi játékok keretében a „Rózsalovag" c. opera közvetítése. Dalmü három felvonásban. Szövegét irta Hofmannsthal Hugó. Zenéjét szerezte Strauss Richárd. Vezényel Hans Knappertsbusch. — Közremüködik a Bécsi Filharmóniai Társaság.
Az I. felv. után kb.
20.10: Hírek.
A II. felv. után kb.
21.20: Hírek.
Az előadás után kb.
22.45: Időjárásjelentés.
22.50: Közvetítés a Dunapalota szállóból. Jávor Sándor jazzenekara játszik.
23.30: Közvetítés az Ostende kávéházból. Parádi Jóska és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

17: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál.
18.15: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19: „Gépkocsin Ankarába." — Iovag Fehrentleil Tibor útleirása.
19.25: Hanglemezek.
20.35: Hírek.
21: Közvetítés a Gundel-étteremből. Rácz Zsiga és cigányzenekara muzsikál.

SZERDA, AUGUSZTUS 25.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Hogyan válasszuk ki a családi ház telkét?" Irta Castelli Kont. (Felolvasás.)
10.45: „A legmüveltebb majom." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Herz Lily zongorázik.
12.40: Hírek.
13: Farkas Béla és cigányzenekara.
Közben kb.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Wesselényi." Gáspárné Dávid Margit előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hanglemezek. (Híres indulók és keringők.)
17.35: „A nemzeti nyomtatvány kiállítás." Bródy László előadása.
18: Penninger Antal énekel zongorakísérettel.
18.30: „A jó arckép." Farkas Zoltán előadása.
19: A rádió szalonzenekarának műsora.
19.30: Lászlóffy Margit és Stefániai Imre Liszt-müveket adnak elő kétzongorán.
20.15: „Vihar Páris felett." Hangdráma három részben. Dumas „Le Chevalier de Maison Rouge" regénye nyomán irta K. Halász Gyula és Kristóf Károly. Rendező Csanády György.
Utána kb.
21.35: Hírek, időjárásjelentés.
22: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Koscaku Yamada.
23.15: Hírek francia és olasz nyelven.
23.25: Közvetítés a Hangli kioszkból. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.20: A rádió szalonzenekarának műsora.
19: 1. „Gül Baba rózsája." 2. „Ahol megáll a férfiész." Csermely Gyula elbeszélései.
19.30: „Rötszakálu Frigyes lovagi udvara." Léderer Emma dr. előadása.
20.15: Hochstrasser Karola énekel zongorakisérettel.
20.50: Hírek.
21.05: Hanglemezek.

Rövidhullámu adó

a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9125 kilocikluson.

1—2 óráig: Mi ujság az óhazában? — „Toldi Miklós-induló. Előadja a Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. — „Magyar Misi." (Arany János verse.) Elmondja Rajnay Gábor. — Kodály müveiből zongorázik Schwalb Miklós. — „Magyar katonaköltő." Haraszthy Lajos előadása Zrinyi Miklósról. — „Tulipántos láda." a) Hortobágyi képek. b) Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál. — Magyarország a nagyvilágban. — Himnusz.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 26.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Mária, II. Lajos király hitvese." Irta dr. Eörey Julia. (Felolvasás.)
10.45: „A kultura kezdetei." Irta Hamvas József. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor.
Közben kb.
12.30: Hírek.
Közben kb.
13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.40: Ney Tibor hegedül zongorakisérettel.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „A háztartásról." Vizvári Mariska előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Az eucharisztia a zene történetében." Harmat Artur előadása.
17.20: Közvetítés a margitszigeti Palatinus szállóból. Bohrandt Lajos és Weidinger Ede szalonzenekarának műsora.
17.45: „Miért hallgat az angol." Szerb csevegése.
18.15: A berlini állami Zeneművészeti Főiskola énekkara. Vezényel Kurt Thomas.
19: „A füveskönyvektől a növényszociológiáig." Berei Soó Rezső dr. egy. tanár előadása.
19.30: „Nagy emberek kedves nótái." (Kossuth Lajos, Jókai Mór, Tisza Kálmán, Arany János, Rudolf trónörökös, Erzsébet királyné, Tisza István, Mikszáth Kálmán.) Kilián Zoltán előadása. A dalokat énekli Cselényi József, kiséri Magyari Imre és cigányzenekara.
20.40: Hírek.
21.10: Hanglemezek.
22: Időjárásjelentés

22.05: A rádió szalonzenekarának műsora.
23.15: Közvetítés az Angol-parki Kutassy-étterem terraszáról. José Heilig és jazzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

17.50: Közvetítés a margitszigeti Palatinus szállóból. Bohrandt Lajos és Weidinger Ede jazzenekara játszik.
18.30: „A magyar pásztorkultura." Dr. Gunda Béla dr. néprajzi előadása.
19: Hanglemezek.
20.05: „Istenek kertje." Irta Supka Ferenc. (Felolvasás.)
20.35: Ügetőversenyeredmények.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 27.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10.20: „Időszerű szemle." (Felolvasás.)
10.45: „Nyári betegségek." Irta Menyhárd Irén dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Eugén Stepat és balalajkazenekara.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Hogyan született meg a Don Quijote." Dr. Wehner József előadása. (Felolvasás.)
Utána: Ifjusági közlemények. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A gyermek és a bor." Zemplényi Imre dr. előadása.
17.30: Baranyi Lili zongorázik.
18: »Szemere Bertalan.« Sárközy Gy. előadása, a 125. születési évforduló alkalmából.
18.30: Közvetítés a Városmajorból. A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. Vezényel Bor Dezső. Közreműködik Marjay Erzsébet (ének).
Szünetben kb.
19.15: Sportközlemények.
20: Ascher Oszkár magyar írók műveiből ad elő.
20.35: Közvetítés a Debrecen étteremből. Vidák József és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb.
21: A rádió külügyi negyedórája.
21.50: Hírek, időjárásjelentés.
22.15: Beethoven: III. szimfónia. — (Hanglemez.)
23.05: Hírek angol nyelven.
23.10: A rádió szalonzenekarának műsora.
0.05: Hírek, külföldi magyarok számára.

Budapest II.

17.30: Hanglemezek.
18.35: Kis elbeszélések. Irta Révész Béla. (Felolvasás.)
19.30: „Lakodalmi szokások a XVII. században." Szenthe Dezső előadása.
20: Tánclemezuidonságok.
20.40: Hírek.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 28.

Budapest I.

6.45: Torna
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: Bartóky József elbeszéléseiből: „Galambosék éjszakája." (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" A Szépművészeti Muzeum Szinyei-Merse Pál gyüjteményét ismerteti Balás-Piri László. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllössy Ferenc.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „A varázspálcika." Csite Károly meséje.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Arany a magyar föld mélyében." Közvetítés a recski bányából és előkészítő üzeméből. Beszélő Budinszky Sándor.
17.35: A rádió szalonzenekarának műsora.
18.25: „Az én városom." Farkas Jenő csevegése.
19: Csóka Feri és cigányzenekara muzsikál.
20: „Egyfelvonásosok tarkaestje." Rendező Bánóczy Dezső dr. Zongorán kísér Polgár Tibor.
Utána kb.
22: Hírek, időjárásjelentés.
22.25: Közvetítés a margitszigeti Piccadilly étteremből. Vécsey Ernő jazz zenekara játszik, Horváth Ernő Énekel.
23.10: Hanglemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

17: A rádió szalonzenekarának műsora.
18: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.30: „A szikratávirótól a studióig." Koch Jenő előadása.
20: Hanglemezek.

Rövidhullámu adó

a HAT 4 hívójeles adón, 32,88 méteres hullámhosszon, 9125 kilociklusou.

24—1 óráig: „Magyar visszhang" induló. — Mi ujság az óhazában? — C-moll zongora-ötös. — „Kreingó-parafrázis. — „Tulipántos láda." a) „Oláhfalvi történetek." Sala Domokos magánjelenete. b) „Magyar nóták." Énekli Kubányi György, kiséri Horváth Gyula és cigányzenekara. — „A miskolci hét." Szentgyörgyi Elvira előadása. — Magyarország a nagyvilágban. — Szózat.

Külföldi müsor

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 22.

Beokrad: 18.00 Népdalok. 19.00 Lemezek. 19.50 Nagy rádiózenekar. 21.00 Slaics-Sziojanovics Náda énekel. 21.40 Tánclemezek. 22.15 Vendéglői zene. 23.00 Tánczene.
Berlin: 19.30: Lantdalok. 20.00 Rádió ének- és zenekar. 23.00 Tánczene.
Droitwich: 18.45: Tangózenekar. 19.30: Kétzongorás játék. 21.35 Szállodai zene.
Kassa-Kosice: 18.00 Műsor dalokkal. 18.30 Lemezek. 18.55 Lemezek. 19.05 Fúvószenekar. 19.55 Hangjáték.
Köln: 20.00 Indulók és keringők. 21.00 Gaden-zenekar. Könnyü és tánczene. 22.40 Tánczene.
Leipzig: 18.20 Dalos, zenés képeskönyv. 22.30 Tánczlemezek. 23.00 Zenekari hangverseny.
London Regional: 21.05 Katonazene. 21.45 Dorfmann Anna zongorázik.
Stockholm: 19.30 Rádiózenekar 20.30 Hangjáték. 22.00 Bizet: Carmen, opera.
Ttuttgart: 19.30 Szülőföldi est. 20.00 Szerenádok. 21.00 Tánclemezeke. 23.00 Tánczene.
Wien: 11.45 Mozart: C-moll zongora és zenekari verseny. Bruckner: I. szimfónia. 13.00 Könnyü zene. 15.40 Kamarazene. 16.45 Könnyü- és tánczene. 18.00 Zenés műhelyi óra. 19.30 Suppé: Bo caccio, operett. 21.45 A mult hét művészlemezei. 22.30 Kolberg hegedü- és Rupp zongoraművész. 23.20 Tánclemezek.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 23.

Begorad: 18.30 Négyes. 20.00 Donletti: Don Pasquale, opera lemezeken. 22.15 Rádiózenekar.
Berlin: 19.15: Zongoranégyes. 20.10 Nagy rádiózenekar. 21.00 Bund-zenekar. 22.30 Könnyü és tánczene.
Breslau: 19.00 Vidám dalos, zenés illemtan. 21.15 Vidám egybeállitás a takácsokról. 22.30 Könnyü és tánczene.
Droitwich: 19.00 Tarka est. 20.00 Baritondalok. 20.40 Dalos, zenés játék 22.15 Rádiózenekar.
Leipzig: 19.00 Játék néphankszereken. 20.10 Cornelius: A bagdadi borbély. 22.30 Könnyü- és tánczene.
London Regional: 20.00 Yorike-zenekar. 20.25 Wagner-est. 21.35 Mozi-orgona. 22.30 Könnyü zene dalokkal. 23.40 Bax: Oboa-ötös.
Milanó: 21.00 Könnyü zene. 22.10 Rádiózenekar. Dalegyveleg. 23.15 Tánc zene.
Stockholm: 20.00 Katonazene. 21.15 Tánczene. 22.00 Zongoraötös.
Suttgart: 19.00 Dalos, zenés vidám est. 21.15 Rachaminov zongora és zenekari versenye. 22.30 Könnyü- és tánc zene. 24.00 Dalosünnep.
Wien: 12.20 Könnyü zene. 14.00 Művészlemezek. 16.00 Hirek. Filmlemezek. 17.00 Debussy 75. születésnapján. 17.30 Öt baritondal. 17.45 Friedmann Róbert zongorázik. 19.25 Labia szoprán. 20.00 Ismert dallamok. 20.20 Régi salzburgi játék Andreas zenéjével. — 21.05 Mozart-est. 23.15 Tánclemezek.

KEDD, AUGUSZTUS 24.

Beograd: 18.20 Starkowski Jozefin énekel. 18.50 Népdalok. 20.00 Szimfónikus lemezek. 22.15 Népdalok. 22.45 Lemezek.
Berlin: 19.15 Könnyü lemezek. 20.10 A repülőcsapatok zenekara. 21.00 Filharmónikusok. 22.30 Könnyü tánczene.
Breslau: 19.00 Nagy rádiózenekar, Pitzinger alttal. 21.10 Zenés, dalos hangképek. 22.30 Könnyü és tánczene.
Doitwich: 19.15 Enfield-zenekar basszusénekkel. 20.15 Promenade-hangverseny Perkin zongoraművésznővel. 22.20 Szalonötös. 23.00 Tánczene. 23.30 Tánclemezek.
London Regional: 20.00 Dalos zenés játék. 21.50 Merrick zongoraművész. 22.20 Tánczene. 23.40 Schubert-dallemezek.
München: 19.00 Operalemezek. 20.10 Helyszini közvetítés. 22.20 Franck-zenekar.
Stockholm: 19.30 Kabaré 20.25 A Rózsalovag második felvonása. 22.00 Szórakoztató zene.
Suttgart: 19.00 Lemezek. 20.45 Vidám táborélet. 21.15 Zongora- oboa- és mélyhegedühármas. 22.40 Könnyü- és tánczene. 24.00 Zongoraszonáta.
Wien: 12.00 Szórakoztató zene. 13.10 Szimfónikus hangverseny. 14.00 Petry zongoraművész. 16.00 Szórakoztató zene. 17.30 Cocea György csellózik. 19.05 Strauss R.: A rózsalovag opera közvetítése. 22.55 Könnyü és tánclemezek.

SZERDA, AUGUSZTUS 25.

Beograd: 18.20 Lemezek. 20.00 Rádiózenekar. 22.15 Lemezek.
Berlin: 19.15 Tarka lemezek. 20.10 Citeranégyes, harmonikakettős. 21.00 Bund-zenekar. 22.30 Könnyü és tánczene.
Breslau: 19.00 Német vidékek népzenéje 20.10 Vidám hangképek. 21.30 Szórakoztató és tánczene.
Deutschlandsender: 19.00 Rádiózenekar, énekötös, szoprán- és tenorszólók. 21.15 Rádió ének- és zenekar. 22.30 Fuvolahármas. 23.00 Könnyü- és tánczene.
Droitwich: 19.00 Rádiózenekar 20.00 Tarka est. 20.55 Dalos, zenés egybeállitás. 22.00 Hangverseny. 23.00 Tánczene.
Wien: 12.00 Szórakoztató lemezek. 13.10 Szórakoztató zene. 14.00 Ponselle szoprán. 16.00 A salzburgi karnagyok lemezei. 17.10 Tautsche bariton. 17.35 Weber: As-dur zongoraszonáta. 19.25 Hanglemezene csevegés a tengerről. 23.00 Jazzlemezek.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 26.

Beograd: 18.20 Dalok. 18.50 Lemezek. 20.00 Popov Borisz és a rádiózenekar. 21.00 Kerbler Szilva dalestje. 21.30 Népdalok. 22.15 Vendéglői zene. 22.35 Tánclemezek.
Berlin: 19.15 Vonósnégyes 20.10 Dalos, zenés est. 22.30 Országos zenekar.
Deutschlandsender: 19.00 Keringők és indulók. 21.15 Klarinéthármas. 22.30 Tánczene. 23.30 Tánclemezek.
Droitwich: 19.15 Katonazene. 20.00 Promenade-hangverseny, Telmányi hegedümüvésszel. 21.25 Könnyü orgonajáték. 22.00 Zenés játék. 23.00 Tánczene. 23.30 Tánclemezek.
Kassa-Kosice: 17.40 Magyar müsor. 19.10 Danyi Pali és cigányzenekara. 20.50 Szaxofónszóló.
Leipzig: 19.00 Bécsi gitárkamarazenehármas. 20.10 Egervidéki zeneszerzők müvei. 22.30 Szórakoztató zenekari hangverseny.
WIEN: 12.00 Szórakoztató zene. 13.45 Völker tenor. 16.00 Hirek, Népdallemezek. 17.45 Engel Kurt zongorázik. 19.25 Munkautáni dalos, zenés trefás est. 22.20 Tánczene.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 27.

Beograd: 18.00 Népdalok. 18.45 Hauser András hegedül. 20.00 Bugarinovics Melánia énekel. 20.30 Mokranjac János csellózik. 22.15 Rádiózenekar.
Breslau: 19.00 Schreiberhaus fürdő zenekara. 21.45 Tarka képek. 23.00 Dalos, zenés est.
Deutschlandsender: 18.30 Beethoven apróságok. 20.10 Rádiózenekar. 22.15 Tarka est. 22.30 Könnyü és tánczene.
Dreitwich: 19.30 Közvetítés Amerikából. 22.20 Francia szórakoztató zene. 23.00 Tánczene. 23.30 Tánclemezek.
Hamburg: 19.00 Hires kerinkök. 20.10 Tarka est uj lemezekkel. 21.00 Dalmüvek nyitányai. 22.30 Szimfónikus zenekar.
Wien: 12.15: Operalemezek. 13.10 Szórakoztató lemezek. 14.00 Lemezek. 17.30 Temnitschka zeneszerző. 19.25 Bárzene. 20.40 Színjáték. 22.40 Hires énekesek lemezei. 23.00 Hires énekesek lemezei.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 28.

Beograd: Holotkov Pál énekel. 19.00 Lemezek. 20.00 Rádiózenekar. 21.30 Népdalok. 22.15 Vendéglői zene. 23.00 Tánclemezek.
Berlin: 19.15 Szoprán-, szaxofón-, harmónika-, gitár- és kétzongorás verseny. 20.10 Millöcker: Gasparone, operett. 22.30 Tánczene.
Breslau: 19.00 Rádiózenekar Müller szopránnal, Wolf tenorral. 21.30 Rádiózenekar Noack zongoraművésszel. 23.00 Tánczeneest.
Droitwich: 18.45 Tánczene. 20.00 Pmomenade-hangverseny. 22.10 Raymond-zenekar. 23.00 Tánczene.
London Regional: 20.15 Dalos, zenés tarka est. 21.15 Esték Cheddarban. 21.40 Rádióénekkar orgonával. 22.30 Hall-tánczenekar.
Milano: 19.00 Vegyes zene. 21.00 Egyfelvonásos. 21.30 Szimfónikus hangverseny a Massenzio-bazilikából. Mascagni vezényletével.
Wien: 12.00 Könnyü zene. 13.10 Don Quijote, lemezek. 14.00 Lemezek. 15.15 A heimburgi dalegylet hangversenye. 16.25 Vegyes lemezek. 19.30 Rádiózenekar. 20.20 Vidám egybeállitás. 21.40 Svéd Sándor bariton éneke. 22.20 Szimfónikusok. 23.20 Lemezek.

4500 kilométert tettek meg harminc pengővel

Rómába indultak, Münchenbe kötöttek ki. Két debreceni diák útja a legnagyobb osztrák Alpokon át a tudomány után. Csak kitartás kell és a ma fia világot láthat.

A Grossglockneren.

Apáink idejében úgy mutogatták, mint valami csodát azt azt az embert, aki külföldön párezer kilométeres tanulmányutat tett meg. Bekerült az ilyen út az életrajzi adatok közé és úgy emlegették, mint valami emberfeletti teljesítményt. Aztán egész csinos kis vagyont emésztett meg egy-egy ilyen út ...

Mit változtak a ma emberének körülményei, de mit, Uristen ...

Két diák elhatározta például, hogy néhány hétre nyakukba veszik a világot és már a tettek mezejére lépnek. Néhány tepertős pogácsával, pár kiló szalonnával befutják a néhány ezer kilométert, aztán hazajönnek frissen lesülten, tele tapasztalattal, értékes gyüjteményekkel. ...

A mult hónapban irtuk meg, hogy két kollégiumi diák is ilyen útra szánta el magát. Papp Károly és vitéz Hiripi Gyula fogtak ösze, útlevelet váltottak és neki vágtak a végtelennek hitt világnak.

Olaszországba készültek, de ember tervez, a határrendőrség végez. Debrecenből felmentek Pestre, onnan a Balaton mellett végig ki Ausztriába. Az 1116 méteres magas alpesi műutat fel se vették, hol Grázba, hol Klagenfurtba kötötték ki mai idők paripáit, a kerékpárt városszéli fogadók udvarán, vagy kedves vendéglátó ház amellett. Elsiklott mellettük itt is, ott is, fényes autók sora, mig ők országutak árkában tarisznyából ettek. Tepertős pogácsát, hazai szalonnát, mert csak fekete osztrák kenyérre telt abból a harminc pengőből, amit az útra vihettek magukkal. Szénapadlásokon háltak és hajnalok hajnalán friss forrásvizben mosakodtak apró vizesések mentén. Olaszországba indultak, de az olasz hatóságok nem engedték be őket, mivel harminc pengőnyi pénzüket keveselték. — Olaszországba kedves minden vendég a jelek szerint, de legkedvesebb az, aki pénzzel utazik. Fájó szivvel tehát csak benéztek a távoli Lombard síkság irányában és nyugat felé vették az irányt, mert ha már elindultak, szégyenszemre haza nem térhettek fele útról. Kerékpáron feltornászták magukat a 3798 méter magas Grossglocker hágóján, s mire elérték a német határt, már négy árva schilling volt a zsebükben, de annál több kedv és nagyobb kitartás...

És uti tarisznyájuk máris tele emlékekkel, értékes megfigyelésekkel, tapasztalatokkal. Ami szép csak volt Tirolban, Salzburgban, azt mind megnézték és a kupsteini várban emlékeztek a régi magyar fajdalomra, kupsteini egykori rabokra. A szerencse is kedvezett itt nekik, mert ide érkezett számukra a hazai csomag ,uj tepertős pogácsával, friss szalonna küldeménynyel, ami a legvégső küldeménynek bizonyult. Innen indultak Németországba, ahol meg egyhetet töltöttek és párszáz kilométeren kipróbálták a hires új birodalmi utat. Mindenütt szivesen látták őket, sőt itt-ott meg is vendégelték a muzsikáló, szájflótázó fiukat. — Magyar csardást és a Hortobágyot emlegették nekik, s jól esett elmondani a távoli idegeneknek, hogy ők éppen a Hortobágy tövéből jöttek, a messze idegenbe.

Majd a felső Duna völgyén visszaés hat heti távollét után hazaérkeztek.

Vitéz Hiripi Gyula festett vagy husz szép alpesi képet, tenger sok vázlatot készitett útközben még és közel kétszázoldalas naplót irt. Mosolyog és nem győzi eléggé emlegetni, hogy bármilyen megpróbáltató is volt ez az út, minden pénzt megért, feledhetetlen maradt minden lépés. Ha kell, ujra megteszi, mert az, amit látott, nem 30 pengőt, de egy vagyont ér. ...

Papp Károly, aki már értékes bogarászó munkát végzett itthon is, aki korát meghazudtoló felkészültséggel törekszik tudományos pályára, több, mint háromezer bogarat szedett össze útközben, de ráért még ásvány- és növénygyüjtésre, naplóirásra és összehasonlitásokat tenni az Alföld és Alpok faunája között. Erről dolgozatot akar irni, mert a Rauer alapitvány kamataira akar pályázni....

Olyan ez, mint valami mese...

Egyszer volt, hol nem volt, volt két debreceni diák, akik még az ezüst hegyeken is túl voltak, ahol smaragd a havasi levegő, gyémánt a hegyi patak és arany a hasadó hajnal, de itt, ebben a csoda országban is azzal a gondolattal foglalkoztak, hogy mindennél szebb a hortobágyi hajnal, ékesebb a magyar Alföld sik végtelenje és disze sebb a katicabogár, minden ottani kincsnél és drágább a kanyargó Tisza minden gyémánt pataknál...

sz. r. i.

Az Országos Társadalombiztositó Intézet üdülőtábora Nyiregyházán

A nyiregyházi OTI üdülőtábor vezetői.

Az Országos Társadalombiztositó Intézet egészségvédő alapjának terhére az idei nyáron, mint már a multban is, több ezer egészségileg rászoruló fiatalkorú biztositottat részesit üdültetésben.

Az üdülőtáborok célja az, hogy a levegőváltozással, jó táplalkozással, szabad természetben való élettel és szórakozással egybekötött pihenés által a fiatalkoru tanoncok szervezete megerősödjék, betegségekkel szemben ellenálló képességük fokozódjék, tehát végeredményben testi-lelki fejlődésük elősegitése.

Az üdültetés többnyire sátrak alatt eserkészmódra történik az ország tiz különböző helyén. Az OTI debreceni kerülete pénztárához tartozó fiatalkoruak tábora Nyiregyháza mellett egy szép akácos erdőben van. Hüszonhat nagy sátorban lakik a 116 fönyi tábor. A vezetés teljesen eserkészkezekben van, kezdve Zsigó Károly parancsnok úrral az élén egészen a felügyelőkig, akik egy-egy raj (20 fő) parancsnokai.

Természetesen nagy előkészület előzte meg a tábort. A vezetők féléves tanfolyamon és kétnapos kiképző táboron vettek részt. A nagyfokú gondosságra jellemző pl., hogy a táborhelyen még külön kutat is furtak, hogy a vizellátás ne szenvedjen hiányt.

A fiuk utaztatása is felügyelet mellett történik. Felügyelők mennek értük az egyes helységekbe s ők kisérik haza őket a második hét végén. Ugyanis kéthetes turnusok vannak, hogy lehetőleg mindenkire sor kerüljön.

A tábor célja az üdülés, pihenés, nem meg, hogy a fiuk egy kis „húst szedjenek magukra". Ezt szolgálja a bőséges élelmezés. Napi ötszöri étkezés van; fogadott szakács főz. Reggeli tej, vagy kávé, tízórai lekvároz, mézes kenyér, ebéd mindig három fogás, leves, főzelék, hús és tészta vagy kompót. Vacsora egy- vagy kétfogás. De az egyik mindig meleg étel. A jó élelmezés következménye, hogy volt olyan fiú, aki az első hét végére három és fél kilót hizott. (A táborban háromszor mérjük az üdülők testsúlyát.) A fiúk állandóan tájékoztatják a parancsnokságot, hogy elég volt-e az ebéd vagy vacsora. Minden raj választ magának egy hivatalos „Kaja-bemondó"-t, akiknek kötelessége esténként véleményt mondani az aznapi kosztról.

A tábor maga is az egészségügy legfontosabb jelszavát, a tisztaságot mutatja. Hatalmas nyirfa kapu tünik fel már messziről a látogató előtt, rajta a felirás: „Az Országos Társadalombiztositó Intézet üdülőtáborá". A kapuban őrség fogad hosszú bottal és csak hosszú vallatás után engedi be az embert, mert csak vasárnap van látogatási nap.

A kapu mellett van a kut és egy nagy kád az előkészitett mosdóvizzel. Másik oldalán a konyha (téglából épitett hatlapos tüzhely) az élelmiszersátorral. Beljebb menve szembetalálják magunkat a parancsnoki sátorral, mellette a népszerű „OTI bácsi" sátra. (Az OTI-tól is van egy kiküldött tisztviselő.) A parancsnoki sátor körül félkörben helyezkednek el a rajtáborok, rajonként 3 tizszemélyes sátorral (de csak hatan alszanak bennei). Természetesen a rajok versenyeznek abban, hogy kinek a tábora a legszebb. Egymásután születnek meg az ötletesnél ötletesebb diszitések. Apró bogyókból, kaviesokból kirakták a trianoni keresztet, Nyiregyháza cimerét. A Hunyadi-raj minden sátra előtt ott diszlik egy fekete hollós cimer. A tábor közepén a zászló mutatja, hogy magyar fiuk táborában vagyunk.

A tábor napirendje hasonlit a cserkésztáborokéhoz. Ébresztő után (7 óra) reggeli torna, mosakodás, sátorszemle, zászlófelvonás, ima következnek.

A délelőtt további részét a fürdés tölti ki, a tábor közelében lévő strandon, kellő felügyelettel. Délután másfél-kétórás kötelező pihenés van. Utána ismeretterjesztő előadás a fiukat érdekló dolgokról (egészségügy, OTI adminisztráció, ipartörvény, repülés). A délután legnagyobb része azonban játékkal telik el. Ezt várják a fiuk a legjobban. Nagyszerű stadionuk van a tábor mellett, hatalmas játszótér. Itt aztán kedvükre kijátszhatják magukat a fiuk. Van futball, kézilabda, atlétika és még sok mindenféle játék.

A nap befejezéseként esténként tábortüzeket tartunk az „arénában", ahogy a fiuk a játszóhelyet nevezik. Itt ér tetőpontjára az amúgy is vidám hangulat. Az egyes rajok külön müsorszámokkal is szerepelnek. Van külön szájharmonika-zenekarunk és nagyszabású „Doni Kozák Kórus".

Saját rádióbemondónk is van, aki az esti tábortüznél szokta elmondani az aktuális híreket. A tábortüz végén komolyabbra is fordul a szó. Régi kurucnóták, katonanóták idézik vissza a régi jó időket.

A fiuk hangulatát legjobban a tábor indulója fejezi ki:

„A nyiregyházi tábor árbocrudján ott
leng a magyar zászló.
Magyar fiuk vig zajától sej-haj, hangos
az egész tábor.
Pattog a vezényszó, a trombita harsog,
Jól megy ott a sorsunk, nincsen semmi
dolgunk.
A nyiregyházi tábor árbocrudján ott
leg a magyar zászló.

S befejezésül még ideiktatjuk a fiuk véleményét: „Bárcsak egy hónapig tartana!"

Reméljük és hisszük is, hogy az ilyen OTI üdülőtáborok nemcsak üdülők maradnak, hanem jelentős tényezőivé válnak a magyar ifjúsági és egészségügyi mozgalmaknak.

— Czakó. —

Ottó királyfi és a holland trónörökösnő férje meglátogatták a debreceni cserkésztábort

Ifj. Vásáry István érdekes cserkészemlékei a hollandiai jamboreeről ahol a hollandiai magyarok felkeresték a magyar cserkészeket, csencsolási láz dult és nemzetközi tea-partik alakultak.

Az árvalányhajas debreceni cserkészfiuk a mult hét egyik napsugaras délelőttjén megérkeztek a debreceni állomásra. — Jó munkát végeztek s kedves emlékeket hoztak magukkal a jamboreeről. — Ezek az emlékek, derüs epizódok visszajátszanak képzeletükben s egész sereg érdekes történetet beszélnek el.

Nagyon érdekes dolgokat mondott el a magyar cserkészek munkájáról, a tábor életéről ifj. Vásáry István, akinek egyéni hangú, színes cserkészbeszámolói már többször feltüntek a »Debreczen« hasábjain.

— Milyen érzéssel jöttek el a hollandiai jamboreeről azok, akik Gödöllőn is ott voltak s igy alkalmuk nyilott összehasonlitásokra? — kérdezzük ifj. Vásáry Istvántól.

— Nem volt okunk szégyenkezni s az összehasonlitás nem ütött ki hátrányunkra. A hollandok jamboreeja talán valamivel nagyobb méretü volt, 28 ezer cserkész vett részt azon a világ valamennyi nemzetéből s csak maguk az angolok 8000 cserkésszel voltak képviselve. Viszont nálunk cserkészszerübben volt megrendezve a jamboree.

— A többi nemzetek cserkészeit kis csoportokra szakitották szét. — A magyar összetartás azonban, mely külföldön mindennél erősebben él, nem hagyta magát szétválasztani. Egy nagy négyszögletes táborban voltunk aztán mindvégig együtt.

— Milyen sikerrel szerepeltek a magyar fiuk? — érdeklődtünk.

— Táborverés szempontjából fefülmultak minden nemzetet s megerősitették azt a jó véleményt, amely eddig is ki volt alakulva a magyar cserkészetről.

— Ezuttal is volt csencsolás?

— Ez a szenvedély, mely a gödöllői jamboreeon tört ki teljes erővel„ ezuttal is elkapta a fiukat. Adtak és vettek mindent. De ez nem csodálható. *Olyan szines keveréke alakult ki a sok nemzetbeli cserkésznél a tárgyaknak, hogy az exotikum varázsa elfogott mindenkit, s aki első napokban mosolygott a nagy csereberén, azt is magával ragadta később a láz.*

Ezután rendkivül érdekes dolgokat mondott el ifj. Vásáry István Ottó királyfinak a magyar táborban tett látogatásáról.

— Ez a jelenet egyike volt a legérdekesebbeknek tábori életünkben. Ottó királyfi az osztrákok meghivására végignézte táborunkat s utána

meglátogatott bennünket is. A magyar cserkészek teljes udvariassággal fogadták Ottó királyfit s pillanatok alatt előkerültek a fényképezőgépek s megörökitették a pillanatot, amikor tragikussorsu IV. Károly elsőszülött fia belépett a magyar cserkészek táborába.

— Tud jól magyarul Ottó királyfi? — kérdeztük.

— *Teljesen hibátlanul, nagyon jól beszél magyarul, csak némi idegen kiejtéssel.* A királyfi délután 2 órakor jelent meg táborunkban s fél 3 órakor kezdődött cserkészeinknek az Arénában a magyar aratójelenet bemutatása. Mikor Ottó királyfi belépett, már fel voltak öltözve a jelenethez fiu és lány ruhákban. Végigment a fiuk sorai között, kezet fogott velünk és Rábold Gábor parancsnokunkkal melegen, kedves hangon elbeszélgetett.

— Az arénában aztán, meglepő véletlen folytán, újra összetalálkozott Ottó királyfi a magyarokkal. A díszhelyen Baden Powel, gróf Teleki Pál, Scharzenberg hereceg, Ottó királyfi s még néhányan ültek. A magyarok jelenete után az aratókoszorút Baden Powelnek készültek átnyujtani. Bipi azonban ezalatt az idő alatt elhagyta helyét s igy *a koszorut Ottó királyfinak, aki helyét felkérésükre elfoglalta, nyujtottuk át.*

— Melyek voltak a jamboree legkedvesebb pillanatai?

— *Amikor a hollandiai magyarok felkerestek bennünket. Jöttek nagy számban, napról-napra. Látszott rajtuk, hogy teljes szivükből örvendenek nekünk. Számosan voltak közöttük, akik még a háboru utáni gyermeknyaraltatási akciókkal mentek ki s ugy maradtak ott.*

— Érdekes jelenet volt, amikor *Lippe Bistefeld herceg, Juliánna holland trónörökösnő férje meglátogatott bennünket. Együtt érkezett Mr. Martinnal, a nemzetközi cserkésziroda főnökével s Gusztáv Adolf herceggel.* — Nem tudtuk, hogy ki a legelőkelőbb, hogy üdvözölhessük. Végül is köszöntöttük a már jólismert Mr. Martint, aki elháritotta magától a tisztelgést a vele jött szemüveegs, civilruhás urra, Lippe Bistefeld hercegre mutatva. Juliánna trónörökösnő férje nagyon rokonszenves férfiu s a hollandok rajonganak érte. Méltán.

— Nagyon kedves volt a mostani jamboree jelenetei között a teázás szokása, mely nem volt ekkora mértékben kifejlődve még Gödöllőn. Ez *abból állt, hogy külföldieket meghivtunk magunkhoz s azok visszahivtak minket. Teázgatva, egymást megvendégelve, sokszor 10—15 nemzethez tartozók voltak együtt. Sokat megtudtunk ezeken a teázásokon egymásról s nagymértékben hozzájárultak az összejövetelek egymás megbecsüléséhez.*

— A legmelegebb barátságunk a lengyelekkel szemben alakult ki. Ők már az érkezéskor zenekarral, a Himnusz éneklésével s a Rákóczi indulóval fogadtak bennünket. Elutazáskor pedig zuhogó esőben, sárban elkisértek bennünket s nem egy derék lengyel fiunak könnycsepp csillant meg szemében a bucsuzkodásnál.

— Szép volt a jamboree — fejezte be a beszélgetést ifj. Vásáry István. Sok olyan élményben fürdött meg lelkünk, amelyeket jó lesz eltenni a lelkünk egy csücskébe, ugy gondolni rá, mint egy drága álomra és nem felejteni el soha, éppugy, mintahogy nem felejthetjük el soha azt sem, hogy magyarok és cserkészek vagyunk.

(kiss).

Jelentkezni kell az 1916. és 1917. evi születésüeknek

Az elsőfokú közigazgatási hatóság felhivja az 1916. évben született ifjakat, hogy f. évi augusztus hó 23-tól 25-e; az 1917. évben születtek pedig 26—28-a között Bethlen ucca 10. szám alatt 1—80 pengőig terjedő pénzbirság terhe alatti feltétlenül jelentkezzenek.

300 éves a lebontásra itélt Kálvin téri ház

Már bontják a Kollégium tulajdonát képező Kálvin-tér 4. számú ház uccai részét és nem lehetetlen, hogy lebontásra kerül a többi rész is. Ez esetben rövidesen eltünik a városból egy régi épület.

Fussuk most keresztül letünt századokon és nézzük meg az egyes korokban a Kálvin-téri 4. számú háznak életét.

Különös koporsó egy-egy ilyen ház. Egész történelem van benne eltemetve. Olyan mint egy régi mesterhegedü, melyen századokon át viharzott a mester lelke. Itt áll a Nagytemplommal szembe nézve évszázadokon keresztül figyeli korok életét, kinlódását és közben ő maga is él és élnek benne az emberek, gondolatok, vágyak. Ez a sok szines életkép nem múlik el a bennelakók halálával, mindig marad valami belőle a boltives falak közt, a szük lépcsőfeljárókon, homályos, mély ablakfülkékben. Minden korból lerakódott itt valami sajátságos hangulatréteg és megadja az épületnek patinás képét, izét, levegőjét, épúgy, mint egy Stradiváriból kicsendül egész korok lelke.

Zoltai Lajos ny. múzeumigazgató kutatásai szerint — mint vázrajzos jegyzetei fölé hajlunk —

ennek a háznak az adatai 1633-ig nyulnak vissza. Több mint 300 éve áll ez a ház, melynek alapja, földszinti része ma is ugyanaz, mint akkor.

És megszólal a háromszázéves ház, hogy beszéljen az életéről.

Földszintes ház volt még abban az időben és nem voltak híres emberek a lakói. Mikor épült, ki építtette, nem lehet tudni.

Az 1600-as évek végén Zagyva István debreceni ötvösmester birtokában volt.

Egyike volt a legrégibb debreceni ötvösöknek, akinek fennmaradt a munkája. Itt álmodta ércbe Zagyva István a művészetét, akiről Zoltai Lajos szintén ír, már sajtó alatt lévő legújabb művében. Túl az ablakon búgott a Nagytemplom harangja és alatta nehézkesen hömpölygött a régi Debrecen hétköznapja. Körülötte egyre hullámzott az akkori világ harca. A kuruc kor... Zagyva Istvánt pedig 1705 körül felvették a civisek rendjébe...

Utána ismeretlen nevek, emberek, érzések nemesitették ezt a hangszert, ezt a házat, hogy az 1700-as évek végén új életre keljen.

Tabajdi István asztalosmester gyerekeitől megveszi a házat Király Ferenc, ugyancsak asztalosmester 1700 forintért. Tizenkét év után Király Ferenc özvegye végrendelkezik. Különféle kegyes célokra 1300 rhénes forintot hagy. Jutott belőle a debreceni eklézsiára is 500 forint, kollégiumi jótékony célokra (ösztöndíj stb.) 450 forint. Király Ferencné egyike volt azoknak a debreceni kálvinista asszonyoknak, akik úgy gondolkoztak: az Urtól kaptam, Neki adom vissza.

A Kollégiumnak éppen ebben az időben szüksége volt egy házra és mivel a Király-féle végrendeletben érdekelve volt, ezt a házat vette meg 2466 forintért és 39 krajcárért. Akkor még mindig földszintes volt ez a ház és körülbelül 1820-as években emelte rá a Kollégium az emeletet. Azóta a Kollégium birtokában van a ház, és érdekes az újabb élete.

Volt a Kollégiumnak egy régi, még a reformáció kora óta fennálló intézménye: a tanárok úgynevezett természetbeni lakása. Ugyanis a kollégiumi tanárok, amig bérházak még nem léteztek Debrecenben, nem lakbért kaptak, hanem a fizetéssel együtt járt a természetbeni lakás. Ez igen nagy előny volt, mert nemcsak egész udvarával kapták a lakást, hanem földet is hozzá, úgyhogy a főiskolai tanárok gazdálkodhattak is.

Persze nem minden kollégiumi tanárnak volt ilyen természetbeni lakása, hanem csak a legrégibb tanszéket betöltő pforesszorok kapták. Tehát az 1700-as évek végén lett a Kálvin-téri, most lebontásra kerülő házból tanári lakás. Akkor állitották fel ugyanis az ötödik fakultást az akadémián, a bölcsészetit, melyre elsőnek Lengyel Józsefet hivták meg. Az ő számára kellett egy új tanári lakás, igy került sor erre a vételre.

Azóta állandóan komoly professzorok élték le életüket ebben a házban, tudományos könyvek mellett. Igy laktak benne különböző időkben Menyhárt János, Félegyházy Benjámin, Tóth Mihály teológiai tanárok.

Nevezetes dátum az 1849-es, mely ennek a háznak történetéhez füződik. Ekkor volt Debrecenben az országgyülés, mely mintegy öt hónapig tartott. Ebben az időben Vecsey József professzoré volt a ház, akinek ugyanolyan siremléke van Debrecenben, mint Csokonainak. Az országgyülés alkalmából Vecsey Józsefnél szálltak meg Vály István és Kazinczy Gábor képviselők. Itt béreltek két szobát maguknak. A két képviselő az országgyülési ülések után ide tért meg pihenni Vecsey uramhoz és vitatkoztak a költészet és felsőszónoklattan bölcsével, a Göttingában tanult professzorral. Kazinczy Gábor kiváló szónok volt és államférfi, unokaöccse Kazinczy Ferencnek, a nagy írónak. Vecsey tanár úr a szónoklati vita hevében talán még nem is vette észre, hogy Kazinczy Gábor arcán olykor sötét szinek futnak keresztül, a hazafi későbbi búskomorságának előfutárai...

Az utolsó tanárlakója Balogh Ferenc volt a Kálvin-téri háznak. Itt irta müveit az egyháztörténelem tudós professzora, itt élt csaknem haláláig. Utána már megszüntek a természetbeni tanári lakások. Az egyházkerületi közgyülés ugyanis 1893-ban hozott egy határozatot, mely igy szólt: „A természetbeni lakáshoz eddig jogigényt nyert akadémiai tanároknak ez a jóga érintetlenül hagyatván, az ezentúl betöltés alá kerülő tanszékeknek a természetbeni lakáshoz való jogositása beszüntettetik s a lakbér — kivéve a torna- és énektanárokat — minden főiskolai tanárra nézve 400 forintban állapittatik meg.“ Ezzel elvileg megszünt az ősi intézmény, majd később fokozatosan a gyakorlatban is. Heves harcok folytak az irodalomban e kérdés körül, mikor pedig kialakult az egyetem és az állam vette kezelésbe azt, önmagától megszünt az intézmény.

Ezóta bérházak lettek a természetbeni lakásokból, igy a Kálvin tér 4. sz. házból is. Most azután kiöregedett ez a több mint háromszáz év óta álló ház, melynek felső része 120 éve nézi a Nagytemplomot. Életek zenéje zsongott ezen a hangszeren és most eljutott oda, hogy a hangszer fája teljesen átérett. Uj idők, uj formákat követelnek a boltivek, a szürkületben alvó sarkak helyett. Megpattan a hegedűben a lélekfa és mielőtt örökké elnémulna évszázadok muzsikája, megszólalt rajta a letünt élet utoljára, mint egy hattyúdal.

(n. gy.)

— **Rendőri hirek.** Papp László banktisztviselő Dózsa utca 12 szám alatti lakós feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszakai órákban nyári konyháját feltörte s egy értékes bőröndöt, valamint nagy mennyiségű szappant ellopott. Márki Imréné Miklós utca 21 szám alatti lakos panaszt tett besurranó tolvaj ellen, aki lakásáról egy esernyőt ellopott

Magyar praktikánsok Lengyelországban

Irta: BODROGKÖZY BÉLA.

Július hó eleje és közepe táján fenér szabadjeggyel utazó magyar hallgatókat és ezzel egyidőben idegenajkú külföldieket lehetett látni a gyorsvonat II. o. kocsiktól lefelé minden fülkében a diákcsereakció jóvoltából

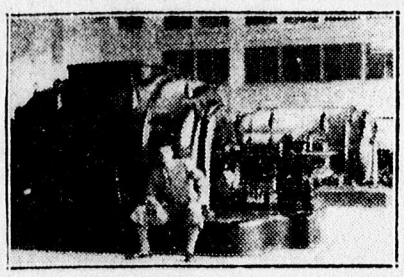

Fent: „Dom Medicow" Krakkóban. Középen: E cikk irója a Krakkói Elektromos Müvek egyik 7500 kilowattos áramfejlesztőjén.

Lent: Tüzijáték a Visztulán. Háttérben a város a felemás tornyu „Mária templom"-mal.

Lent: Tüzijáték a város felett.

utaztak a fiatalemberek és doktorkisasszonyok idegen országokba, hogy megismerkedjenek új nemzetekkel, emberekkel, szokásokkal és viseletekkel.

Igy jöttem én is július 8-án debreceni és tokaji útmegszakitással ide, a regényes, szép, öreg Krakkóba. A Hernád völgyén, Kassa érintésével jöttünk; nagyon szép utunk volt a felvidéken. A szíve szorult el az embernek látni azokat a gyönyörü erdős hegyeket — majdnem mindegyiken egy-egy omladozó várrom — és tudni, hogy már nem a mienk, csak volt. És lesz! (De mikor?!)

Érdekes, hogy míg (pesti és) debreceni villamosaink sárgák, Kassán vérpiros, Krakkóban pedig égszinkék kocsik futnak. Büszkén mondhatom, hogy azért sehol sincs olyan gyors kiszolgálás, mint nálunk Magyarországon. Legelőször az idegen nyelv üti meg az ember fülét: a cseh is, a lengyel is szláv nyelv, az pedig jó görög tanárunk szavai szerint: »csörög, mint a fáskosár«. Mondhatom, hogy míg meg nem szokja az ember, még hallgatni is rossz. A vonatban pl. nem tudtam aludni: akaratlanul is göresőt kapott a nyelvem. De tessék csak ide figyelni: »Grzegórzecka« a neve az utcánknak. Tessék elhinni, csak harmadik nap tudtam kimondani.

Egész másak itt az emberek. Minálunk minél alacsonyabb müveltségü valaki, annál lágyabban, hanyagabban ejti ki a szót (nyaue, lú, csikaus). — A lengyel paraszt meg olyan kacskaringósan és szegletesen beszél, hogy azt hinné az ember, egész más nyelv, mint amelyen a tanultabb emberek beszélnek. Tudni illik: aki több idegen nyelvet próbál tanulni, annak lekopik egy kicsit a nyelve sarka és hegye.

Egész más a felfogásuk az itteniekneк az erkölcsről. Például valamelyik este erősen kuncogott valahol egy női hang. Keresésemre kiderült, hogy a szemben lévő ház ablakából jön: csinos fiatal hölgy könyökölt az anyjával. Én ugyanis tejet ittam a szobámban egy nagy literes üvegből és ez tetszett neki. Majd egy poharat lóbált a kezében és valószinüleg azt magyarázta, hogy pohárból jobb inni. En meg visszakiabáltam, hogy (mutattam) imé, nekem is van kettő, de azt ki is kell mosni. Majd integettem, hogy hozza fel a szobámba... A mamája pedig jóindulatuan mosolyogva nézte a jelenetet.

De eszményi állapot az is, hogy ha megyünk többen együtt, anyanyelvünkön a legválogatottabb kifejezésekkel élhetünk: itt nem érti senki. Aki meg érti, jóindulatuan szemet huny. Színház, amikor pl. magyar fiú olyan lengyel lánnyal ismerkedik meg, aki csak lengyelül tud. Ilyenkor egy harmadik figyelő személy halálra nevetheti magát. Beszél a fiú: legszemenszedettebb magyar kifejezések közé ékelt egy-két lengyel szó kusza összevisszaságban. Felel a lány: »nieroziomi« — nem értem. Ezután kézzel foghatóbb módon, megfelelő mutogatásokkal elmondja a koma ugyanazt. Ilyen szavakat: szeretlek, téged, nagyon, este, ma, holnap, számok 1—10-ig, kenyér, tojás, viz, hideg, meleg stb. kivétel nélkül mind tudunk lengyelül, az összes köszönésmódokat, meg egy-két erősebb kifejezést, indulatunk nyilvánitására. En először praktizálok, de mondhatom, tökéletesen elégedett vagyok.

Maga a város a Visztula mellett fekszik, elég kietlen, lapos vidék, rettenetes kövezeti viszonyok uralkodnak a belvárosban. Gyalogosnak is rettenetes!

De a lengyelek büszkék rá. Büszkék a »Rinek«-re, a nagy körtérre; a velencei galambok paradicsomára emlékezteti őket. Valóban rengeteg galamb van, de paradicsom nélkül. — A galamboknak csak a hátrányait élvezzük. Tessék elgondolni, mennyivel nagyobb egy rinkeki galamb 1 andrásiúti verébnél!

A belvárost köröskörül 50 méteres sávban park övezi, benne mókusok, (már kettőt is láttam!) madarak és — ezt kellett volna először írnom — csinos hölgyek. A parkban találkozik a fiatalság esténként, délutánonként a gyerekeket odaviszik sétálni, egyszóval itt a város kellős közepén van a Nagyerdő: a város minden részéről könnyen elérhető.

Meg kell okvetlenül emlékeznem a »heinauról«. Bárki hallhatja, ha rádióját pontosan 12 órakor (úgy emlékszem, délben) beállítja Krakkó hullámhosszára. Itt ugyanis a »Notre Dame« tornyában minden órában elfújnak a világ négy tája felé egy melódiát (tehát négyszer), amely a közepén félbeszakad. Mondják a jó krakkóiak, hogy valamikor teljes volt a dallam, de mikor egyszer ellenség járt a városban és a toronyőr hiven teljesitette kötelességét, a torony erkélyén szíven lőtték. Azóta, arra emlékezve, a dalt azon a helyen abbahagyják és nem állnak ki, csak a kürtöt dugják ki az ablakon a toronyőrök. Egyébként magának a Mária templomnak is története van: két testvér épitette a két tornyot, két építész. — Az egyik szegény volt, a másik gazdag. Ezért az utóbbi magasabb és szebb tornyot épitett, mint a másik. A tény, hogy a kettornyú templom két tornya egészen elütő nagyságú, magasságú, stilusu, csak az iránya mindegyiknek függőleges.

A város nevezetessége a Vavel (úgy, ahogy irom). Tündérien szép termekből álló királyi vár. A termeket be nem avatottak is megnézhetik, ha bizonyos összegel fizetnek. Kapnak aztán papucsot, — persze, nem emlékül, — hogy a padlót és a szőnyeget tönkre ne tegyék.

Egy érdekes tárgy, ami mindenkit érdekel: milyen a lengyel konyha? — Legelső amibe bele kellett törődnünk, hogy itt a paprikát itt csak patikában lehet kapni, ott is receptre. Persze, nem szószerint, de mindenesetre jellemző az egész étrendre. Mi itt kb. 1 pengő értékü pénzért ebédeltünk, igaz, hogy kedvezményesen. De nyolc féle enniváló is van néha. Pl. egy ebéd így szólt: Húsleves, kis tányérral, borsófőzelék, répafőzelék, rántott disznóhús, v. csirkehús vele egy tányéron héjában főtt burgonya hámozva, hozzá külön tányérokon kovászos uborka, vagy uborkasaláta tejfelesen, vagy szeletelt paradicsom szeletelt hagymával keverve, — vagy akár mind a három savanyuság. A húst valamilyen tészta, — esetleg »jó« vastag palacsinta követi, viz pedig nem szerepel az étrendben: egy pohár forró és erős (kesernyés) tea van helyette 3 kockacukorral és citrommal. Érdekes, hogy itt mindég csak teát, vagy legfeljebb szódavizet isznak. Itt az orvostanhallgatók házában, pokoli kényelem közt ingyen gázkonyhahasználat van: minden emeleten hat főzőhellyel. Hát nincs kérem eset, hogy ha benézek a konyhába, ne lássak egy-két teáskannát melegedni, este, meg reggel viszont tele van a tüzhely. Mi csak szerény tejünket, puha tojásunkat, vagy — vasár- és ünnepnap — kisded 50 darab palacsintánkat szoktuk ott készíteni, azaz melegíteni. A palacsintasütés külön szórakozás nekünk. Egyik társunk, Hajas Jenő különösen szereti a palacsintát, meg ért is hozzá! Megtanított mindnyájunkat csinálni. Vettünk ugyanis négyen egy palacsintasütőt, megvásároltuk a nyersanyagot és nekifogtunk a tömeggyártásnak. Külön megemlítendő itt a palacsintaforditás. Bicskával, persze, nem lehet forditani, kést venni skótok és lusták vagyunk, tehát a levegőben forditottuk. Egy-két darab összeragadt, de e csekély kivétellel mind jó lett. Felhasználtunk egy kiló túrót, megfelelő tojás, cukor és citrom mennyiséggel aztán olyan túrós palacsintát ettünk, hogy a király szakácsa is azt mondaná rá, hogy »hm!«.

Nehéz abbahagyni, de nem irhatok mindig... Rövid az élet... stb.

Legközelebb, ha Isten is, meg mi is úgy akarjuk, Zakopane-ban találkozunk, a lengyel havasok csúcsain és tengerszemei közt, meg Gdyniában, a lengyel tengerpart fürdő-homokján.

Alkonyatkor

Lenyugvó nap piros csókját hinti a világra,
Lassan, lopva szürke alkony oson a szobámba.
Lenyugvó nap szerelmünket juttatja eszembe,
Az is csak volt, az is elmult, s itt maradt emléke.

Mért van az, hogy alkonyatkor oly fájó az emlék?
Mért van az, hogy alkonyatkor mindig hozzád mennék?
Alkonyatkor visszahoznám elmulott szerelmünk,
Pedig tudom, hogy ami volt el kell azt felednünk.

Sötét, néma éjszakákon, rá csaszin reggelen,
Lármás, zajos nappal nem jutsz eszembe sem nekem.
Elfeledlek, mást szeretek, más csókolja számat,
De ha eljön az alkonyat, uj ra visszavárlak.

NAGY LENKE KLÁRA.

A Dóczi polgári leányiskola továbbképző tanfolyamot nyit szeptember 1-én

Célja gyakorlati kiképzést nyujtani azok részére, akik középiskolai tanulmányaikat folytatni nem akarják. A tanfolyam tárgyai: szabás, varrás, kézi munka, iparmüvészet, rajz, háztartás, német, ének, torna, irodalmi és történelmi ismeretek. Részvételi dij: havonta 10 P. Érdeklődni lehet a Dóczi polg. leányiskola igazgatóságánál.

E héten forgalomba kerülnek az Őszi Vásár 50 százalékos utazási igazolványai

A magyar vidéki kisiparostársadalom talán még sohasem várt eseményt oly általános érdeklődéssel, mint a Budapesten szeptember 2-án megnyiló Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárral kapcsolatos Országos Kézmüvesipari Kiállitást.

Csak természetes, hogy a magyar kézmüvesiparosságnak ez a nagy olimpiásza felkeltette a belföld és a külföld érdeklődését a legszélesebb körökben. Minthogy pedig **a közönség érdeklődése vevőt és jobb boldogulást** jelent a kisiparosság számára, a rendezőség számos kedvezmény biztositásával kívánta megkönnyiteni minden érdeklődőnek a vásárra való utazást. A magyar belföldi közönség **a legközelebbi napoktól kezdve forgalomba kerülő „utazási igazolványok" alapján ezuttal 50 százalékos menettértijegykedvezményben részesül,** amelyet a Budapestre való utazásra augusztus 30-tól szeptember 20-ig, a visszautazásra pedig szeptember 2—23-ig lehet igénybe venni. — **Az utazási igazolványok** amelyek egyuttal belépőjegyül is szolgálnak, a lényegesen megnagyobbodott kedvezmény ellenére **változatlanul a tavalyi árakon kerülnek forgalomba.** az ipartestületek, iparkamarák, menetjegyirodák, jegyzőségek és az Őszi Vásár tb. képviselői útján.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A szőlősgazdák gondjai

Megjelent a hivatalos statisztika arról, hogy a szőlősgazdák holdankénti nyers jövedelme nem éri el a 200 pengőt. Ez a megállapítás a mult évi bortermelésről és szőlőmívelésről szólt, de az idei statisztika sem igér jobb eredményt. A várható borkészlet ebben az évben az ó-borkészletekkel együtt három millió hektóliter lesz. — Ennek a mennyiségnek elhelyezése komoly gondot okoz. A termésből legalább 400.000 hektólitert borpárlat főzésére kell felhasználni, 300.000 hektólitert sűrítésre.

Az értékesítés gondját csak úgy lehet elvetni, ha a jelenlegi két kilogramos fejenkénti szőlőfogyasztást tíz kilóra lehetne felemelni. Ez a belső fogyasztás emelés megoldaná az értékesítés gondját. A kiszállítás terén fokozni kellene a csemegeszőlő kivitelt és a borkivitelt. Piac van, mert kell a jó magyar áru, csak az utat kell megtalálni és biztosítani. A cserekereskedés is jól jönne, mert Lengyelországnak kell a szőlő és a magyar bor. — Cserébe adnának érte szenet, fát és kokszot.

A szőlősgazdák nagy érdeklődéssel várják a beigért állami borvásárlásokat, mert csak az mentheti meg a gazdákat attól, hogy a termelés ráfizetéses ne legyen és a tavalyinál is olcsóbban vegyék a bort.

A kacsatenyésztésről

Ezen a vidéken nem foglalkoznak a kacsatenyésztéssel, pedig a kacsatenyésztés kicsinyben is jövedelmez, mert a kacsa, mint tudjuk, igen falánk állat, mindent megeszik. Kerti és konyhai hulladékokat eszik, nem válogat, mindent lehet adni nekik enni. Szükséges azonban, hogy a kacsák részére legyen olyan hely, ahol uszkálhatnak és turkálhatnak sáros, mocsaras földben. Ha nincs a kacsák részére természetes víz, folyó, patak vagy tó, akkor jó szolgálatot tesz egy hordó, melyet ketté fürészelünk és fenékkel gödörbe állítunk. A víz így megmarad s a rucák fürödni tudnak és uszkálni is egy kicsit. Elég, ha ötven centiméter mély a hordó, mert így legalább kiemelhető és vize cserélhető. Egy ilyen hordó tiz kacsának elegendő.

Gondoskodni kell arról is, hogy száraz ólterület legyen a kacsák számára, mert bár szivesen mozog a kacsa a vizben, sárban, de éjszakára száraz helyre szeret huzódni. A nedves pihenőn reumát kap és megsántul. Nem fejlődik, nem hizik, a betegsége miatt.

A kacsa 8—10 hét alatt már piacra vihető, jól fizetik a pecsenyekacsát. A tavaszi kacsát keresik, de de jobban adható el ősszel, mint zsírkacsa. A kacsát, ha nem értékesitjük, mint pecsenyekacsát, akkor nem adunk nekik sok táplálékot, hanem olcsó eleségen tartsuk 5—6 hónapos koráig és akkor fogjuk hizlalásra. Eleinte önhizlalással, majd töméssel. Legjobb a vízben áztatott szemestengerivel tömni a kacsát. — Gyorsan hizik a kacsa és egy kacsa kihizlalásához elegendő 14—16 kiló tengeri.

Időszerü munka a gyümölcsösben

Augusztus 15-től kezdve már kezdhetjük a szamócatelepitést. A szamóca 4—5 évig marad egy helyben, tehát úgy kell ültetni, hogy tudjuk használni 4—5 év mula a szabad területet. A legcélszerübb évente egy kisebb részt mindég telepiteni, mert igy állandósitjuk a termést. Lehet ültetni négyes kötésben a szamócát, vagy 80 centiméteres sorokban, 40 centiméteres távolságban egymástól. — Ilyen esetben azonban nem szedjük fel a következő évben az indákat, engedjük begyökeresedni, hogy a termő sáv szélesedjen. Az augusztus közepétől szeptember közepéig telepített szamóca a következő évben bőséges termést ad.

A téli almát, körtét 3—4 héttel szedés előtt 1 százalékos bordói lével permetezzük meg, mert így jobban eltartható. Ezt a permetezést augusztus utolsó hetében, vagy szeptember legelején végezzük el.

Ha a termés sok és az ágak roskadoznak, akkor támasztani kell az ágakat vagy erős villás karrókkal vagy tartós lécekkel. Vigyázni kell azonban arra, hogy a léceket, karókat, szalmávai, rongydarabokkal vegyük körül, nehogy feltörje az ágat és sebeket okozzon. — Drótkötést ne tegyünk az ágakra, mert azt bevágja, legjobb, ha a drót alá bádoglemezkét teszünk, mert igy nem vágja be a fát.

Vigyázni kell a gyümölcsszüretnél arra, hogy a szedők ne menjenek a fára csizmával, cipővel, mert megsértik a kérget és megtámadják a betegségek a fát. — Legjobb létráról vagy szedőruddal venni le a gyümölcsöt. Néhány gyümölcs miatt nem érdemes összetörni a fát, mert hamar megtámadja a taplógomba és az gyógyithatatlan betegsége a fáknak.

A szőlőkben kijelölhetjük azokat a tőkéket, melyekről oltóvesszőt, vagy szaporitásra való vesszőket akarunk majd szedni. A beteg, rosszul termő tőkéket megjelöljük, hogy szüret után kidobni lehessen. Fontos zöldeltetése, sok permetezése és visszavágása. Az oltvány iskolákat permetezzük, ha szükséges és kinyitjuk a bakhát tetejét.

Műasztalosnál elsőrendű kaukázusi
dióhálók
olcsó árban kaphatók, asztalos munkák olcsón, izlésesen készülnek
Kiss Testvérek
műasztalos műhelyében
APAFFY UCCA 131. SZAM.

Molykár és fakórothadás rontja a szőlőt

A debreceni határban, mint a jelentésekből olvasható, a szőlőkben számottevő a molykár és ezt követi a fakórothadás. Különösen korai szőlőknél rontja a szüreti eredményeket a baj.

A fakórothadás érzékeny károkat okoz és félni lehet, hogy megismétlődő esőzés után még több helyen fog pusztítani. Ez a szőlőbetegség leginkább az amerikai fajtáknál jelentkezik. A hazai fajtáknál a fürtök kifejlődött bogyóit támadja meg. Ezt a szőlőbetegséget össze szokták téveszteni a fenésedéssel, vagy a peronoszpórával. Legkönnyebben úgy ismerjük fel ezt a betegséget, hogy megfigyeljük a kocsánytól kezdve. Ha látjuk, hogy a kocsánytól kiindulva körkörösen haladó sárgás zöldespiros csíkok vannak, akkor ott már a fakórothadás van. — A rothadás előrehaladtával a bogyók piszkos fakó tejeskávé színűvé válnak. A bogyó héja végül pirosas barna lesz a sok sürü szemölcstől. Ha száraz idő van, a bogyók összeaszanak, ha nedves az idő, szétrothadnak.

A fakórothadás részben a levegő útján, részben közvetlenül terjed spórái útján egyik bogyóról a másikra. — A sürü ültetésü, mély fekvésü szőlőkben rohamosan terjed, de a jégverés is nagyon elősegíti terjedését, mert a sebes bogyókat azonnal megtámadja.

A védekezés meglehetősen nehéz a fakórothadás ellen. Jó eredményt ott lehet elérni, ahol nincsenek túl közel a szőlő tövek egymáshoz és a tőkék is lévegősek és a fürtök szabadon, szellősen állanak. A fürtökre boruló leveleket nagyon jó ha leszedjük, ezt a szedést virágzás után egy két héttel kell elvégezni. A peronoszpóra elleni védekezések után 1—2 százalékos bordói lével kell permetezni, vagy rézkénporral jól beporozni. Ha szüret előtt lép fel a fakórothadás, legjobb védekezés a kényszerszüretelés.

Gazdasági hirek

Ausztria az aratás óta 150.000 mázsa magyar rozsot vásárolt — Németország 50.000 tonna egyiptomi búzát vásárolt. — *Olaszország* ezévi búzatermése 80 millió mázsa. — A *németek* augusztusban 95 vagon sertészsirt és 25 vagon sózott szalonnát vesznek át. A földmívelésügyi minisztérium negyedmillió pengőért vásárolt egy angol mént tenyésztési célra. A gabonatőzsde irányzata egyenetlen. Az orosz gabonakínálat a csikágói tőzsdét is nyomta és ezért a gabonatőzsdék tartózkodást mutattak. — A hajdúsági és szabolcsi búzáért 21 pengőt fizettek. A magyar tengeri felesleget 8—9 mázsára becsülik a tőzsdén. Ezt a menynyiséget az északi államok fogják felvásárolni. Németország és Ausztria is vásárolni fog.

— **Tanulmányi kirándulás.** A növényvédelmi iroda tanulmányi kirándulást rendez 22-én a Bocskay szőlőskertben, ahol a Koncz-féle gyümölcsöst tekintik meg. Az almamoly elleni sikeres védekezés eredményét mutatják be a kitünően kezelt gyümölcsösben. Indulás a pályaudvarról délben 2 óra 10 perckor, érkezés vissza Debrecenbe fél 7 órakor. A tanulmányi kiránduláson minden érdeklődőt szívesen látnak.

— **Keresik a szilvát és az almát.** A nagy gyümölcskereskedők figyelme Debrecenre is ráterelődött. A növényvédelmi iroda kapott egy levelet Bécsből, melyben az egyik nagy gyümölcskereskedőcég 5000 kiló szilva vásárlását jelenti be és igen jó árat kínál a szilváért. A debreceni szilva tehát külföldi vevőt találhat, csak legyen eladó. A halasi és nagykőrösi kereskedők pedig almát szeretnének venni nagyobb tételben kiszállításra, mert a nagykőrösi és környéki termés nem elegendő, hogy a kiviteli rendelést ellátni tudják.

Országos vásárok

Augusztus 23, hétfő: Döbrököz, Gyöngyös, Hajdúböszörmény, Halászi, Jánosháza (orsz.), Kadarkut, Lovászpatona, Mándok, Mikeszéplak, Miskolc, Nagylózs, Örkény, Püspöknádasd, Szécsény, Vámospércs, Zalaszentbalázs.

Augusztus 24., kedd: Babocsa, Görcsöny, Hosszúpereszteg, Körmend, Sümeg, Szécsény, Szil.

Augusztus 25., szerda: Csesztreg, Kunhegyes, Letenye, Rum, Szabadhídvég, Tiszabercel, Toponár, Vásárosbéc, Veszprémvarsány.

Augusztus 26., csütörtök: Bodrogkeresztur, Tornaszentandrás.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről akár tengelyen, akár vasuton, vagy posta útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, hús, szeszesital — a behozataltól számított 24 óra alatt a városi adóhivatal fogyasztási adó ügyosztályánál (földszint, kapubejárattal szemben) a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigoru ellenőrzés alatt tartja és a be nem jelentett fogyasztási adó köteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel elmarasztalják. Városi adóhivatal.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ
naponta frissen ismét csak
Monokynál (Esterházy lerakat)
Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.
Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

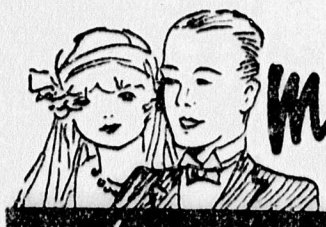

Mátkapároknak és ujházasoknak
sok szerencsét kivánnak
legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK
a legolcsóbban kaphatók
GRÓSZ JENŐ
DIVATÁRUHÁZÁBAN, PIAC-UTCA 51.

Fényt és hangulatot
ha vesz otthonába,
PIAC-U. 59. GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ
SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL
TELEFON: 52-19

SZLIUKA ISTVÁN
szikvizgyár
„CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS
TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11 SZ.

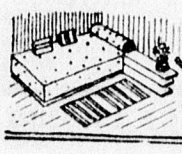

Szántó Zsigmond
kárpitosmester
bútorcsarnoka
Piac-u. 81.

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák
RAMMINGERNÉL
SZENT ANNA-U. 10.

KEZTYŰT
FŰZŐT
SCHÖN SÁNDORTÓL
PIAC-U. 14. CSAPÓ-U. SAROK

TORTÁKAT
SÁNTHA KÁROLYTÓL
HAT-VAN-U. 1.

KONYHAEDÉNYEKET
TÓTH GYULÁTÓL
Városházépület.

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ,
Függöny
A LEGOLCSÓBB
HORN REZSŐNÉL
KOSSUTH-U. 19.

ILLATSZERT
kölnit,
pudert,
PAPP LAJOS
illatszertárából
Kossuth-u. 1.

Gyomron át szivhez az
ANGOL KIRÁLYNŐ
vezet.

Fűszer-, gyarmatáru és
háztartási cikkek
KONTSEK GÉZÁNÁL

JEGYGYŰRŰK, JEGYÉKSZEREK
legnagyobb
választékban
HALÁSZ ékszerésznél

Kézimunkafonal
olcsóbban
a legolcsóbb
PIKÓnál
KOSSUTH-U. 4.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit
elfogyasztásra, esküvőre kereshetünk
SZIKSZAYTÓL
rendelem.
FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

Művészi fényképek
leszállított árban. Takarékosság
konyvecskére is
TÖKÉS ILONA
MŰTERMÉBEN CSAPÓ-U. 1.

LEGNAGYOBB
Uridivat és kalapraktár
WERNER
PIAC-U. 70.

Férfiszövet különlegességek
rendkívül olcsó árban kaphatók
MIKÓ POSZTÓ-KERESKEDŐNÉL
PIAC-U. 4.

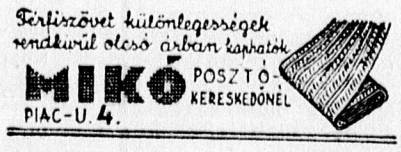

Piac-u. 37.
Cipőkülönlegességek
magolcsai Nagy Sándornál

NE FŐZZÖN OTTHON
olcsóbb, ízletesebb a
SZABÓ FÉLE
MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

Tizzántuli utépités — tiszántuli vállalkozók nélkül

Évek óta sürgeti már a „Debreczen" is a tiszántuli útépítést, amely nem csak mezőgazdasági, idegenforgalmi szempontból fontos, hanem különösképen azért, mert a mai munkainséges időkben foglalkoztatja a tiszántuli vállalkozókat, iparosokat és munkásokat. Végre most aztán a Tiszántúl is hozzájutott egy komolyabb útépítéshez: a már beharangozott s a kolozsvári úthoz csatlakozó, Bihar és Hajdu megyét átszelő nagy autóstádára meghirdették augusztus hó 31-ikére a versenytárgyalást. Módis, parádés lesz ez az autó-út, amelynek beton lesz az anyaga, míg az átkelési szakaszokat kiskővel burkolják.

Itt van tehát a nagy, körülbelül huszonnégy kilométeres útépítési munka Debrecen kapujában és a helyi szaksajtóból mégis azt láthatjuk, hogy a helyi vállalkozók és iparosok cseppet sem tudnak örülni neki. Mintha csak úgy éreznék magukat, mint az az éhes ember, aki terített asztalt lát, de onnan ugyan nem juthat egy falathoz, de még morzsákhoz sem. Ez pedig nemhogy enyhítené, hanem inkább még jobban fokozhatja a türelmetlenséget.

Az történt ugyanis, hogy a kormány hat éves hitelezés mellett adja ki ezeket a munkákat. Ez pedig tulajdonképen nem jelent mást, minthogy — akarva, nem akarva — kizárja a csak kisebb tőkével rendelkező helyi és tiszántuli vállalkozókat. Csak a fővárosi nagy útépítőcégek, amelyek mögött a nagybankok állanak, fenhetik a foguk at most már ezekre a tiszántuli munkákra is s aligha csalódunk abban, hogy például kitűnő ismerősünk, a Magyar Asphalt rt. is talán azért is hagyta inkább a mindössze százezer pengő körül járó vámospércsi uti topeka-útépítést, hogy majd itt jobban felvonulhasson. Beton, kisköv, az nem igen fogja alterálni, azért, hogy az aszfalt jegyében született s az aszfalt az ideálja, fő a minél több munka és minél nagyobb kereset.

Végtelen szomorú tehát az, hogy ezt a régen várt jelentősebb tiszántúli útépítést, amelynek sürgetéséért pedig ezek a fővárosi nagyvállalatok soha a kisujjukat sem mozdították meg, most alighanem átengedik ezeknek az útépítő kartelleknek. A tiszántúli útépítési vállalkozók pedig, akik annyit harcoltak, küldöttségeket jártak, rimánkodtak: sírhatnak tovább. Mert ha másra nem, de legalább arra számíthattak, hogy az átkelési szakaszok kisköburkolati munkáit fenntartják készpénzes munkáknak s így minden erejük megfeszítésével valamit mégis csak kaphatnak ebből a nagy munkából. De csalódtak, mert minden csak hatéves hitelezésre van kiírva és a nagy bankok adják ugyan a pénzt, de nem a kisebb vállalkozóknak, hanem a saját nagyvállalataiknak. És ebbe még a tiszántúli kőbányák is belenyugszanak azért, mert elvégre ők is inkább szeretnek a nagyvállalatokkal egy tálból cseresznyét enni. Hiszen jó részük szintén a nagybankok érdekeltsége.

Ám a közérdek mégis csak az volna, hogy ne csak a fővárosi nagyvállalatok éljenek, hanem itt a Tiszántúlon dolgozhassanak ezek a tiszántuli kisebb egzisztenciák is, mikor ezek nem is mehetnek máshova. Igenis adják meg a nagyvállalatoknak is, ami a nagyvállalatoké — mert mi a legtávolabbról sem akarjuk a nagyipar elleni animózitás leghalványabb látszatát sem magunkra venni, — de hagyják meg ezeknek a helyi, tiszántúli kisebb vállalkozóknak is, ami azokat joggal megillethetí. Ez a kormányzatnak kétszeresen is a javára szolgálhatna. Egyfelől ezek a kisebb rezsivel dolgozó tiszántúli vállalkozók árakban is szolidabbak lehetnének, másfelől pedig erősítené ezeket a helyi iparosokat, mint adófizető-alanyokat. És bizony ráférne erre a vidékre is, hogy a helyi ipari érdekeltség jobban tudjon adózni, de meg a helyi közgazdasági élet is nagyon rá van szorulva a helyi iparosok keresetére.

Nagyon is lehangoló lesz tehát ez a nagy tiszántuli útépítés — tiszántuli vállalkozók nélkül, főként csak a fővárosi útépítő-kartellek tülekedésével, amelyek már lázasan mozognak és készülnek a Tiszántulra, ahol végre kikelt az a munka, amelyhez ők ugyan egyetlen szem magot sem vetettek el. Ám a termés mégis csak az övék lesz s a szegény magvető tiszántúli érekeltségek pedig csak nézhetik annak betakarítását.

És ezt valóban nem lehet szó nélkül hagyni. Ezen valahogy még most a tizenkettedik órában is változtatni kell. Lehetővé kell tenni, hogy ezek a helyi vállalkozók is részesülhessenek csak valamennyire is ebből a nagy tiszántúli útépítési munkából. Lehetetlen, hogy az az érzésük maradhasson, hogy ők hiába várnak. Hogy ők csak másoknak kaparják ki a gesztenyét.

Szép lesz, talán egyenesen szenzációs is lesz ez a nagy autóstráda. Helyes is, hogy a kormányzat legalább ezzel a Tiszántulra is rátereli, ráirányítja a figyelmet. Azonban nem szabad, hogy erre a fényes útra ráborulhasson az az árny, hogy ez az út nem mutathatja az utat a kisebb vállalkozókat is támogató szociális megértés és szociális igazság felé.

Debrecen ingatlanforgalma

Suba István hadirokkant (Bánlak II. utca 11.), Kovács Imréné sz. Suba Juliánna (Rákóczi u. 30.) és Csige Lajosné sz. Suba Erzsébet (Árpád u. 60.), balmazujvárosi lakosok holtig tartó haszonélvezeti joggal terhelten ajándékba kapják a **Cucán** (a Cuca dülőben) fekvő **5 kat. hold 478 öl szántóföld felerészét 2.100 P értékben** édesanyjuktól, özv. Suba Istvánné sz. Szabó Juliánna balmazujvárosi (Árpád u. 60.) lakostól (védett birtok részei).

Szilágyi István lakatos (Hajnal u. 17.) veszi az Ondódi (a Piac dülőben) **1 kat. hold 469 öl szántóföldet 1.400 pengőért** Székely Mihály gazdálkodó, Szilas Székely János (Cifrahát) és Székely Sándor gazdálkodó (VII. tized, Sores u. 12.) hajduszoboszlói lakosoktól.

Magyar Általános Hitelbank budapesti (V., József-tér 2—4.) árverésen megveszi a **Széchenyi u. 34. sz. 546 öl házastelket** 72.640 P kikiáltási árral szemben **36.320 P vételárért** Fekete Margit férj. Hiekisch Richárdné budapesti (Rottenbiller u. 1.) és Fekete Kálmán debreceni (Széchenyi u. 34.) lakosoktól.

Vitéz Boldog Istvánné sz. Tóth Róza (Cegléd u. 14.) vesz **7 kat. hold ebes szántóföldet 5.600 P-ért** özv. Boldog Sándorné sz. Erdei Erzsébet (Burgondia u. 6.) eladótól.

Balla Irén (Ispotály u. 6.) veszi a **Baross u. 11. sz. 230 öl házasudvart 12.000 P-ért** özv. Nagy Pálné sz. Thoma Erzsébettől. (Baros u. 11.)

Dézsi Ferenc (Viola u. 5.) eddigi házrészéhez hozzáveszi a Libakert, Viola u. 5. sz. 180 öl házasudvar **háromnyolcad részét 2197 P-ért** testvéreitől, Dézsi Károlytól, Dézsi István és Imre Ferencné sz. Dézsi Máriától. (Viola u. 5.)

x **A nagyerdei fürdőben fedett gyógyvizü thermál medencében fürödhet. Külön férfi és külön női nap.**

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Mozi
és sétapartnert keres fiatalember. Levelet „Vasárnap" jeligére a kiadóba kérek. 1112

Alkalmazást nyer férfi

Festőtanulót
felveszek, Nagy Mihály, Csillag ucca 39. 903

Kifutónak
nagyobb fiut azonnali belépésre alkalmazok. Jelentkezni ma is lehet. Som füszeres Böszörményi út 48. szám. 978

Borbélysegéd,
fiatal, jómunkas azonnal belépheti Vasuti fodrásznál, pályaudvar. 1

Kifutófiut
felveszek. Varga u. 35. füszerüzlet. 1005

Kerékpározó
ügynök és fióküzletvezető garanciával felvételtik, Király kerékpáros, Royal épület. 1132

Gyakorlott
faeszlergályossegéd és egy kifutófiú felvételtik, Szőke László eszlergályos, Rákóczi ucca 14. szám. 1134

Ujságárusitással
negyven pengőt megkereshet havonta, Kövesi hirlapirodában, Teleki ucca 96. 1115

Kifutófiú,
azonnal felvételtik, Róth, Csap ucca 18. 1101

Egy fiatal
péksegéd felvételtik Rákóczi ucca 40. szám, Tőzsér János. 1111

Házmester,
aki tehén fejést is vállal, szeptember elsejére felvételtik Szappanos u. 14 szám. 1106

Timársegédet
és gyakorlott napszámost felveszek, Teleki ucca 56. szám. 1086

Kifutófiú
felvételtik füszerüzletbe, Büsi ucca 20. 1076

Kifutót
gazdasági iskolát kijárt felveszek füszerüzletbe, Szent Anna u. 14. szám. 1061

Molnárokat
malmi munkásokat felveszünk. Jelentkezés az István malomban 1049

Ügyes
kifutófiút felvesz Hagymási szücs, Piac ucca 63. szám. 1051

Alkalmazást nyer nő

Egy
középkorú bejárónő és egy ügyes rendes kifutó fiut felveszünk szeptember hó 1-re. — Cim a kiadóban. 974

Jól
főző mindenes szakácsnőt keresek, kis családhoz, csak hosszú bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 966

Füszerüzletbe
jobb leányt tanulónak, fizetéssel felveszek Füvészkert ucca 14. 1102

Kiszolgálóleányt,
alkalmazok, Gárdos könyvesbolt, ref. püspöki palota. 1110

Jobb mindenes,
aki főzni is tud, felvételtik, Alföldi palota, III. emelet 2., délután 3—5 óráig. 1114

Teljes ellátással
négy középiskolát végzett lányt, két nagyobb gyermek mellé felveszünk, Fekete László, Mester ucca 28. 1075

Gyermeklányt,
jobb családból valót felveszek. Jelentkezés „Gyermekszerető" jeligére a kiadóba. 1079

Megbizható,
önállóan főzni tudó mindenes felvételtik, — Montiezredes ucca 13. 1080

Könyvelésben
jártas fiatal gyakornokot keres Izsák Bt., Csapó ucca 17. 1081

Varrodába
ügyes kezdő segédlányt felveszek, Kovácsné, Veres ucca 3. 1085

Állandó
férfiruhabontáshoz felveszek lányt, Kurucz u. 112. szám, Vajdanics. 1088

Varrodába
értelmes ügyes nagyobb lányok tanulóknak felvételnek Szent Anna u. 25. szám. 1093

Varrodába
kézileány, kabátvarráshoz és tanulóleány felvételtik, Arany János u. 2. szám, I. em. 7 ajtó, Tokaji. 1092

Jó családból
kifutó leány nem iskolakötelest felvesz uriszabóság. Pásztor, Simonffi utca 5. 986

Ötórai
házimunkára, jobb külsejü leánykát keresek. Batthyány ucca 16. sz., keresztépület. 1098

Bejárónőt
reggel 7—9 óráig keresek, Loyko, Péterfia 19., szám, udvari középső lakás. 1099

Szépen
filézőnőt és kifutólányt felveszek, Simonffy u. 2. szám, kézimunkaüzlet. 1069

Gyermekszerető
jobb leányt, aki a főzésen kivül minden házimunkát végez, azonnalra felveszek. Jelentkezzen kedden a sebészeti klinikán, dr Gömörynénél. 1063

Üzletbe
elárusitónőt keresek, 150 pengő óvadékkal. Cim a kiadóban. 1070

Szobaleány
ügyes, tiszta, szolid, csinos felvételtik. Jelentkezés délután 3—5-ig dr. Mező Sándornő, Deák Ferenc u. 18. 972

Becsületes,
magános idősasszony koszttal, lakással felvételtik. Kurucz u. 15. 979

Molnársághoz
értő munkás azonnalra felvételtik, Révi, Nyugati ucca 2. 1095

Masamód
és tanulóleányokat fölvesz „Friczi" kalapszalon. 982

Hölgyfodrász-
kisasszonyt azonnal felveszek, Nagy Püspökipalota. 985

Masamód
segédleányt felveszek, Borossyné, Batthyány-ucca 4. kalapszalon. 988

Nőiszabó
tanuló és kifutó felvételtik, Homok utca 109. 690

Vasonduláló
kisasszony, vidékre felvételtik. Cim: Dapsi fodrász. 798

Nőtlen
földbirtokos keres tanyára intelligens jó megjelenésü gazdaszszonyt.. — Fényképes ajánlatot „Biztos jövő" jeligére a kiadóba kérek. 809

Keresek
perfekt szobalányt éves bizonyitvánnyal szeptember elsejére. Jelentkezni lehet: Ferenc József ut 31. I. em. 845

Vidékl
földbirtokoshoz mindenes szakácsnőt hosszú bizonyitvánnyal felveszek. Arany János utca 2. sz. I. emelet. 4. sz. 961

Kifutólányt
felveszek füszerüzlet, Csonka u. 20. 999

Fiatal
munkásleányokat felvesz gombüzem, Széchenyi utca 42. 992

Szerényigényü,
tisztességes bentlakó mindenesnőt azonnal felveszek. Péchy 10. Komlóssy ut mellett. 1021

Bejárónőt
felveszek, parketthez értőt. Frisch, Rákosi Jenő u. 5. 1019

Bejáró
parketthez értő mindenes takarítónő felvételtik. Piac utca 73. Rácz. 1016

Önállóan
dolgozó iparművész és művésznő állandó munkára azonnal fölvételtik. Meszena utca 20. 1010

Megbizható
tanyásné, ki főzni tud, felvételtik. [illegible]thlen utca 59. 1008

Mindenes
főzőnő éves bizonyitványokkal felvételtik Alföldi palota III. em. 1. alatt. 1025

Gyakorlott
fehérnemü, vagy ruhavarróleány felvételtik, állandó munkára, Miklós ucca 5., udvarban. 1032

Zsákvarrónő
azonnalra felvételtik, Révi, Nkugati ucca 2. 1006

Fiatal leányt
bejárónőnek keresek, délelőttre. Jelentkezés 9 órától, Arany János ucca 15. második ajtó. 1131

Megbizható
szakácsnét, hosszu bizonyitvánnyal, azonnalra, szobaleányt pedig szeptember elsejére felveszek. Jelentkezni Péterfia 31. 1036

Szoptatós
dadát gyermek nélkül, vidékre azonnal felveszek. Jelentkezés sebészeti klinika portásánál. 1033

Mosogatóleány,
azonnal felvételtik cukrászdába, Ungváry, Péterfia u. 4. 1042

Jó bizonyitvánnyal
rendelkező fiatal ipszeresegéd alkalmazást kaphat, Rosenthal nénál, Csapó ucca 19. 1047

Deutsches
Mädchen wird gesucht Leichteres Hausarbeit ist verlangt, Eötvös gasse 11. 1043

Ügyes
masamódleányt felvesz „Arany" kalapszalon, Sas ucca 4. 1060

Alkalmazást keres nő

Okleveles
tanitónő elmenne helyben vagy vidékre tanitó vagy nevelőnőnek „1—2 elemista gyermek mellé" jeligére. 886

Jó
megjelenésü komoly, tiszta erkölcsü, megbizható leány bármilyen alkalmazást elvállalok, vidékre is kimegyek. Cim a kiadóban. 980

Házvezetőnőnek
ajánlkozik fiatalabb ügyes nő magányos úrhoz vidékre is. „Szolid" jeligére a kiadóba. 960

Tanitónő
német tudással, hosszú gyakorlattal elhelyezkedne rituális házhoz. Cim a kiadóban. 992

Mindenesnek
ajánlkozik egy vidéki iparoslány, elsejétől Simonffy ucca 2 d, I. e. 3. 1030

Házvezetőnőnek
menne intelligens, s egyedül álló fiatal asszony, birtokra, vagy vidékre, magánoshoz. Cim a kiadóban. 1137

Ajánlat

Poloskairtás
ciángázzal, zsizsiktelenitést felelősséggel vállalom, Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. sz. 296 9 8

Arc-ráncsimitó
tejnapolaj, egyenisége fejlettségének megfelelő arcszépitő kozmetikumok, fejformájú strandsapkák, a Földes illatszertárban Piac-ház.

Világos zöld
szinü bényei mészkő
lábazatnak kiválóan alkalmas kapható a Debreceni Műkőgyár rt. Fürdő utca 2. sz. a. telepén. 79÷

Cianoztasson
bizalommal — CSALA cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon 14-27 szám. 26 9. 1

Tisztelettel
értesitem a n. é. közönséget, hogy 10 évi külföldi tapasztalattal és Brüsszelben szerzett szabászati diplomával hazatérve, **uriszabóságot nyitottam.** Péterfia ucca 8. sz. alatt. Szives pártfogást kérek Hofgartner János szabómester. 59÷

Legolcsóbb
nyári vasár — gyári maradékokban — dr Révésznénél, Piac u. 42., Pannonia udvar. 134 9. 5

Gyári maradékban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznél, Piac ucca 42 (Pannonia udvarban). 125 4

Női
kerékpár, porszivógép, süllyesztő varró gép, jégszekrény, hálószoba, márványok, nyok, ruhanemük, — fali óra, vegyes butorok eladók Csapó ucca 16. Barnáné. 417

Kabát 8 P
kosztümöt 8 P, ruhákat 4 P készit „Elit szalon" József kir. herceg u. 14. 957

Paplanokat,
legmodernebb minta szerint készitem, régi vattáját géppel portalanitom, Nagy Julia Burgondia ucca 9. 1072

Perzsaszőnyeg,
speciális és szakszerü javitás, tisztitás, garanciával csak Tütündjiánál, Arany János ucca 34. szám. 1057

Ágysedronyok,
drótsodronykeritések, összecsukós vaságyak, mosdók, stb készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. szám. 1046

Kereslet

Borfejtő gépet
középnagyságút, — jó használható állapotban keresek. Ajánlatot kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. vv 254

Diákot keres

Diákl nyokat
teljes ellátással keresek Rakovszki ucca 17. 920

Ellátásra
14—16 éves uri leányokat elfogadok. Cim a kiadóban. 981

Diákleányokat
teljes ellátásra a Nagytemplom szomszédságában keresztyén család elfogad. Gondos felügyelet. Zongorahasználat. Rothermere u. 41. utcai lakás. 979

Középiskolás
diákokat vállalunk teljes ellátásra, Eötvös u. 3. szám. 1083

Két kisebb
diákot teljes ellátásra elvállalok, Rákóczi u. 65. szám. 1100

Diákleányt,
teljes ellátásra elvállalok, Maróthy György u. 21. szám. 1065

Diákot,
teljes elltással elfogad, tisztviselőcsalád, zongorahasználat, korrepetálás, Baross ucca 28. 1038

Központon,
diákleányt elvállal teljes ellátásra úriesalád, gondos felügyelettel — Burgundia u. 11. 1094

Középiskolai
tanulót teljes ellátásra elvállalok, Papp Mihályné, Lorántffy ucca 46. szám. 1066

Két
diákleányt szerényebb igényüt teljes ellátásra elfogadok. Viola u. 23. 1001

Két
középiskolai tanuló teljes ellátásra felvételtik. Boldogfalva u. 16. 96

Teljes ellátásra
elfogadok első gimn. kisleánykám mellé hasonló korú leánykát. Rákóczi ucca 8. szám, keresztépület. 1135

Keresztyén
úriesalád, középiskolás tanulókat vállal fürdőszoba és zongora használat. Cim: dr Szabó Lajos, Böszörményi út 3 B. 1130

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz. Telefon: 23-39. szám. 919 9 1

Pénz

Ingatlanokra, árukra
kölcsönöket
folyósit,
betéteket
jól kamatoztat a
Magyar Általános
Takarékpénztár
debreceni fiókja
Ferenc József ut 81.
Telefon: 34-50
és 14-96.

Pénzt,
megfelelő fedezetre folyósittat, kényszerkölcsönt vesz Balázs bank iroda, Rákosi Jenő u. 5. szám. 1054

Társ

Szép
biztos erkölcsi és anyagi sikert biztositó keresztyén gyáramba urinő bekapcsolódhat. — Pénzkezelést, háztartásomat vezetheti. Bővebbet „Országos" jelige. 971

Oktatás

Gyorsirói
államvizsgára olcsón előkészit gyorsirástanárnő, József kir. hg. utca 8. 951

Pesti
zongoratanárnő kitünő módszerrel kezdő, haladó tanitványokat vállal. Cim: Rákossy Jenő u. 6. II. 2. 1029

Dóczi
harmad gimnázistához, Dócziba jár. V—VIII. gimnázista jeles bizonyítványú korrepetitort keresek. Rákóczi ucca 23., keresztépület. 1028

Autó, motor kerékpár

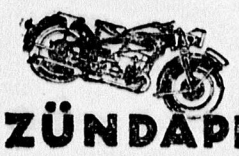

ZÜNDAPP

200 kbc. 593 P. Körzetképviselet és lerakat

Király-nál

Royal-épület. Telefon 20-66

Radónál

augusztus 31-ig az összes nyári áruk rendkívül olcsón elárusíttatnak.

KERÉKPÁRJAVITÁS
ezüstözés, s zománcozás, szakszerű, pontos munka. Alkatrészek. Olcsó árak. SZALAI műszerész, **Hatvan ucca 17 sz** 20 9. 5.

Eladó
Elfa Sachs Motor kitűnő jókarban. Uj boroshordók, 4 darab 700 literesek, összesen 27 hektó. Nyugoti utca 6. 1002

Ford A.
generál javított, új duccóval, minden elfogadható árért eladó. — Hajdúbösörmény, Kalvin tér 10.

Egy jókarban
levő kerékpár eladó. — Sámsoni út 4. szám, az Árpád térnél. 1073

Sachs segédmotor,
120 pengőért eladó. — Soltész, Kálvin tér 2. 1089

Jókarban
levő alighasznált kerékpár eladó, Simonffy ucca 2 c, házmester. 1091

350 köbcentis
motorkerékpár, jó állapotban olcsón eladó. Kossuth ucca 38. 1040

Puch
motorkerékpár, haláleset miatt eladó. Miklós ucca 53. 1117

Hangszer

Schunda
pedálos cimbalom eladó. Honvédtemető utca 17. Csigekert. 939

Használt
zongora, kifogástalan állapotban, olcsón eladó Modern kis pianinó állandóan raktáron. — Szendrő, Batthyány u. 22. szám. 1103

Rádió

Rádiójavítás,
varrógép javítás, Pfaff alkatrészek raktára, Csepel motor, Service Királynál, Royal épület, Telefon: 20-66. 1132

Eladó
2+1 Teletunken rádió, Philiphs hangszóróval. Egy cukorkás mérleg súlyokkal. Méliusz tér 10. keresztépület. 958

Bútor

Eladó
barokk stilü bútorok, Csapó ucca 24., emelet, 2 számú ajtó. 1039

Elköltözés
miatt hálószoba ebédlő konyhabútorok, más hozzátartozókkal eladók. József kir. herceg ucca 33. 1081

Fehér háló,
sürgősen eladó, Ispotály ucca 17. 1108

Áladó üzlet vendéglő

Központban
legjobb helyen fűszerüzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Pékmühely
kiadó november elsejére. Értekezni Wiener, Kossuth utca 27. 943

Modernül
berendezett uri és hölgyfodrász üzlet jómenetelü, családi okok miatt átadó. Ugyanott segéd felvétetik. Imperial fehérnemü varroda Püspöki palota. 927

Étkezdémet
azonnal átadom, sürgös okból. Legrégibb kitünő üzlet. Cim a kiadóban. 1128

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó
fél üzlethelyiség, szabó részére alkalmas. Hadházi u. 15. Cipészüzlet. 994

Kiadó
azonnal szép kis üzlet, csipész, trafik, vagy borbélynak, forgalmas sarokházban, havi 19 pengőért. Értekezni lehet: Péterfia 48, szám, emeleten. 1073

Szatócsüzlet,
forgalmas helyen, betegség miatt, sürgösen átadó. Cim a kiadóban. 1067

Kiadó
bolthelyiség, forgalmas helyen, olcsó bér azonnal, szatócsnak, bárminek. Sámsoni út 25. 1052

Üzlethelyiség,
raktárnak is, lakással, bármilyen célra kiadó. Kishegyesi út 17. 1077

Forgalmas
útvonalon üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni lehet: Goldmann, Erzsébet ucca 1. 1105

Kiadó lakás egyszobás

Uccai szoba,
kiadó, középiskolást teljes ellátásra felvesszek. Rothermere ucca 8. szám. 1135

Kiadó
egy szép uccai konyha, spájz, Kassa út 15. 1034

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó — szeptember elsejére, — Kurue ucca 1. 1120

Egy szoba,
konyhás lakás elsejére kiadó. Fazekas Mihály ucca 3. 1035

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
két szoba, előszoba, s fürdőszoba, mellékhelyiségek, Andrássy út 12. szám. 912

Kiadó
udvari két szoba konyhás lakás mellékhelyiséggel. Miklós u. 43. 915

Kettőszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Török Bálint u. 15. 954

Kiadó
szeptember egyre kétszobás uccai lakás Kigyó utca 12. 787

Radónál

augusztus 31-ig az összes nyári áruk rendkívül olcsón elárusíttatnak.

Kettőszobás
modern villa szőlős és gyümölcsös kerttel kiadó. Villamos megálló. Jerikó utca 42-b. 959

Két
szép szoba, nagy előszoba, nagy konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kis virágos kerttel kiadó. Böszörményi ut 5-ö. keresztépületben, hatvanuteai villamos szakaszhatárnál. 997

Kétszobás
uteai modern lakás, elő és fürdőszobával november 1-re kiadó. Kigyó utca 8. sz. Délután 3—6-ig. 993

Kétszobás
fürdőszobás Déri térre, novemberre, egy szoba előszobás parkettes — Bethlen 22. elsejéde. 995

Uj
2 szobás, komfortos kerti lakás szeptember vagy november 1-re kiadó. Megtekinthető 10-től 12-ig, 3—5-ig Honvédtemető uccából nyiló Csörsz u. 27-ö. 1018

Kettőszobás
előszobás, komfortos lakás, novemberre kiadó. Domokos Lajos u. 28. szám. 1064

Villalakás,
közeli kertségben, kettőszobás kiadó, más lakó nincsen, Böszörményi út 45. 1044

Kiadó
két szoba, konyha, mellékhelyiség, külön udvarral, elsejére, Gyár ucca 9. B. 1107

Kiadó
uccai kétszobás, előszobás lakás, novemberre, Ajtó ucca 37. 1104

November elsejére
2 parkettes szoba, fürdő- és cselédszoba szép csempézett konyha, s nagy terrasz, kamara (abszolutte tiszta), kiadó. Széchenyi ucca 83 1109

Kiadó
november elsejére kétszobás, konyhás lakás, Hortobágy ucca 19. 1121

Kiadó
kétszobás lakás, pincehelyiséggel, szeptember elsejére, Kassa út 19. 1121

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
háromszobás hallos lakás november elsejére. Értekezni Wiener, Kossuth utca 27. 942

Háromszobás
fürdőszobás udvari lakás kiadó. Hálö és ebédlö eladó. Hunyadi utca 17. II. Érdeklödni lehet 10—12 óra között. 1004

Eladó
háromszobás, komfortos villa, 1500 négyszögöl termö gyümölcsössel, Erös Lajos u. 11. szám. 1118

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás
modern villa novemberre kiadó. Komlósi utca 8-a. 956

Svetits-palotában
uccai négyszobás lakás október hó elsejével kiadó. Érdeklödni lehet a gondnokságnál. 1116

Lakást keres

Köztisztviselő
lehetöleg nagyerdei illetöleg városbeli lakónélküli villában vagy házban teljesen szeparált különbejáratu butorozott szobát keres szeptember elsejére. — Ajánlatokat a kiadóba 977. számra kér. 977

Gazdász
keres butorozutt szobát teljes ellátással izr. uri családnál. Cim a kiadóban. 936

Keresek
a belvárosban földszinten levö 2 egymásba nyiló vagy 1 nagyobb elegánsan berendezett szobát, fürdöszoba, esetleg garage használattal. Ajánlatokat „Állandó" jeligével a kiadó továbbit. 1029

Keresek
november elsejére háromszoba, komfortos lakást. Ajánlatokat: tanácselnök özvegye, — Csapó ucca 24., emelet cimre. 1039

Butorozott szoba

Tiszta
butorozott szoba kiadó. Csonka utca 7. sz. 952

Elegánsan
butorozott szoba ellátással is kiadó. Simonyi ut 13. 1014

Elegánsan
butorozott uccai szoba kiadó IX. 11-ö1. Püspöki palota IV. kapu földsz. 21. 968

Két
teljesen külön bejáratu csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Csillag utca 22. 949

Butorozott
szoba különbejárattal irodának is alkalmas. Verbőczy u. 3. azonnal kiadó. 1017

Különálló
butorozott szoba komolyabb urinö, esetleg szolid uriember részére kiadó. Vénkert, Domokos u. 18. 1013

Csinosan
butorozott szoba két személy részére kiadó. Bundi utca 5. 1024

Különbejáratu
csinosan butorozott uccai szoba kiadó, esetleg diákoknak is. Simonffi u. 16. 1027

Csinosan
butorozott szobába lakótársat keresek. Kigyó u. 27. 1031

Kiadó
albérletbe különbejáratú parkettes, szép bútorozott szoba. Péterfia 48., Tóthné. 1073

Kiadó
különbejáratú bútorozott szoba egy és kétszemélyes. Csapó ucca 19. 1068

Radónál

augusztus 31-ig az összes nyári áruk rendkívül olcsón elárusíttatnak.

Különbejáratú
bútorozott szoba, villannyal, diákoknak is, kiadó. Kishegyesi út 17 1078

Különbejáratú
két egymásbanyiló bútorozott szoba, fürdőszoba használattal, két személynek kiadó. József kir. herceg ucca 14 1074

Bútorozott
szoba, előszobával, két személyre, elsejére kiadó. Lorántfy ucca 21. 1059

Különbejáratú
uccai, igen szép bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg ucca 35., szám, első jobboldal. 1113

Különbejáratú
uccai és udvari bútorozott szoba kiadó. Megtekinthető 10—3 óráig, Bethlen ucca 40. 1127

Ingóságvétel

Megvételre
keresek spalét ajtót, s (sanyolfal ajtó) Eötvös ucca 3 1084

Ingóság eladás

Szép nagy
asztali sparhelt előnyös árban eladó. — Domb ucca 22. A. 457

Női ruhák,
cselédágy, cipők és edények eladók. Csapó ucca 61., hátsó lakás, reggel 9 óráig.

Bontásból
kikerült tégla, faanyag, ajtók, ablakok, jutányosan eladók. Gillányi laktanyában. 921

Eladó
zsolnai zöld cserépkályha. István ut 14. 937

Egy
jóakrban lévö karikanajós varrógép olcsón eladó. Homokkert Oláh Károly utca 30. 947

Eladó
berkenye háló, paliszander ebedlö és konyhaberendezés, 3x4 m-es szönyeg, tüzhely, dagasztó-, mosóteknök, zsirosbödönök, szenynyes-szekrény, Török Bálint 15. 955

Antik
szalon asztal, tükör, félhálö, fotel eladó. Teleki 14. 965

Eladó
két jókarban levö cseréykályha, Csapó utca 13. 973

Ebédlő székek
boroshordók, kerti fecskendö eladók. Piac 62. 984

Jókarban
lévö négy ablak azonnal eladó. Dobó utca 36. sz. 975

Tengeri góré,
kisebb méretü és gáz kályha eladó, Hajnal ucca 19. 1045

Eladó
Svetits formaruha, felnött karcsü leánykáre, vadonatúj állapotban s sapka, valamint 2 kisebb cserépkályha, — Barna ucca 2 B. 1059

Eladó
egy nagy sima kétajtós antik szekrény Bethlen ucca 41. szám. 1058

Diákágyak,
vendégágyak, mosdóállványok, porszivógépek, zománctüzhelyek, kályhák, üstök, üstházak. Nagy vasüzletében csapókanyar. 1090

Ingatlanforgalmi irodák

BALÁZS ANDOR
ingatlanirodájában
Rákosi Jenö ucca 5. sz. házak, földek, telkek, gyümölcsösök, szölök minden igénynek megfelelök, kedvezö fizetési feltételekkel, költcsönökkel kaphatók. Ha venni akar keressen fel, tájékoztatás s bemutatás dijtalan. 1055

Vegyes

Szamócapalánta
fajtiszta, óriásszemü, Laxtons noble ésMme Moutot, kapható: Piribauer, Bethlen ucca 28. 906

Grafológusnő
multról, jelenről, jövöről felvilágosit: Fogad Széchenyi u. 43. 967

Tejhaszonra
tehenekel tartásra vállalok. Értekezni dél előtt Kar utca 42. 946

Tyukszemvágó
szalonomat áthelyeztem Piac u. (Royal épület.) Manicürösnőt felveszek. Schmidt. 1000

Ki elősegít
lakás rendbehozatalához, szoba, konyhás lakást adok, Csapó utca 94. szám. 1122

Száz pengőt kap
aki a Bethlen utca 40. alól eltűnt két öltöny nyomára vezet. 1126

Eladó házhely

Közműves villatelkek! 25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön áavállalásával eladók — Felvilágositást ad: d'l után 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575 vv

Házhely,
320 négyszögöl, Vilmos császár körúton, Simonyi út közelében, 25 éves építési adómentességgel eladó. Érdeklődés: 25-39 telefonon. 891

Eladó
F legyházi Tamás utca 27. sz. a. házhely. Felvilágositás Ruyter u. 4. sz. 900

Gazdasági terméynek

Eladó
uca 30 q. szemes tengeri. Nap u. 8. 969

Eladó
elsőrendű réti széna kb. 200 q. Tóknalmi Legelető társulatnál. Bővebbet Ó-nagy Ferenc elnök, Nádudvar. 976

Gazdasági eszközök

Borfejtő-
gépet, középnagyságút, jó használható állapotban keresek. Ajánlatot kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. 254

Eladó
használt boroshordók. Kandia utca 5. 963

Fekete kocsi
főszerszám, gazdasági felszerelések használt ajtók, ablakok eladók. Péterfia utca 53. 1056

Kocsik,
fedeles, homokfutó új s javított, kaphatók. — Használtat veszek, becserélek, Gyulai, Hatvan utca 34. 1100

Bőrfedeles
csinos fekete kocsi, olcsón eladó, újonnan lakkozva, Irén utca 12. 1007

Eladó
két darab boroshordó egy 329 és egy 310 lit. Meszena utca 16. 1024

Boroshordók
50—600 literig kaphatók, állandóan, Heredovszky kádár, Homok utca 14. 1062

Eladók
boroshordók és egy ötnegyedes borfejtőgép, 11 méter gumival, Piac utca 56. 1123

Diákot — diáklányt
butorozott szobájához,
vagy
teljes ellátásra könnyen kap
a DEBRECZEN apróhírdetése útján

Egy
kilenceméteres tengerigóré eladó. Csapókert, Kisfaludi u. 8. 998

Eladó ház

József
kir. herceg utca 58. sz. több lakást magában foglaló ujonnan tatarozott bérház kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 112+

Csapó utca
62. számu, rendkivül forgalmas helyen fekvő ingatlan kedvező fizetési feltételekkel olcsón eladó. Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 113+

Hatvan utca
21. számu teljesen renovált, a város legjobb helyén fekvő bérház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Gazdálkodóknak kiválóan alkalmas. — Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 114+

Hatvan utca
50. számu ujonnan tatarozott, rendkivüli adókedvezménnyel biró, több modern lakást magába foglaló bérház kedvező fizetési feltételekkel eladó, Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 115+

Szent Anna
utca 58. számu ujonnan tatarozott, nagy telkü, jövedelmező bérház kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 116+

Simonffy
utca 55. számu ujonnan tatarozott, rendkivüli adókedvezménnyel biró, több lakást magában foglaló ingatlan kedvező fizetési feltételekkel, olcsó hitellel eladó. — Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 117+

Eladó
ház. Acél u. 45. sz. mellékhelyiséggel. 948

Eladó
adómentes két szoba, konyha, speizos lakás, gyümölcsössel. Boldogkert, Epreskert utca 11-d. 941

SAMU JÁNOS
OTH ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI · IRODA HUNYADI-UCCA 24

Eladó házak:
Csillag ucca 63. sz., Ispotály ucca 13. 3 szobával 6500 P, 1500 pengővel megvehető, a többi vételár havonta az eladónak törlesztendő. Ispotály ucca 7. számú értékes ház. Vigkedvü Mihály ucca 30. számú ház 7500 P. Zádor ucca 15., 3—400 pengővel megvehető. Fülöp ucca 13., Jerikó ucca 42. sz., Wolaffka ucca 3. Bajnok ucca 8. Wolaffka ucca 26. Bocskaiban 2891 öl szőlő terméssel Szegedi Gergely ucca 11., adómentes ház. — Szepességi ucca 3. sz., értékes üzletes ház. — Garay ucca 3. szám alatt 400 és 200 öles területek. Egyletkert ucca 56. alatt 300 öl szép gyümölcsössel. — Apponyi ucca 16. szám.

Földek:
Cserén 20 hold, jó tanyás. Hálápon 15., Bellegelőn 3., Szoboszlón prima 50 hold. Elepen 16 s 50 tanyás, 20 hold tanyátlan. Bárándon 10 hold tanyás. Pallaghoz 2 kilométerre 5 hold 2500 P.

Iroda: Hunyadi ucca 24. szám. 1071

Házesere,
két belsőségi házat, az egyik építkezésre alkalmas, eleserélnék nagyobb családi házzal. Értekezni: Nyil ucca 127. szám. 1136

Eladó
új adómentes ház, 500 négyszögöl gyümölcsös sel, kevés pénzzel átvehető, kisállomáshoz 10 percnyi járás, Tócóskert, Lőcse ucca 3. 1129

Két utcára
nyiló több rendbeli kislakásos ház eladó. Előtvös u. 62. 938

Jól
berendezett adómentes kis családi ház eladó. azonnal! Sámsoni út Szeder u. 8. szám. 996

Családiház,
központban eladó. Megtekinthető 2—5 óráig. József kir. herceg ucca 18. szám. 1053

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg	0.80—0.90	Tyúk párja	4.00—5.50
Liba s. drb	3.00—4.80	Jérce párja	2.60—3.50
Liba k. kg	1.25—1.40	Csirke párja	1.20—1.80
Kacsa s. drb	1.00—1.80	Tojás drb	0.05—0.07
Kacsa k. kg	1.10—1.20	Tojás kg	1.00—1.15
Csirke kg	0.90—1.09		

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Apró alma kg	0.08—10	Őszibarack	0.34—0.70
Alma kilója	0.24—0.40	Dinnye:	
Körte kilója	0.20—0.36	görög kilója	0.03—0.04
Szilva kilója	0.14—0.28	sárga kilója	0.05—0.06
Szőlő kilója	0.12—0.26	Citrom drb	0.08—0.14

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma	0.08—010	Borsó literje	0.60 fillér.
Fokhagyma	0.30—0.40	Zeller drb	0.03—0.05
Tök darabja	0.06—0.20	Ugorka 100 drb	0.50—0.80
Burgonya rózsa kilója	0.08—0.09	Spenót és sóska csomója	0.02—0.03
vegyes kilója	0.04—005	Saláta feje	0.02—0.05
Fejeskáposzta	0.06—18	Zöldhagyma	0.04—0.05
Kelkáposzta	0.12—0.20	Gomba csom.	0.04—.05
Savanyúkáposzta kilója	0.32—0.36	Paradicsom kg	0.06—.8
Karfiol drb	0.08—0.24	Paprika 100 darab	0.30—0.80
Kalarábé cs.	0.04—0.10	Zöldtengeri	0.02—0.03
Petrezselyem sárgarépa csomója	0.08—0.10	Vöröskáposzta	0.08—0.20
Retek cs.	0.04—0.06		
Zöldhab kg	0.10—0.16		

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.42	Rozs kenyér kilója	0.26
Félbarna kilója	0.38	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kilója	.34		

PIACI LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.38	Búzadara kilója	0.44
Búzaliszt 0-ás kg	0.36	Rozsliszt kilója	0.30
Búzaliszt 2-ős kg	0.34	Korpa kilója	0.12 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.32		

Eladók
városi és telepi házak havi részletre is, tanyásföldek, konyhakertészeti földek, házhelyek, szőlők. Betétekre magas kamatot ad, kölcsönöket folyósit Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth utca 17. 1013

Eladó
adómentes ház, tisztviselőnek, gazdálkodónak, teherátvállalással, sürgősen. Böszörményi ut 11-a. 2001

Családi házat,
(kisebbet) vennék lak bérlekötésre, város belterületéhez közel. — Részletes ajánlatot „Állami tisztviselő" jeligére a kiadóhivatalba. 1041

Miklós ucca 38.
nagytelkü ház, gazdálkodóknak is kiválóan alkalmas eladó. Értekezhetni: Hatvan ucca 15., szám, lisztüzletben. 1125

Itt egy igazi
alkalmi házvétel! József kir. herceg ucca 32. számú nagyon szép hatszobás, parkettes s úriszobás, fürdőszobával alápincézve, átvállalható bankterhen kivül 10.000 pengővel megvehető, a tulajdonos nem lakik ott, így kizárólag jelenlétemben tekinthető meg. Kizárólagos megbizott: Samu János, Hunyadi ucca 24. 1071

Földbérlet

Megvételre
keresek a városhoz egészen közel fekvő néhány holdnyi földet lehetőleg tanyával. Ajánlatot a kiadóba kérek „Komoly ár" jeligére. 498 vv

Nagyesere
126. szám alatt 15 6 és 7 hold föld kiadó. Értekezni: Homok ucca 104 sz., alatt. 839

Ondódi
állomásnál 4 0hold föld október 1-től kiadó. — Rothermere utca 25. 1116

Rozstarló
legelőnek kiadó. Ugyan ott nagyobb mennyiségü csalamádé eladó. Cim a kiadóban. 866

Haszonbérbe
vagy teles használatra kiadó 50 holdas tanyás birtok Nagyrábén. Bővebbet Zagyva intézőnél Debrecen, Kismacs 4. Telefon 21-26. 896

Kiadó
20 holdas tanyásbirtok város alatt. Értekezni Gazdák Bankjában Kossuth utca. 1011

Kiadó
város alatt 20 holdas tanyásföld, Köntöskertben, Bihari telepen egy egy hold konyhakertészeti föld lakással. Értekezhetni a Gazdák Bankjában, Kossuth utca. 1012

Ötven hold
tanyásbirtok kiadó, a város alatt. Cim a kiadóban. 1096

45 hold
föld Vérvölgyön, 45 Szováton, 19 Szepesen kiadó. Szappanos ucca 19. szám. 1099

Kiadó
12 hold föld tanyával. Értekezni: Nagy Bálint. Bellegelő 106. sz., mélyfurrásnál. 1037

Eladó föld

Négy és fél hold
föld eladó Ondódon, Gál dülő, Kassa út 2. sz 913

Eladó
két villatelekre alkalmas 745 négyszögöles gyümölcsös a Vénkertben, Sinay Miklós utca 22. A venni szándékozók négyszögölenkénti árajánlataikat küldjék el: Lihán Gábor tulajdonosnak Nizny Medzev Slovensko. 940

Eladó
Fancsikán négy hold pusztaföld. Értekezni a 76. számú tanyában — Csószház közelében. 950

Két hold
föld házzal együtt eladó.Borzássy Gáspár u. 16. Vágóhidhoz közel. 953

Nagyesere
115. alatt 19 hold tanyás föld eladó. Értekezni vasárnap, Kétmalom u. 17. 890

Nyolc hold
szőlő, városhoz közel, terméssel olcsón eladó. Rákosi Jenő ucca 1. sz. borospince. 1087

Eladó állatok

Tíz
darab 10 hónapos mangalica sertés eladó napi áron. Károly Ferenc József ut 58-a. 983

Olasz
pincsi kutya olcsón eladó. Szeremley u. 8. 989

Méhek
orsz. és nagy boconádi kaptárban és egy 100 tojásos keltetőgép eladó. Biró ucca 10. 1009

Eladó
8 hónapos 10 darab szimultánozott, miskárolt szőke disznó, darabja 50 kiló körül. Értekezni: Ótmalom u. 2. szám. 1048

Méh,
négy nagyboconádi, s hat üres kisboconádi eladó. Erőss Lajos u. 14. szám. 1119

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
—
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.